

Fejér Vármegyei Esélyteremtő Paktum

- a 2019-ben elkészített Vármegyei Esélyteremtési Paktum felülvizsgálata -

Készült a „Gondoskodó vármegye - Erős közösség” című,
TOP_PLUSZ-3.1.3-23-FE2-2024-00001 azonosítószámú projekt
keretében

2025.

Tartalomjegyzék

I. Bevezető.....	4
II. Egészségügyi alap- és szakellátások	10
Javasolt intézkedések, beavatkozások	12
III. Szociális alap- és szakellátások, gyermekvédelmi ellátások, közösségi ellátások.....	51
Javasolt intézkedések, beavatkozások	53
IV. Oktatás-képzés teljes szolgáltatási köre	82
Javasolt intézkedések, beavatkozások	87
V. Lakhatás, közszolgáltatások, infrastruktúra	103
Javasolt intézkedések, beavatkozások	111
VI. Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerőpiaci kompetenciák, együttműködés erősítésére	128
Javasolt intézkedések, beavatkozások	140
VII. Összegzés.....	156

I. Bevezető

A Fejér Vármegyei Önkormányzat a jogszabályok alapján területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el Fejér vármegye vonatkozásában. Ezen feladatok között a Fejér Vármegye felzárkóztatás-politikai együttműködés fejlesztése is fontos cél, melynek támogatására sikeres pályázati forrás állt rendelkezésre az EFOP-1.6.3-17-2017-00005 projekt keretei között. Ezen projekt keretei között az Önkormányzat felzárkózási programot valósított meg 2018-2021 időszak között.

Ehhez a munkához megfelelő alapot szolgáltatott az úgynevezett Szolgáltatási Út Térkép (SZÚT) és a Vármegyei Esélyteremtési Paktum (VEP) megalkotása. A Szolgáltatási Út Térkép a Helyi Esélyegyenlőségi Programokra és a helyben elérhető információkra alapozva azonosítja azokat a szolgáltatáshiányokat, amelyek megszüntetése elősegíti a projekt szempontjából érintett célcsoportok (idősek, romák, mélyszegénységben élők, gyermekek, fiatalok, nők és fogyatékkal élők) felzárkózását. A feltárt szolgáltatáshiányokat elsősorban nem új szolgáltatások kiépítésével és megalkotásával, hanem a meglévő ellátások optimalizálásával, az erőforrások újragondolásával kívánjuk pótolni. A Vármegyei Esélyteremtési Paktum (VEP) az azonosított szolgáltatási hiányosságokra adott lehetséges együttműködések gyűjteménye.

A VEP-ben az adott intézkedésnél, joggyakorlatnál bemutatásra kerül annak tartalma, a területi és célcsoport érleltettsége, a megvalósítani tervezett tevékenységek eredményei, az együttműködéshez szükséges erőforrás koordináció és időkeretei. A 2019-ben készült VEP-et 2025-ben vizsgálta felül a kötelezett, jelen dokumentum e felülvizsgálat eredményeit összegzi a közreadott módszertani útmutató figyelembevételével.

A korábbi VEP dokumentumban hat intézkedés, joggyakorlat került bemutatásra, illetve azok jövőbeli kiterjesztésének lehetőségei, valamint hetedikként a komplex fejlesztési kihívásokra adott lehetséges válaszok, új programoktervek kerültek bemutatásra. Ezek az alábbiak voltak:

- Család és karrierpontok létrehozása és működtetése az Enyingi, Sárbogárdi Móri, és Székesfehérvári járásban, amely a család-munka összeegyeztethetőségét tűzte ki célul;
- Hátránnyal küzdő, roma lányok iskolai lemorzsolódásának csökkentése, valamint ehhez kapcsolódóan a továbbtanulási esélyeik növelése;
- Esélyteremtési célú, megváltozott munkaképességű embereknek szolgáltató pont működtetése Székesfehérváron és Dunaújvárosban, mely hozzájárul a család társadalmi szerepének megerősítéséhez, a családi kohézió növeléséhez;
- Kaptár ifjúsági szakmai szolgáltató hálózat a Z-generációs fiatalok társadalmi integrációja érdekében.
- Cédrusnet program az idős emberek tapasztalatainak és tudásának hasznosítása a helyi közösségek és társadalmi ügyek érdekében
- Esélyegyenlőségi Kerekasztal a fogyatékkal élő emberek társadalmi integrációja érdekében

Fejér Vármegye Önkormányzata 2019-ben elkészítette a vármegye Szolgáltatási Út Térképét, mely a vármegye területén elérhető szolgáltatások hozzáférhetőségét, a szolgáltatások terén jelentkező hiányosságokat tárta fel. A SZÚT által feltárt hiányosságok kezelésére, megszüntetésére vonatkozó együttműködési, fejlesztési javaslatokat a 2019-ben elkészült Megyei Esélyteremtő Paktumban fogalmazta meg.

A 2020 óta eltelt időszak társadalmi, gazdasági eseményei hatására bekövetkezett változások, az időközben megvalósult fejlesztések eredményeinek beemelése szükségessé tette a SZÚT felülvizsgálatát, melyre 2025-ben kerül sor.

A Szolgáltatási Út Térkép felülvizsgálata indokolta az Esélyteremtő Paktum felülvizsgálatát is. A felülvizsgált Vármegyei Esélyteremtő Paktum (VEP) a Szolgáltatási Út Térkép felépítését követve foglalja össze a feltárt hiányosságokat és az azokra adható válaszokat. A VEP együttműködési, fejlesztési javaslatai a hiányosságok megszüntetésére, kezelésére vonatkozó ajánlások.

A VEP 2030-ig megvalósítható fejlesztési javaslatai a vármegye érintett szereplőinek összefogására tesznek ajánlást, annak érdekében, hogy a szolgáltatások terén feltárt hiányosságok megszüntetése megtörténhessen.

A VEP – hasonlóan a SZÚT-hoz – 5 területet vizsgálva fogalmaz meg ajánlásokat:

- Egészségügyi alap- és szakellátások
- Szociális alap- és szakellátások, valamint gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás
- Oktatás-képzés teljes szolgáltatási köre
- Lakhatás, közszolgáltatások, infrastruktúra
- Közösségi programok

A VEP az öt területre vonatkozóan egy-egy táblázatba rendezve tartalmazza a javasolt intézkedéseket, az áttekinthetőség és a könnyebb értelmezhetőség célját szem előtt tartva. Külön táblázatba rendeztük a lakosságra nézve általánosságban javasolt intézkedéseket, és külön táblázatba a hátrányos helyzetűekre vonatkozó javaslatokat.

Áttekintve Fejér vármegyét, a Közép-dunántúli régióba tartozó területi egységként összességében jó gazdasági mutatókkal rendelkezik, országos viszonylatban húzóerőnek számít, azonban ha részletesen vizsgáljuk meg a megyét, bizonyos társadalmi-gazdasági szempontok alapján megosztott belső területi egységekből áll. A nyolc járás (bicskei, dunaújvárosi, enyingi, gárdonyi, martonvásári, móri, sárbogárdi és székesfehérvári) különböző fejlettségi szinten áll, nagyban meghatározzák őket Székesfehérvártól és Budapesttől való távolságuk, illetve ezeknek a nagyvárosoknak rájuk gyakorolt közvetlen és közvetett hatása.

Földrajzi értelemben az M7-es autópálya jelenti a választóvonalat a vármegyében, a vármegye északi és déli része között egyértelmű fejlettségbeli különbségek mutathatóak ki. A két déli járás (az enyingi és a sárbogárdi) gazdasági, közszolgáltatások igénybevétele, közlekedési és foglalkoztatási szempontból nehéz helyzetben van, rajtuk kívül a dunaújvárosi járás déli részén élők tudnak nehezebben hozzájutni a közszolgáltatások teljes köréhez. A nyolc járás közül a sárbogárdi a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet alapján komplex programmal fejlesztendő járás, az enyingi pedig fejlesztendő járás.

Az egyes járások településein elérhető, illetve nem elérhető fontosabb közszolgáltatások az alábbi táblázatban láthatóak:

	Bölcsőde		Hajléktalanok Átmeneti Szállása
	Fogyatékosok Otthona		Kórház, vagy egyéb szakrendelőintézet
	Főiskola, egyetem		A településen nem működik általános iskola
	Gyermekotthon		Idősek Otthona
	A településen nincs gyógyszerár		Szociális Konyha

Település/Szolgáltatás										
Sárbogárdi járás										
Alap	X	X	-	-	-	-	-	-	X	X
Alsószentiván	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-
Cece	X	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Hantos	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Igar	-	-	-	-	X	-	-	X	-	-
Mezőszilas	X	-	-	-	-	-	-	-	X	X
Nagylók	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sárbogárd	X	X	-	X	-	-	X	-	X	X
Sáregres	-	-	-	-	X	-	-	X	-	-
Sárkeresztúr	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sárszentágota	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-
Vajta	-	-	-	-	-	-	-	X	-	X
Enyingi járás										
Dég	X	-	-	X	-	-	-	-	-	X
Enying	X	-	-	-	-	-	X	-	X	X
Kisláng	X	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Lajoskomárom	X	-	-	-	-	-	-	-	X	X
Lepsény	X	-	-	X	-	-	-	-	-	-
Mátyásdomb	-	-	-	-	X	-	-	X	-	-
Mezőkomárom	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mezőszentgyörgy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Szabadhídvég	-	-	-	-	X	-	-	X	-	-

Település/Szolgáltatás										
Dunaújvárosi járás										
Adony	X	-	-	-	-	-	-	-	X	X
Baracs	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beloianisz	-	-	-	-	X	-	-	-	-	X
Besnyő	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Daruszentmiklós	X	-	-	-	X	-	-	-	-	X
Dunaújváros	X	X	X	-	-	X	X	-	X	X
Előszállás	-	-	-	X	-	-	-	-	X	X
Ivácsa	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-
Kisapostag	X	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Kulcs	X	-	-	-	-	-	-	-	X	X
Mezőfalva	X	-	-	X	-	-	-	-	X	X
Nagykarácsony	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Nagyvenyim	X	-	-	-	-	-	-	-	X	-
Perkátá	X	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Pusztaszabolcs	X	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Rácalmás	X	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Martonvásári járás										
Baracska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ercsi	X	-	-	-	-	-	X	-	X	X
Gyúró	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Kajászó	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Martonvásár	X	-	-	X	-	-	-	-	X	X
Ráckeresztúr	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tordas	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vál	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Bicskei járás										
Alcsútdoboz	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bicske	X	X	-	X	-	-	X	-	-	X
Bodmér	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-
Csabdi	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-
Csákvár	X	-	-	-	-	-	-	-	X	X
Etyek	X	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Felcsút	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gánt	-	X	-	-	-	-	-	-	-	X
Mány	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Óbarok	-	-	-	-	X	-	-	X	-	-
Szár	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tabajd	X	-	-	-	X	-	-	-	-	-
Újbarok	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vértesacsá	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-
Vértesboglár	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X

Település/Szolgáltatás										
Gárdonyi járás										
Gárdony	X	X	-	-	-	-	-	-	X	X
Kápolnásnyék	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Nadap	-	-	-	-	-	-	-	X	-	X
Pákozd	X	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Pázmánd	X	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Sukoró	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Szabadegyháza	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Velence	X	-	-	X	-	-	X	-	-	X
Vereb	-	-	-	-	X	-	-	-	-	X
Zichyújfalu	-	-	-	-	X	-	-	-	-	X
Móri járás										
Bakonycsérnye	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Balinka	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-
Bodajk	X	-	-	-	-	-	-	-	X	X
Csákberény	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Csókakő	-	X	-	-	-	-	-	-	X	X
Fehérvárcsurgó	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Isztimér	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-
Kincsesbánya	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Magyaralmás	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mór	X	-	-	-	-	X	X	-	-	X
Nagyveleg	X	-	-	-	-	-	-	X	-	-
Pusztavám	X	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Söréd	-	-	-	-	X	-	-	X	-	X
Székesfehérvári járás										
Aba	X	-	-	-	-	-	X	-	X	X
Bakonykúti	-	-	-	-	X	-	-	X	-	-
Csór	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Csősz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Füle	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iszkaszentgyörgy	X	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Jenő	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Káloz	X	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Kőszárhegy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lovasberény	X	-	-	-	-	-	-	-	X	X
Moha	-	-	-	-	X	-	-	X	-	-
Nádasdladány	X	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Pátka	X	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Polgárdi	X	X	-	-	-	-	-	-	X	X
Sárkeresztes	X	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Sárkeszi	-	-	-	-	X	-	-	X	-	-
Sárosd	X	-	-	-	-	-	-	-	X	X
Sárszentmihály	X	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Seregélyes	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Soponya	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Szabadbattyán	X	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Székesfehérvár	X	X	X	X	-	X	X	-	X	X
Tác	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Úrhida	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zámoly	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X

A romák és/vagy mélyszegénységben élők körében a legnagyobb hiányosságok az alacsony iskolai végzettségből és magas munkanélküliségi arányból fakadnak, amelyek megoldását az oktatási és foglalkoztatási programok segítségével szükséges támogatni. A lakhatási körülményeikben sok esetben alacsony komfortfokozat és egészségre káros állapotok vannak jelen. Az egészségmegőrzés kapcsán fokozott információbővítésre van szükség, amelynek keretében a generációkról generációkra történő rossz mintaátadás megfékezésére is hangsúlyt kell helyezni a jövőben, valamint a szociális támogató rendszerek igénybevételére is fel kell hívni a figyelmüket.

A gyermekek célcsoportjában tapasztalható hiányosságok kapcsán egyre nagyobb problémát jelent vármegyei szinten a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő gyermekek integrációja. Ez kihívást jelent már az óvodákban is, amely megoldásához nélkülözhetetlen a képzett személyi állomány biztosítása. Megoldandó probléma a krízishelyzetbe jutott gyermekek és családjaik elhelyezése akár átmeneti jelleggel is, ezen a téren férőhelyek bővítésére és a meglévő épületek infrastrukturális fejlesztésére is figyelmet kell fordítani a jövőben. A vármegye déli, elmaradott térségeiben a gyermekek és fiatalok körében tapasztalható elvándorlás negatív hatással van a térség jövőre. Fokozott figyelmet kell fordítani a családon belüli bántalmazások megelőzésére és feltárására, a veszélyeztetett gyermekek számának visszaszorítására, valamint a hátrányos helyzetű családok komplex támogatására.

Az idősek körében egyre nagyobb mértékben van jelen a demencia jelensége és az ezzel járó nehézségek az adott személyek és családtagjaik számára. Ennek megelőzése érdekében szükséges az aktív időskor előmozdítását segítő programok és szervezetek támogatása, különösen a civil szféra szereplői közül. Az alacsony digitális tudás fejlesztése révén több aktív tevékenységbe is be tudnának kapcsolódni a célcsoport tagjai. Kiemelt figyelmet kell fordítani az egyszemélyes háztartások alanyaira, nemcsak az elszegényedés megelőzése miatt, hanem saját, önálló életvitelük fenntartása és biztonságérzetük növelése érdekében is. Az egészségmegőrzési programokba és szűrővizsgálatokba való bevonásukra nagy hangsúlyt kell helyezni a jövőben.

A nőkkel kapcsolatos problémák és hiányok közül ki kell emelni a krízishelyzetbe jutott nők helyzetének megoldását, kiváltképp, ha gyermekkel kell menekülniük egy szituációból. Szükséges a Családok Átmeneti Otthona szolgáltatás kapacitásainak bővítése. A családon belüli bántalmazás látenciája még mindig magas, ennek fokozatos feltárására nagyobb figyelmet kell fordítani. A kisgyermekes anyák munkaerőpiacra történő reintegrációja komoly problémákat okoz főleg a kistélepléseken, helyi lehetőségek hiányában nehezen megoldható a munka és családi élet összeegyeztetése. Bővíteni szükséges a részmunkaidős és atipikus foglalkoztatási formákat a következő időszakban.

A fogyatékkal élők körében a korábbi években zajló akadálymentesítési programok ellenére még mindig problémát okoznak az ezzel kapcsolatos hiányosságok és a közszolgáltatások igénybevétele, különösen a digitális térben okoz ez nagy kihívást számukra ügyeik intézése során. A munkaadók között kevés olyan szervezet van, amely megváltozott munkaképességű embereket foglalkoztat, ezért a legtöbb esetben az ilyen emberek kénytelenek a szociális támogató rendszerekre hagyatkozni, még akkor is, ha szeretnének bekapcsolódni a munka világába. A jövőben foglalkoztatási programok

indításával kívánatos lenne ezen a helyzeten változtatni, így mentesíteni az állami és önkormányzati szociális ellátások rendszerét.

II. Egészségügyi alap- és szakellátások

A Fejér vármegyében elérhető egészségügyi alapellátások (szűrővizsgálatok, egyéni egészségfejlesztés, háziorvosi, házi gyermekorvosi, fogorvosi alapellátások, alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás, védőnői és iskola-egészségügyi ellátások (iskolaorvosi, iskola-fogorvosi, iskola védőnő), otthoni szakápolások, otthoni hospice ellátások) terén a SZÚT 1.1.-1.2.-1.3. pontjában feltárt települési/járási/vármegyei szolgáltatási hiányosságok az alábbiak.

A SZÚT rávilágít arra, hogy Fejér vármegyében a legnagyobb problémát az egészségügyi ellátások területi egyenlőtlenségei jelentik, ami különösen a hátrányos helyzetű csoportokat érinti súlyosan. A vármegye településeire elmondható, hogy az egészségügyi alap-és szakellátások terén a helyzet kielégítő, a járásszékhelyekre koncentrált szolgáltatások miatt azonban szinte minden kisebb településen van olyan alap- vagy szakellátási szolgáltatás, amely fejlesztendő, vagy nem elérhető, de lenne rá igény.

A vármegyében az egészségügyi ellátások – a régiós jellemzőkkel összhangban – jelentősen függenek a szakszemélyzet számától, képzettségétől. A háziorvosi ellátás helyben több településen nem érhető el rendszeresen, és a települések között van olyan is, ahol nincs helyben házi gyermekorvos. Hasonlóan kedvezőtlen a helyzet a fogorvosi alapellátás és szakellátás terén is. A kisebb településeken helyben nem, vagy csak korlátozottan, nem elegendő kapacitással érhető el fogorvos. Mozgó szakorvosi szolgálattal ellátott település nincs. A vármegyében fejlesztendő a mentőautók száma, a mentőállomások között több olyan is van, ahol még fejlesztési szükséglet azonosítható.

Kevés a járóbeteg szakellátásban foglalkoztatottak száma is, szakrendelők a nagyobb városokban és a vármegyeszékhelyen érhetők csak el.

A fekvőbeteg ellátásban 2441 engedélyezett kórházi ágygal rendelkezett a vármegye 2024-ben, ebből 2356 működött. Az átlagos kórházi ágykihasználtság aránya valamivel több mint 65 százalék volt, leginkább a sürgősségi és ápolási osztályok esetében láthatunk magas ágykihasználtságot, de a rehabilitációs ellátás és a kardiológia szakmafőcsoporton belül is magas arányok voltak 2024-ben.

A háziorvosi körzetek száma 148 a vármegyében, s ennek 56%-a található Dunaújvárosban és Székesfehérváron. Az Enyingi járásban csak 3 háziorvosi körzet van. A gyógyszerügyi ellátást tekintve meglehetősen sok az olyan település, ahol ez az intézmény hiányzik. Nincs gyógyszerár a Móri járás településeinek 75%-ban. Ez az arány a többi járásban a következő: Sárbogárdi járás 66%, Székesfehérvári járás 64%, Bicskei járás 50%, Gárdonyi járás 40%, Martonvásári járás 37%, Enyingi járás 33%, Dunaújvárosi járás 25%.

Fogorvosi ügyelet a vármegye három településén van összesen: Székesfehérváron, Dunaújvárosban és Úrhidán. A települések fogorvosi ellátása jelentős differenciáltságot mutat. A Dunaújvárosi járás településeinek 100%-ban van fogorvos, s ez az arány a Martonvásári járásban 87%, a Gárdonyi járásban 80%, a Székesfehérvári járásban 67%, a Bicskei járásban 64%, az Enyingi

járásban 56%, a Móri járásban 50%, végül a Sárbogárdi járásban 42%. Iskolai fogorvos szinte kizárólag csak a járási székhely településeken van, de Enyingen nincs.

A szülészeti ellátás elsősorban a vármegye nagyobb városaiban érhető el. A kisebb települések lakói számára ezek az ellátások nehezen hozzáférhetők, ami gyakran hosszabb utazást igényel, különösen a szülés előtti és utáni gondozás esetében. Az orvosi rehabilitációs szolgáltatások főként a nagyobb egészségügyi központokban érhetőek el. Ez a szolgáltatás a kisebb településeken szinte teljesen hiányzik, ami a rehabilitációra szoruló betegek számára komoly nehézséget jelent.

A védőnői szolgálat tevékenységéről többnyire csak járási adatok állnak rendelkezésre. Ennek alapján megállapítható, hogy Fejér vármegyében a védőnői hálózat jól szervezett, a gondozotti létszám tekintetében egyenlőtlenség figyelhető meg. Összesen 167 védőnői állás van a vármegyében. Öt védőnői körzet betöltetlen (Szár, Ercsi, Cece, Dunaújváros és Sárbogárd, utóbbiak esetében 1-1 körzet betöltetlen), 9 körzetben heti 20 órában történik helyettesítés, 7 körzetben pedig heti 40 órában, határozott munkaszerződéssel foglalkoztatott védőnő látja el a vármegyei védőnői szolgálathoz tartozó feladatokat. Vannak olyan védőnői területek, ahol a lakosság előregedett, ezzel szemben több körzetben az ellátottak száma az újonnan épült lakóparkok miatt ugrásszerűen megemelkedett (pl: Székesfehérvár-Harmatosvölgy és Campus sétány, Pákozd, Sukoró, Velence). A védőnők 12.197 esetben látogatták meg várandós anyákat, a várandós anyák száma 5637 fő. Ennek a célcsoportnak közel 40 százalékának fokozott gondozásra van igénye, azaz a fokozott gondozást igénylő várandós anyák száma 2206 fő a vármegyében. A 0-6 éves gyermekeknél történt védőnői látogatások száma 90.088 eset volt 2024-ben, ebből 81.849 esetben történt tanácsadás.

A betegszállítás szolgáltatása általában elérhető, de a szolgáltatás színvonala és gyorsasága nagyban függ a település földrajzi elhelyezkedésétől. A városi területeken ez jobban szervezett, míg a kisebb településeken a várakozási idők hosszabbak lehetnek. A mozgó szakorvosi szolgálatok a vármegyében a NEAK adatai alapján nem érhetőek el.

Lakossági hozzáférés hiányai, akadályozó tényezők összegezve:

- helyben nem, vagy korlátozottan elérhető szolgáltatások,
- utazási idő, költség a helyben nem elérhető szolgáltatások igénybevételéhez
- hiányzó, vagy túlterhelt szakemberek (orvos, fogorvos, gyermekorvos, védőnő)

Hátrányos helyzetűek (gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) hozzáféréseinek hiányai, akadályozó tényezők:

A helyi esélyegyenlőségi tervek/programok vizsgálata alapján megállapítható, hogy a hátrányos helyzetűek hozzáférése a településeken meglévő szolgáltatásokhoz alapvetően egyenlő esélyű, azaz amennyiben a településen elérhető a szolgáltatás, úgy az ahhoz való hozzáférés a település minden lakosa számára egyenlő eséllyel hozzáférhető, elérhető. Jellemző adat az egészségügyi ellátások terén a helyben elérhető szolgáltatások hiánya, vagy korlátozott elérhetősége, a szakemberhiány.

Egyes, jellemzően időseket érintő szolgáltatások terén kiugróan magas számban jelenik meg szolgáltatás hiány, úgymint az otthoni szakápolásban és az otthoni hospice ellátásban. A járásokban a települési önkormányzatok adatszolgáltatása alapján a legtöbb településen nem érhető el az otthoni

hospice ellátás, miközben a települések döntő többségében igény lenne rá. Az otthoni szakápolás mindössze ehhez viszonyítva ugyan több településen elérhető, de ezek már ma is fejlesztendő szolgáltatások. Ugyanakkor ez a szolgáltatás a járások legtöbb településén jelenleg nem érhető el, pedig igény lenne rá. Az országos ellátási körzetű szakápolási intézményekben, szolgáltatóknál magas a kihasználtság, jellemző a várólista, nehézkes bejutás. Ez hatással lehet a nők helyzetére is, lévén, hogy az ellátásra szoruló, intézménybe be nem jutó hozzátartozók otthoni ápolása jellemzően rájuk hárul.

A mélyszegénységben élők és romák esetében a nem helyben biztosított szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén általánosságban véve jelentkezik hátrány a tájékozottság, az információáramlás alacsony szintje és az utazási költségek finanszírozása miatt. A tájékoztatás és informálás terén jelentkező hátrány eredményeként a szolgáltatások igénybevétele terén jelentkezhet hátrány (nem jut el információ a szűrésről, nem tudják, hogy ingyenes, szomszédos településre vagy járásközpontba, vármegyeszékhelyre kell utazni, stb.).

A szülészeti ellátás nagyobb városokban érhető el, kisebb településeken élő nők számára ez jelentős hátrányt jelent, különösen, ha nincs megfelelő közlekedési lehetőségük.

A hosszú távú rehabilitáció szükségessége esetén a pácienseknek folyamatos utazást kell vállalniuk, ami megterhelő lehet, különösen a gyermekek, idősek és a fogyatékkal élők számára. A betegszállítás elérhetősége kritikus fontosságú, különösen a sürgős ellátást igénylő betegek számára. A kisebb településeken élő lakosok számára a szolgáltatás lassúsága életveszélyes lehet.

A mozgó szakorvosi szolgálatok a vármegyében a NEAK adatai alapján nem érhetőek el. Ez különösen problémás a krónikus betegek, idősek és fogyatékkal élők számára, akik számára a helyi ellátás létfontosságú lenne.

Javasolt intézkedések, beavatkozások

Egészségügyi alap- és szakellátások terén feltárt szolgáltatási hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében javasolt beavatkozások fejlesztések:

Javasolt intézkedések, beavatkozások

Egészségügyi alap- és szakellátások terén feltárt szolgáltatási hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében javasolt beavatkozások fejlesztések:

Az ellátások, szolgáltatások lakossági hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások

AZ EGÉSZSÉGÜGYI ALAPELLÁTÁSOK ÉS SZAKELLÁTÁSOK lakossági hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások							
Sorszám	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok az egészségügyi alapellátás terén (szolgáltatás megjelölésével)	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai a lakosság körében	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok a) átfogó (vármegyei szintű) javaslatok b) fentiekben belül értelmezendő, a vármegye kiemelt projektje keretében megjelenő megoldások c) a települési/járási projektekben megjeleníteni javasolt megoldások	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek	A megvalósítáért felelős személy(ek)	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e (igen/nem)
1	Alapellátás – megelőző ellátások – szűrővizsgálatok egyes településeken nem érhetőek el	A vármegye területén egyes településeken nem érhetőek el helyben szűrővizsgálatok, és a tájékoztatás terén hiányosságok vannak.	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenció programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek Jogszabályban rögzített, térítésmentes, életkor szerinti szűrővizsgálatokon való részvételre ösztönzés, egyéni állapotfelmérés és kockázatbecslés, ehhez kapcsolódó egyéni tanácsadás, továbbá a szűrővizsgálatok helyben történő biztosítása. Az egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretek fejlesztése települési szinten. Betegségmegelőzés és betegségfelismerés a felnőtt lakosság körében. Digitális egészségértés fejlesztése. FEVEP program Pozitív pszichológiai tématerülettel összefüggő programok szervezése.	2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának nyomán követésével.	Helyi önkormányzatok, Járási Hivatalok, Háziorvosok, szakszemélyzet, Szolgáltatók Civil szervezetek	Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt személy(ek).	nem

			Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenció programok szervezése, a programokra való eljutás segítése				
2	<p>Felnőtt háziiorvosi alapellátás</p> <p>Gyermek háziiorvosi alapellátás</p> <p>1. betöltetlen Felnőtt háziiorvosi körzeti orvosi álláshelyek, korlátozott elérhetőség</p> <p>2. betöltetlen házi gyermekorvosi körzeti álláshelyek – egyes településeken nem, vagy csak korlátozottan érhető el házi gyermekorvosi alapellátás</p> <p>3. községekben jellemzően felnőtteket és gyermekeket is ellátó orvos van – magas betegszám, esetszám</p> <p>4. leterhelt orvosok, szakszemélyzet, kiégés, elvándorlás, mentális betegségek</p>	<p>A szakemberek száma alacsony, az orvosok, szakszemélyzet túlerhelt, az ellátás támogatásra szorul humán erőforrás oldalról. A lakosság részére korlátozott – jellemzően csak egy-egy napon, illetve rövid időtartamban áll rendelkezésre helyben orvos.</p>	<p>a) és/vagy b) és/vagy c)</p> <p>Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére</p> <p>Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása</p> <p>Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenció programok szervezése, a programokra való eljutás segítése</p> <p>Infokommunikációs akadálymentesítés</p> <p>Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása</p> <p>Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek</p> <p>Járási szintű összefogásban a háziiorvosi praxisközösségek kialakításának támogatása, Humán erőforrás-hiányos területek egészségügyi alapellátásának megerősítése, kiterjesztett hatáskörű ápoló alkalmazása;</p> <p>Esetmenedzser alkalmazása a háziiorvosi ellátás támogatására;</p> <p>Egészségügyi dolgozók mentális támogatása;</p> <p>Települési, vagy több település, vagy egy közös önkormányzati hivatalhoz tartozó települések közös problémamegoldását szolgáló szolgáltatásfejlesztési cselekvési terv készítése.</p> <p>A szolgáltatásfejlesztési cselekvési terv alapján több településen megvalósuló fejlesztések összefogásának, koordinálásának támogatása.</p> <p>Egészségügyi dolgozók mentális támogatása, tréningek, a mentális egészség megőrzését, fejlesztését célzó programok szervezése</p> <p>Kiterjesztett hatáskörű ápolók, esetmenedzserek alkalmazása, az egészségügyi dolgozók mentális támogatása</p>	<p>2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának nyomán követésével.</p>	<p>Helyi önkormányzatok, Járási Hivatalok, Házi orvosok, szakszemélyzet, szolgáltatók</p>	<p>Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt személy(ek).</p>	nem

3.	<p>alapellátás- fogorvosi ellátások, fogorvosi ügyelet</p> <p>1. nem, vagy nem megfelelő minőségben, kapacitással elérhető fogorvosi alapellátás,</p> <p>2. nem, vagy nem megfelelő minőségben, kapacitással elérhető fogorvosi ügyelet,</p> <p>3. magas esetszám, túlterhelt fogorvosok,</p> <p>4. hosszú utazás ügyeleti ellátásért</p> <p>5. többletköltség, utazási idő</p>	<p>A települések jelentős részében nincs helyben fogorvosi alapellátás, ügyelet. A lakosság részére a rendelési idő alatt korlátozott számban tudnak beteget fogadni, a kapacitás korlátozottsága miatt hosszú várakozási idő. Utazási idő, útiköltség növekedése.</p>	<p>a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciók programok szervezése, a programokra való eljutás segítése</p> <p>Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása</p> <p>Infokommunikációs akadálymentesítés</p> <p>Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása</p> <p>Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére</p> <p>Például, de nem kizárólag</p> <p>Mentális egészségfejlesztés – kitérve a stresszoldásra és a kiegészítő megelőzésére, minimalizálására, kezelésére.</p> <p>Jogszabályban rögzített, térítésmentes, életkor szerinti szűrővizsgálatokon való részvételre ösztönzés, egyéni állapotfelmérés és kockázatbecslés, illetve az ehhez kapcsolódó egyéni tanácsadás, továbbá a szűrővizsgálatok helyben történő biztosítása.</p>	<p>2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának nyomon követésével.</p>	<p>Helyi önkormányzatok, Járási Hivatalok, Házi orvosok, szakszemélyzet, szolgáltatók</p>	<p>Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt személy(ek).</p>	nem
4.	<p>alapellátások – védőnői és iskolaegészségügyi szolgáltatások</p> <p>Iskolaegészségügyi ellátások</p> <p>1. több településen nem, vagy csak korlátozottan hozzáférhető</p> <p>2. Az iskolaegészségügyi ellátások területileg eltérő elérhetősége,</p> <p>3. Növekvő látencia az iskoláskorúak körében az önbántalmazás, szerhasználat, STD megbetegedések száma, táplálkozási</p>	<p>A szolgáltatások helyben korlátozott elérhetősége, az utazási költségek, stb.</p> <p>Egészségtelen táplálkozás, mozgásszegény életmód.</p>	<p>a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciók programok szervezése, a programokra való eljutás segítése</p> <p>Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása</p> <p>Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére</p> <p>Infokommunikációs akadálymentesítés</p> <p>Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása</p> <p>Például, de nem kizárólag</p> <p>Jogszabályban rögzített, térítésmentes, életkor szerinti szűrővizsgálatokon való részvételre ösztönzés, egyéni állapotfelmérés és kockázatbecslés, illetve az ehhez kapcsolódó egyéni tanácsadás, továbbá a szűrővizsgálatok helyben történő biztosítása.</p>	<p>2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának nyomon követésével.</p>	<p>Helyi önkormányzatok, Járási Hivatalok, Házi orvosok, szakszemélyzet, szolgáltatók</p>	<p>Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt személy(ek).</p>	nem

	zavarok, mentális betegségek stb. terén		Mentális egészségfejlesztés – kitérve az önbántalmazás és a kapcsolati erőszak fogalmakra, valamint a stresszoldásra és a kiegészítő megelőzésére, minimalizálására, kezelésére. Szexuális felvilágosító programok megvalósítása a fiatal (14-16 éves) korosztály esetében. Szerhasználatot megelőző programok iskoláskorú korosztály esetében. Életmódváltó és közösségi egészségnevelési programok megvalósítása Dohányzástól való leszokást, ill. alkoholtól való leszokást támogató programok, szolgáltatások megvalósítása. Általános iskolai oktatás kiegészítése iskolán, tanítási időn kívüli sport programokkal Közösség és egészségfejlesztést célzó sport és testmozgás programok Tematizált egészségfejlesztő és egészség tudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása				
5	Szakellátás Otthoni szakápolás és otthoni hospice ellátás számos településen nem elérhetőek a szolgáltatások, miközben az előregedő társadalom jelenség okán az igény jelen van, növekedése várható.	Korlátozottan, kis számban áll rendelkezésre képzett szakember, segítő	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciók programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Például, de nem kizárólag Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása	2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának nyomán követésével.	Helyi önkormányzatok, Járási Hivatalok, Házi orvosok, szakszemélyzet, szolgáltatók	Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt személy(ek).	nem
6.	Szakellátás - járóbeteg szakellátások 1. csak városokban elérhetőek, jellemzően ott is egyes területeken	Korlátozottan, kis számban áll rendelkezésre képzett szakember, orvos.	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciók programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Infokommunikációs akadálymentesítés	2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának nyomán követésével.	Helyi önkormányzatok, Járási Hivatalok, Házi orvosok, szakszemélyzet, szolgáltatók	Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt személy(ek).	nem

	korlátozottan, vagy hiányosan.	Utazási idő és költség nő.	Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Például, de nem kizárólag Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása				
7.	Szakellátás - fekvőbeteg szakellátások 2. A vármegyei fekvőbeteg ellátó intézmények szolgáltatásai jellemzően nagy távolságra érhetőek el, sokszor vármegyén kívüli ellátóhely van kijelölve.	Korlátozottan, kis számban áll rendelkezésre képzett szakember, orvos. Utazási idő és költség nő.	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciók programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Például, de nem kizárólag Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása	2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának nyomán követésével.	Helyi önkormányzatok, Járási Hivatalok, Házi orvosok, szakszemélyzet, szolgáltatók	Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt személy(ek).	nem

Az egészségügyi alap- és szakellátások terén jelen lévő hiányosságok megszüntetésére, a hozzáférés javításához javasolt beavatkozásoknál járásonként, településenként eltérő szintű összefogásra, együttműködésre van szükség, ezért a javasolt intézkedések között és/vagy jelöléssel fogalmaztuk meg az együttműködők lehetséges körét. Tekintettel arra, hogy a vármegye minden járásában van hiány a szolgáltatások terén, egyaránt szükséges és indokolt helyi, járási, vagy vármegyei szintű összefogás. Mivel egyes hiányosságok megszüntetése (szakember hiány) nem valószínűsíthető közép- v. hosszútávon, ezért egyes hiányosságok kezelésére, az intézkedések megvalósítására 2030-ig tettünk javaslatot, de ez értelemszerűen ennél hosszabb időt is igénybe vehet.

A hátrányos helyzetűek (gyermek, idős, nő, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) hozzáférését javító intézkedések

<p align="center">Az egészségügyi alapellátások hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermek, idős, nő, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében</p>							
Sorszám	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok az ... (ellátás, szolgáltatás neve)	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok a) átfogó (vármegyei szintű) javaslatok b) fentiekben belül értelmezendő, a vármegye kiemelt projektje keretében megjelenő megoldások c) a települési/járási projekteken megjeleníteni javasolt megoldások	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek	A megvalósításért felelős személy(ek)	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e (igen/nem)
GYERMEKEK							
1	Alapellátás – megelőző ellátások – szűrővizsgálatok	számos településen nem érhető el helyben szűrővizsgálat	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés Egészségügyi prevenció programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok, alapítványok	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

			<p>Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása</p> <p>Óvodai egészségnapok, iskolai Egészségnapok megszervezése Sportágválasztó rendezvények Szemléletformáló kampányok Szűrővizsgálatok megszervezéséért felelős szervek civilek, és önkormányzatok együttműködésében vármegyei szűrővizsgálati tevékenységek, egészségnapok összehangolása, Életkor szerinti szűrővizsgálatokon való részvételre ösztönzés, egyéni állapotfelmérés és kockázatbecslés, illetve az ehhez kapcsolódó egyéni tanácsadás Az egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretek fejlesztése települési szinten.</p>				
2	alapellátások– gyermek házi orvosi, ellátás	számos településen nem érhető el helyben házi gyermekorvosi ellátás	<p>a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés, és egészségügyi prevenciós programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek</p>	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokba n, konzorciumi szerződésekben megfoglalmazottak szerint	nem

			<p>Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére</p> <p>Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása. Helyi igényfelmérés, biztosításhoz szükséges feltételek beazonosítása, együttműködések generálása</p>				
3	alapellátás-fogorvosi ellátások	számos településen nem érhető el helyben fogorvosi ellátás, pedig igény lenne rá.	<p>a) és/vagy b) és/vagy c)</p> <p>Helyi igényfelmérés biztosításhoz szükséges feltételek</p> <p>Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása</p> <p>Infokommunikációs akadálymentesítés</p> <p>Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása</p> <p>Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek</p> <p>Közösségi programok hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére</p> <p>Például, de nem kizárólag Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása.</p>	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

4	alapellátások– védőnői szolgáltatások	számos településen nem érhető el helyben védőnői szolgáltatás	<p>a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenció programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összhangolása Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére</p> <p>Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása Az egészséges táplálkozást népszerűsítő szemléletformálás Szerhasználatot megelőző programok iskoláskorú korosztály esetében Az egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretek fejlesztése települési szinten. Közösség és egészségfejlesztést célzó sport és testmozgás programok megvalósítása Mentális egészségfejlesztés,</p>	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokba n, konzorciumi szerződésekben megfoglalmazottak szerint	nem
---	---	---	---	-----------------------------------	--	--	-----

5.	Egyes szakellátások	megoldott, vagy korlátozott kapacitás mellett érhető el (pszichiátriai, pszichológiai ellátások kapacitása alacsony, gyermekek pszichés betegségeinek intézményi ellátást nem igénylő kezelése helyben nem megoldott, nagyobb távolságra utazás költségigényes.	programokra való eljutás segítése Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása. Helyi igényfelmérés, biztosításhoz szükséges feltételek beazonosítása, együttműködések generálása		szolgáltatók, orvosok,	n, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	
6	szakellátás fekvőbeteg szakellátások	Egyes, gyermekeket is érintő betegségekhez kapcsolódóan a helyi, vármegyei ellátás nem megoldott, (pszichés, mentális betegségek intézményi ellátása) nagyobb távolságra kell utazni, költségigényes.	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciós programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása kompetenciafejlesztő programok, tréningek	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

			Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére				
IDŐSEK							
Alapellátás – megelőző ellátások – szűrővizsgálatok	számos településen nem érhető el helyben szűrővizsgálat	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés Egészségügyi prevenció programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Például, de nem kizárólag: Szűrővizsgálatok Megszervezéséért	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem	

			<p>lebonyolításáért felelős szakigazgatási szervek és önkormányzatok átfogó együttműködésében vármegyei szűrővizsgálati tevékenység összehangolása, széles körű tájékoztatás feltételeinek megteremtése</p> <p>Életkor szerinti szűrővizsgálatokon való részvételre ösztönzés, egyéni állapotfelmérés és kockázatbecslés, illetve az ehhez kapcsolódó egyéni tanácsadás</p> <p>Az egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretek fejlesztése települési szinten.</p>				
<p>alapellátások – felnőtt háziiorvosi ellátás</p>	<p>számos településen nem érhető el helyben háziiorvosi ellátás, pedig igény lenne rá.</p>	<p>a) és/vagy b) és/vagy c)</p> <p>Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciós programok szervezése, a programokra való eljutás segítése</p> <p>Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása</p> <p>Infokommunikációs akadálymentesítés</p> <p>Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása</p> <p>Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek</p> <p>Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére</p> <p>Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása.</p>	<p>2025-2030 között, folyamatosan</p>	<p>önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,</p>	<p>Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint</p>	<p>nem</p>	

			Helyi igényfelmérés, biztosításhoz szükséges feltételek beazonosítása, együttműködések generálása				
alapellátás-fogorvosi ellátások	számos településen nem érhető el helyben fogorvosi ellátás, pedig igény lenne rá.	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenció programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Például, de nem kizárólag: Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása. Helyi igényfelmérés, biztosításhoz szükséges feltételek beazonosítása, együttműködések generálása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem	
alapellátások–védőnői szolgáltatások	számos településen nem érhető el helyben védőnői szolgáltatás	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenció programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem	

			<p>Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére</p> <p>Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása Az egészséges táplálkozást népszerűsítő szemléletformálás Az egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretek fejlesztése települési szinten. Közösség és egészségfejlesztést célzó sport és testmozgás programok megvalósítása Mentális egészségfejlesztés.</p>				
alapellátás otthoni szakellátások, otthoni hospice ellátások	- a vármegye legtöbb településén az otthoni szakellátások, hospice ellátások korlátozottan, vagy egyáltalán nem érhetőek el	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciós programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem	

			<p>kompetenciafejlesztő programok, tréningek</p> <p>Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére</p> <p>A tartós gondozást igénylő, vagy palliatív ellátásban részesülők ellátását segítő szolgáltatások biztosítása helyben, helyi igényfelmérés, biztosításhoz szükséges feltételek beazonosítása, civilek bevonási lehetősége, együttműködések generálása.</p>				
alapellátás - járóbeteg szakellátások	Egyes betegségekhez kapcsolódóan a helyi, vármegyei ellátás nem megoldott, vagy korlátozott kapacitás mellett érhető el (ellátások kapacitása alacsony,) intézményi ellátást nem igénylő kezelés helyben nem megoldott, nagyobb távolságra utazás költségigényes.	<p>a) és/vagy b) és/vagy c)</p> <p>Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenció programok szervezése, a programokra való eljutás segítése</p> <p>Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása</p> <p>Infokommunikációs akadálymentesítés</p> <p>Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása</p> <p>Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek</p> <p>Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére</p>	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem	

			Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása. Helyi igényfelmérés, biztosításhoz szükséges feltételek beazonosítása, együttműködések generálása				
alapellátás fekvőbeteg szakellátások	-	Egyes betegségekhez kapcsolódóan a helyi, vármegyei ellátás nem megoldott, vagy korlátozott kapacitás mellett érhető el (kapacitása alacsony,) intézményi ellátást igénylő kezelés helyben nem megoldott, nagyobb távolságra utazás költségigényes.	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciók programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Például, de nem kizárólag: Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása. Helyi igényfelmérés, biztosításhoz szükséges feltételek beazonosítása, együttműködések generálása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
NŐK							
Alapellátás megelőző ellátások szűrővizsgálatok	-	számos településen nem érhető el helyben szűrővizsgálat	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciók programok szervezése, a	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban	nem

			<p>Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek</p> <p>Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére</p> <p>Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása. Helyi igényfelmérés, biztosításhoz szükséges feltételek beazonosítása, együttműködések generálása</p>				
alapellátás-fogorvosi ellátások	számos településen nem érhető el helyben fogorvosi ellátás, pedig igény lenne rá.	<p>a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenció programok szervezése, a programokra való eljutás segítése</p> <p>Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása</p> <p>Infokommunikációs akadálymentesítés</p> <p>Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek</p> <p>Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére</p>	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem	

			Például, de nem kizárólag: Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása. Helyi igényfelmérés, biztosításhoz szükséges feltételek beazonosítása, együttműködések generálása				
	alapellátások– védőnői szolgáltatások	számos településen nem érhető el helyben védőnői ellátás	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenció programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása Az egészséges táplálkozást népszerűsítő szemléletformálás Szerhasználatot megelőző programok iskoláskorú korosztály esetében Az egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretek fejlesztése települési szinten.	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokba n, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

			Közösség és egészségfejlesztést célzó sport és testmozgás programok megvalósítása Mentális egészségfejlesztés				
alapellátás – otthoni szakápolás, otthoni hospice ellátások	-	a vármegye legtöbb településén az otthoni ellátások, hospice ellátások korlátozottan, vagy egyáltalán nem érhetőek el	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenció programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére A tartós gondozást igénylő, vagy palliatív ellátásban részesülők ellátását segítő szolgáltatások biztosítása helyben, helyi igényfelmérés, biztosításhoz szükséges feltételek beazonosítása, civilek bevonási lehetősége, együttműködések generálása.	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
alapellátás – járóbeteg szakellátások	-	Egyes betegségekhez kapcsolódóan a helyi, vármegyei ellátás nem megoldott, vagy korlátozott kapacitás mellett érhető el	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenció programok szervezése, a programokra való eljutás segítése	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben	nem

		(ellátások kapacitása alacsony,) intézményi ellátást nem igénylő kezelés helyben nem megoldott, nagyobb távolságra utazás költségigényes.	Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása, civilekkel való együttműködés lehetőségeinek vizsgálata, gyakorlati megvalósítása			megfoglalmazottak szerint	
alapellátás fekvőbeteg szakellátások	-	Egyes betegségekhez kapcsolódóan a helyi, vármegyei ellátás nem megoldott, vagy korlátozott kapacitás mellett érhető el (kapacitása alacsony,) intézményi ellátást igénylő kezelés helyben nem megoldott, nagyobb távolságra utazás költségigényes	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenció programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfoglalmazottak szerint	nem

			és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Például, de nem kizárólag: Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása. Helyi igényfelmérés, biztosításhoz szükséges feltételek beazonosítása				
FOGYATÉKKAL ÉLŐK							
	Alapellátás – megelőző ellátások – szűrővizsgálatok	számos településen nem érhető el helyben szűrővizsgálat	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés egészségügyiprevenciós programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Szűrővizsgálatok megszervezéséért és lebonyolításáért felelős szakigazgatási szervek és önkormányzatok átfogó együttműködésében vármegyei	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

			szűrővizsgálati tevékenység összehangolása, széles körű tájékoztatás feltételeinek megteremtése Életkor szerinti szűrővizsgálatokon való részvételre ösztönzés, egyéni állapotfelmérés és kockázatbecslés, illetve az ehhez kapcsolódó egyéni tanácsadás Az egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretek fejlesztése települési szinten.				
	alapellátások– gyermek háziiorvosi, felnőtt háziiorvosi ellátás	számos településen nem érhető el helyben háziiorvosi ellátás, pedig igény lenne rá.	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciók programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Például, de nem kizárólag: Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása. Helyi igényfelmérés,	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokba n, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

			biztosításhoz szükséges feltételek beazonosítása.				
	alapellátás-fogorvosi ellátások	számos településen nem érhető el helyben fogorvosi ellátás, pedig igény lenne rá.	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciók programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Például, de nem kizárólag: Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
	alapellátások–védőnői szolgáltatások	számos településen nem érhető el helyben védőnői ellátás.	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciók programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

			<p>kompetenciafejlesztő programok, tréningek</p> <p>Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére</p> <p>Például, de nem kizárólag: Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása</p> <p>Az egészséges táplálkozást népszerűsítő szemléletformálás</p> <p>Szerhasználatot megelőző programok iskoláskorú korosztály esetében</p> <p>Az egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretek fejlesztése települési szinten.</p> <p>Közösség és egészségfejlesztést célzó sport és testmozgás programok megvalósítása</p> <p>Mentális egészségfejlesztés</p> <p>Civilekkel való együttműködés generálása</p>				
<p>alapellátás otthoni szakellátások, otthoni hospice ellátások</p>	<p>a vármegye legtöbb településén az otthoni szakellátások, hospice ellátások korlátozottan, vagy egyáltalán nem érhetőek el</p>	<p>a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciók programok szervezése, a programokra való eljutás segítése</p> <p>Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása</p> <p>Infokommunikációs akadálymentesítés</p> <p>Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása</p> <p>Digitális</p>	<p>2025-2030 között, folyamatosan</p>	<p>önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,</p>	<p>Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint</p>	<p>nem</p>	

			<p>kompetenciafejlesztő programok, tréningek</p> <p>Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére</p> <p>Például, de nem kizárólag: A tartós gondozást igénylő, vagy palliatív ellátásban részesülők ellátását segítő szolgáltatások biztosítása helyben, helyi igényfelmérés, biztosításhoz szükséges feltételek beazonosítása, civilek bevonási lehetősége, együttműködések generálása.</p>				
szakellátás - járóbeteg szakellátások	Egyes betegségekhez kapcsolódóan a helyi, vármegyei ellátás nem megoldott, vagy korlátozott kapacitás mellett érhető el (ellátások kapacitása alacsony,) intézményi ellátást nem igénylő kezelés helyben nem megoldott, nagyobb távolságra utazás költségigényes.	<p>a) és/vagy b) és/vagy c)</p> <p>Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenció programok szervezése, a programokra való eljutás segítése</p> <p>Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása</p> <p>Infokommunikációs akadálymentesítés</p> <p>Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása</p> <p>Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek</p> <p>Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére</p>	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem	

			Például, de nem kizárólag: Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása. Helyi igényfelmérés, biztosításhoz szükséges feltételek beazonosítása, együttműködések generálása				
szakellátás fekvőbeteg szakellátások	-	Egyes betegségekhez kapcsolódóan a helyi, vármegyei ellátás nem megoldott, vagy korlátozott kapacitás mellett érhető el (kapacitása alacsony,) intézményi ellátást igénylő kezelés helyben nem megoldott, nagyobb távolságra utazás költségigényes	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenció programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Például, de nem kizárólag: Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása. Helyi igényfelmérés, biztosításhoz szükséges feltételek beazonosítása, együttműködések generálása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK							

	<p>Alapellátás – megelőző ellátások – szűrővizsgálatok</p>	<p>– számos településen nem érhető el helyben szűrővizsgálat</p>	<p>a) és/vagy b) és/vagy c) Egészség-fejlesztés Egészségügyi prevenciók szervezése, a programokra való eljutás segítése Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Például, de nem kizárólag: Szűrővizsgálatok Megszervezéséért és lebonyolításáért felelős szakigazgatásiszervekés önkormányzatok átfogó együttműködésében vármegyei szűrővizsgálati tevékenység összehangolása, széles körű tájékoztatás feltételeinek megteremtése Életkorszerű szűrővizsgálatokon való részvételre ösztönzés, egyéni állapotfelmérés és kockázatbecslés, illetve az ehhez kapcsolódó egyéni tanácsadás Az egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretek fejlesztése települési szinten.</p>	<p>2025-2030 között, folyamatosan</p>	<p>önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,</p>	<p>Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint</p>	<p>nem</p>
--	--	--	---	---------------------------------------	--	--	------------

	alapellátások– gyermek háziiorvosi, felnőtt háziiorvosi ellátás	számos településen nem érhető el helyben háziiorvosi ellátás, pedig igény lenne rá.	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciók programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Például, de nem kizárólag: Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása. Helyi igényfelmérés, biztosításhoz szükséges feltételek beazonosítása, együttműködések generálása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokba n, konzorciumi szerződésekben megfoglalmazottak szerint	nem
	alapellátás- fogorvosi ellátások	számos településen nem érhető el helyben fogorvosi ellátás, pedig igény lenne rá.	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciók programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Infokommunikációs akadálymentesítés	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokba n, konzorciumi szerződésekben megfoglalmazottak szerint	nem

			<p>Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek</p> <p>Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére</p> <p>Például, de nem kizárólag: Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása. Helyi igényfelmérés, biztosításhoz szükséges feltételek beazonosítása, együttműködések generálása</p>				
	<p>alapellátások–védőnői szolgáltatások</p>	<p>számos településen nem érhető el helyben védőnői ellátás</p>	<p>a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenció programok szervezése, a programokra való eljutás segítése</p> <p>Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása</p> <p>Infokommunikációs akadálymentesítés</p> <p>Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek</p> <p>Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére</p>	<p>2025-2030 között, folyamatosan</p>	<p>önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,</p>	<p>Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint</p>	<p>nem</p>

			<p>Például, de nem kizárólag: Tematizált egészségfejlesztő és egészség tudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása Az egészséges táplálkozást népszerűsítő szemléletformálás Szerhasználatot megelőző programok iskoláskorú korosztály esetében Az egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretek fejlesztése települési szinten. Közösség és egészségfejlesztést célzó sport és testmozgás programok megvalósítása Mentális egészségfejlesztés, Szexuális felvilágosító programok megvalósítása Szerhasználatot megelőző programok iskoláskorú korosztály esetében</p>				
alapelátás otthoni szakellátások, otthoni hospice ellátások	a vármegye legtöbb településén az otthoni szakellátások, hospice ellátások korlátozottan, vagy egyáltalán nem érhetők el	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenció programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem	

			kompetenciák, együttműködés erősítésére Például, de nem kizárólag: A tartós gondozást igénylő, vagy palliatív ellátásban részesülők ellátását segítő szolgáltatások biztosítása helyben, helyi igényfelmérés, biztosításhoz szükséges feltételek beazonosítása, civilek bevonási lehetősége, együttműködések generálása.			
szakellátás járóbeteg szakellátások	Egyes betegségekhez kapcsolódóan a helyi, vármegyei ellátás nem megoldott, vagy korlátozott kapacitás mellett érhető el (ellátások kapacitása alacsony,) intézményi ellátást nem igénylő kezelés helyben nem megoldott, nagyobb távolságra utazás költségigényes.	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenció programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Például, de nem kizárólag: Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása. Helyi igényfelmérés, biztosításhoz szükséges feltételek beazonosítása, együttműködések generálása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

	szakellátás fekvőbeteg szakellátások	- Egyes betegségekhez kapcsolódóan a helyi, vármegyei ellátás nem megoldott, vagy korlátozott kapacitás mellett érhető el (kapacitása alacsony,) intézményi ellátást igénylő kezelés helyben nem megoldott, nagyobb távolságra utazás költségigényes	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés Egészségügyi prevenció programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Például, de nem kizárólag: A tartós gondozást igénylő, vagy palliatív ellátásban részesülők ellátását segítő szolgáltatások Biztosításhelyben ,helyi igényfelmérés, biztosításhoz szükséges feltételek beazonosítása, civilek bevonási lehetősége, együttműködések generálása.	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
ROMÁK							
	Alapellátás megelőző ellátások szűrővizsgálatok	- számos településen nem érhető el helyben szűrővizsgálat	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés egészségügyi prevenció programok szervezése, a programokra való eljutás segítése	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben	nem

			<p>Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása</p> <p>Infokommunikációs akadálymentesítés</p> <p>Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek</p> <p>Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére</p> <p>Szűrővizsgálatok megszervezéséért és lebonyolításáért felelős szakigazgatási szervek és önkormányzatok átfogó együttműködésében vármegyei szűrővizsgálati tevékenység összehangolása, széles körű tájékoztatás feltételeinek megteremtése</p> <p>Életkor szerinti szűrővizsgálatokon való részvételre ösztönzés, egyéni állapotfelmérés és kockázatbecslés, illetve az ehhez kapcsolódó egyéni tanácsadás</p> <p>Az egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretek fejlesztése települési szinten.</p>			megfogalmazottak szerint	
	<p>alapellátások – gyermek háziiorvosi, felnőtt háziiorvosi ellátás</p>	<p>számos településen nem érhető el helyben háziiorvosi ellátás, pedig igény lenne rá.</p>	<p>a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciók programok szervezése, a</p>	<p>2025-2030 között, folyamatosan</p>	<p>önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek,</p>	<p>Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi</p>	<p>nem</p>

			<p>programokra való eljutás segítése</p> <p>Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása</p> <p>Infokommunikációs akadálymentesítés</p> <p>Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek</p> <p>Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére</p> <p>Például, de nem kizárólag: Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása. Helyi igényfelmérés, biztosításhoz szükséges feltételek beazonosítása, együttműködések generálása</p>		szolgáltatók, orvosok,	szerződésekben megfogalmazottak szerint	
	alapellátás-fogorvosi ellátások	számos településen nem érhető el helyben fogorvosi ellátás, pedig igény lenne rá	<p>a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciós programok szervezése, a programokra való eljutás segítése</p> <p>Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása</p> <p>Infokommunikációs akadálymentesítés</p> <p>Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek</p>	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

			<p>Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére</p> <p>Például, de nem kizárólag: Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása. Helyi igényfelmérés, biztosításhoz szükséges feltételek beazonosítása, együttműködések generálása</p>				
	<p>alapellátások– védőnői szolgáltatások</p>	<p>számos településen nem érhető el helyben védőnői ellátás</p>	<p>a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenció programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére</p> <p>Például, de nem kizárólag: Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása</p>	<p>2025-2030 között, folyamatosan</p>	<p>önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,</p>	<p>Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint</p>	<p>nem</p>

			<p>Az egészséges táplálkozást népszerűsítő szemléletformálás</p> <p>Szerhasználatot megelőző programok iskoláskorú korosztály esetében</p> <p>Az egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretek fejlesztése települési szinten.</p> <p>Közösség és egészségfejlesztést célzó sport és testmozgás programok megvalósítása</p> <p>Mentális egészségfejlesztés, Szexuális felvilágosító programok megvalósítása</p> <p>Szerhasználatot megelőző programok iskoláskorú korosztály esetében</p>				
	<p>otthoni szakellátások, otthoni hospice ellátások</p>	<p>a vármegye legtöbb településén az otthoni szakellátások, hospice ellátások korlátozottan, vagy egyáltalán nem érhetőek el</p>	<p>a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenció programok szervezése, a programokra való eljutás segítése</p> <p>Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása</p> <p>Infokommunikációs akadálymentesítés</p> <p>Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása</p> <p>Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek</p> <p>Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére</p> <p>Például, de nem kizárólag: A tartós gondozást igénylő, vagy palliatív ellátásban részesülők</p>	<p>2025-2030 között, folyamatosan</p>	<p>önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,</p>	<p>Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint</p>	

			ellátását segítő szolgáltatások biztosítása helyben, helyi igényfelmérés, biztosításhoz szükséges feltételek beazonosítása, civilek bevonási lehetősége, együttműködések generálása.				
	járóbeteg szakellátások	Egyes betegségekhez kapcsolódóan a helyi, vármegyei ellátás nem megoldott, vagy korlátozott kapacitás mellett érhető el (ellátások kapacitása alacsony,) intézményi ellátást nem igénylő kezelés helyben nem megoldott, nagyobb távolságra utazás költségigényes.	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciós programok szervezése, a programokra való eljutás segítése Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Például, de nem kizárólag: Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása. Helyi igényfelmérés, biztosításhoz szükséges feltételek beazonosítása, együttműködések generálása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
	szakellátás - fekvőbeteg szakellátások	Egyes betegségekhez kapcsolódóan a helyi, vármegyei ellátás nem megoldott, vagy korlátozott kapacitás mellett érhető el	a) és/vagy b) és/vagy c) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciós programok szervezése, a programokra való eljutás segítése	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben	nem

		(kapacitása alacsony,) intézményi ellátást igénylő kezelés helyben nem megoldott, nagyobb távolságra utazás költségigényes	<p>Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása</p> <p>Infokommunikációs akadálymentesítés</p> <p>Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása</p> <p>Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek</p> <p>Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére</p> <p>Például, de nem kizárólag: Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása.</p> <p>Helyi igényfelmérés, biztosításhoz szükséges feltételek beazonosítása, együttműködések generálása</p>			megfogalmazottak szerint	
--	--	--	---	--	--	--------------------------	--

III. Szociális alap- és szakellátások, gyermekvédelmi ellátások, közösségi ellátások

Lakossági hozzáférés hiányai, akadályozó tényezők:

Fejér vármegye településein a szociális alapszolgáltatások elérhetősége és minősége jelentős eltéréseket mutat a különböző járásokban. Az elérhetőség szempontjából a vármegye egyes települései közötti egyenlőtlenségek különösen a kisebb falvakban és a periférikus elhelyezkedésű településeken szembetűnők. A nagyobb városok, mint Székesfehérvár, Dunaújváros, Mór, Bicske, kedvezőbb helyzetben vannak, mivel ezekben a településekben több szociális intézmény található, illetve jobb az infrastruktúra is.

Fejér vármegye jársaiban a nappali ellátásokhoz való hozzáférés is jelentős eltéréseket mutat. A nagyobb településeken a nappali ellátások – beleértve az idősek, fogyatékkal élők és más rászoruló csoportok számára nyújtott szolgáltatásokat – elérhetők és többnyire kielégítő minőségűek. Ezzel szemben a kisebb falvakban és periférikus településeken ezek az ellátások gyakran hiányoznak, vagy csak nehezen hozzáférhetők.

Legfontosabb összefüggések és problémák

A szociális alapszolgáltatások helyzete néhány vonatkozásban nem kielégítő. A falu és tanyagondnok intézményekkel való ellátás természetesen erőteljesen függ a településhálózat sajátosságaitól, a kulcsfontosságú intézményeket elérhetőségétől, valamint a települések népességének jellegétől. Így kell értékelni a falu- és tanyagondnoki hálózat kiépítettségét. A szociális étkeztetés és a házi segítségnyújtás lehetősége a kisebb falvaknak csak egy részében biztosított. Különösen ritka a jelzőrendszerre épülő segítségnyújtás elterjedtsége a városokban és a falvakban egyaránt. Az utcai szociális munka a nagyobb városokban a legfontosabb, s ott az intézmény megtalálható, eredményességéről azonban információ hiányában nem tudunk beszámolni.

A szociálisan és egészségi szempontból erősen sérülékeny népességcsoportok, mint például a fogyatékos, hajléktalan, idős, pszichiátriai, szenvedélybeteg, demens személyek nappali ellátását csak kevés esetben veszik igénybe az adatok szerint, de ez a körülmény erősen függ az érintett személyek számától és területi elhelyezkedésétől.

A szociálisan hátrányos társadalmi csoportok közül csak az idősek rendelkezésére álló otthonok hálózata tekinthető a vármegyében kialakultnak (vármegyei szinten több mint 20 időotthon található), de ezek nagy eltérést mutatnak az egyes járások között.

A család és gyermekjóléti szolgálatok jelenléte pozitív képet mutat, bár az egyes járások között igen nagy a különbség. Legrosszabb helyzetben az enyingi, a sárbogárdi és a gárdonyi járás van. A családi, munkahelyi és mini bölcsődék száma igen kevés, területi elhelyezkedése nagy szóródást mutat. Számos vármegyei település nem rendelkezik bölcsődei intézménnyel, s elsősorban a városokban, nagyközségekben és az agglomerációban gyakori az intézmény igénybevétele. Ugyanez a helyzet jellemző a napközbeni gyermekfelügyeletet és az alternatív napközbeni ellátás lehetőségeire is.

Gyermekek átmeneti otthona a vármegyében nem található, a családok átmeneti otthona intézmény elvétve van jelen még a városokban is. Biztos kezdet gyerekház és tanoda egyedül Sárkeresztúron található. Gyermekeotthon 9, nevelőszülői ellátás 4, utógondozói ellátás 2 található a vármegyében.

Települési különbségek: A kisebb településeken gyakran hiányoznak alapvető szociális szolgáltatások, vagy csak korlátozott mértékben érhetők el. Az idősek és a mélyszegénységben élők különösen hátrányos helyzetben vannak ezekben a régiókban, mivel a szolgáltatások igénybevételéhez gyakran hosszú utazásra van szükség.

Infrastruktúra hiányosságai: A szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyik fő problémája a nem megfelelő infrastruktúra, amely különösen a kisebb, periférikus településeken okoz nehézségeket.

Humán erőforrás hiány: Több településen nincs elegendő szakképzett személyzet, ami korlátozza a szolgáltatások minőségét és elérhetőségét.

Szolgáltatások közti egyenlőtlenségek: A szolgáltatások elérhetősége és minősége között jelentős különbségek vannak a megyén belül, ami további társadalmi különbségekhez vezethet. A fentiek alapján szükséges a szociális szolgáltatások elérhetőségének javítása, különös tekintettel a hátrányos helyzetű településekre és csoportokra. Ennek részeként javasolt a szolgáltatások jobb területi elosztása és az infrastruktúra fejlesztése, valamint a humán

Hátrányos helyzetűeket érintő problémák

A kisebb településeken a nappali ellátások gyakran hiányosak, vagy teljesen hiányoznak. Ez különösen sújtja az időseket és a fogyatékkal élőket, akik gyakran nem rendelkeznek megfelelő közlekedési lehetőségekkel a közeli nagyobb városokba való eljutáshoz. Az elérhetőség legfőbb akadályai közé tartozik az infrastruktúra hiánya. A kistelepüléseken az idősek és fogyatékkal élők számára nyújtott nappali ellátásokhoz való hozzáférés gyakran nehézkes, mivel ezekhez az ellátásokhoz szükséges utazás hosszú és költséges lehet. Számos településen nincs elegendő szakképzett személyzet a nappali ellátások biztosítására, ami csökkenti a szolgáltatások minőségét és elérhetőségét.

Gyermekek: A gyermekek számára nyújtott szolgáltatások elérhetősége és minősége változó. A nagyobb településeken általában kielégítő, de a kisebb falvakban korlátozott, ami különösen a hátrányos helyzetű családokat érinti kedvezőtlenül.

Idősgondozás: Az idősek számára biztosított szolgáltatások elérhetősége jelentős hiányosságokat mutat, különösen a kis településeken. Az idősek ellátása gyakran családi környezetben vagy önkéntes alapon történik, ami nem mindig nyújt megfelelő támogatást.

Fogyatékkal élők: A fogyatékkal élők számára nyújtott szolgáltatások elérhetősége szintén jelentős különbségeket mutat a megyén belül. A hozzáférési problémák főként a fizikai akadálymentesség hiányából, illetve a megfelelő intézményi kapacitás hiányából adódnak.

Nők és családok támogatása: A nők számára nyújtott szociális szolgáltatások közül a gyermekgondozási támogatások és a családsegítő szolgáltatások elérhetősége a legkritikusabb. A munkaerőpiaci visszatéréshez szükséges szolgáltatások gyakran nem állnak rendelkezésre a kisebb településeken.

Mélyszegénységben élők és romák: A mélyszegénységben élők és romák számára nyújtott szociális szolgáltatások elérhetősége korlátozott, különösen a települési szegregációval küzdő területeken.

Ezekon a helyeken gyakori, hogy az alapvető szolgáltatások is csak nehezen érhetőek el, ami tovább mélyíti a társadalmi különbségeket.

A kisebb települések lakosai számára a közösségi ellátások elérhetősége jelentős kihívást jelent.

Ez különösen igaz a fogyatékkal élők és az idősek esetében.

A szolgáltatásokhoz való eljutás gyakran nehézkes a kistelepüléseken élők számára, különösen azok számára, akik nem rendelkeznek saját közlekedési eszközzel.

Egyenlőtlenségek a szolgáltatások minőségében és elérhetőségében: jelentős különbségek mutatkoznak a járás különböző települései között, ami tovább mélyíti a társadalmi különbségeket.

Összességében a közösségi ellátások elérhetősége jelentős javítást igényel a kisebb településeken, különös tekintettel a hátrányos helyzetű csoportokra. A jövőbeli fejlesztéseknek az infrastruktúra javítására és a szolgáltatások egyenletesebb területi elosztására kell összpontosítaniuk.

Javasolt intézkedések, beavatkozások

Az alábbiakban táblázatban összefoglalva ismertetjük a javasolt intézkedéseket, együttműködéseket.

A szociális alap- és szakellátás, valamint gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás keretében nyújtott szolgáltatások lakossági hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások

Sorszám	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a szociális ellátás (szolgáltatás megjelölésével)	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai a lakosság körében	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok a) átfogó (vármegyei szintű) javaslatok b) fentiekben belül értelmezendő, a vármegye kiemelt projektje keretében megjelenő megoldások c) a települési/járási projektekben megjeleníteni javasolt megoldások	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek	A megvalósítáért felelős személy(ek)	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e (igen/nem)
1	Szociális alapszolgáltatások Családsegítés A vármegye minden járásában vannak olyan települések, ahol a szolgáltatáshoz való hozzáférés korlátozott.	A szolgáltatások egyes településen helyben nem, vagy csak korlátozottan érhetők el. Nincs elég szakember.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás A településen megtalálható szociális alapszolgáltatások ismertségének, a köztudatban való jelenlétének erősítése érdekében nyilvánosság biztosítása Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Megküzdési stratégiák, tapasztalatok, útravalók – csoportfoglalkozások, tréningek szervezése a szolgáltatásokat igénybe vevők számára Szupervízió a szolgáltatásokban dolgozók számára	2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának nyomán követésével.	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt személy(ek).	nem
2	Gyermekjóléti alapellátások Gyermekjóléti szolgáltatások A vármegye minden járásában vannak olyan települések, ahol a szolgáltatáshoz való	A szolgáltatások egyes településen helyben nem, vagy csak korlátozottan érhetők el. Nincs elég szakember.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása. A településen megtalálható szociális alapszolgáltatások ismertségének, a köztudatban való jelenlétének erősítése érdekében nyilvánosság biztosítása	2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának nyomán követésével.	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek,	Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt személy(ek).	nem

	hozzáférés korlátozott, szükség van rá.		Megküzdési stratégiák, tapasztalatok, útravalók – csoportfoglalkozások, tréningek szervezése a szolgáltatásokat igénybe vevők számára Szupervízió a szolgáltatásokban dolgozók számára Gyermekjóléti alapellátás fejlesztése, szolgáltatások kialakítása. Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére		civilek		
3.	Gyermekjóléti alapellátások Gyermekek napközbeni ellátása A vármegye minden járásában vannak olyan települések, ahol a szolgáltatáshoz való hozzáférés korlátozott, igény van rá.	A szolgáltatások egyes településen helyben nem, vagy csak korlátozottan érhetők el. Nincs elég szakember.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás Szupervízió a szolgáltatásokban dolgozók számára Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása. Gyermekjóléti alapellátás fejlesztése Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére	2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának nyomon követésével.	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt személy(ek).	nem
4.	Gyermekjóléti alapellátások Gyermekek átmeneti gondozása A vármegye minden járásában vannak olyan települések, ahol a szolgáltatáshoz való hozzáférés korlátozott, pedig arra igény van.	A szolgáltatások egyes településen helyben nem, vagy csak korlátozottan érhetők el. Nincs elég szakember.	a) és/vagy b) és/vagy c) Gyermekjóléti alapellátás fejlesztése. Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, Összehangolása Szupervízió a szolgáltatásokban dolgozók számára Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás	2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának nyomon követésével.	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt személy(ek).	nem
5	Gyermekjóléti alapellátások Gyermekek esélynövelő szolgáltatásai A vármegye minden járásában vannak olyan települések, ahol a szolgáltatáshoz való hozzáférés korlátozott,	A szolgáltatások egyes településen helyben nem, vagy csak korlátozottan érhetők el.	a) és/vagy b) és/vagy c) Gyermekjóléti alapellátás fejlesztése Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása,	2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának nyomon követésével.	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt személy(ek).	nem

	kialakítására, biztosítására igény van.		összehangolása. Szupervízió a szolgáltatásokban dolgozók számára				
6.	Gyermekvédelmi szakellátások Otthont nyújtó ellátások A vármegye minden járásában vannak olyan települések, ahol a szolgáltatáshoz való hozzáférés korlátozott, pedig biztosítására igény van.	A szolgáltatások egyes településen helyben nem, vagy csak korlátozottan érhetők el. Nincs elég szakember.	a) és/vagy b) és/vagy c) Gyermekvédelmi szakellátás fejlesztése Szupervízió a szolgáltatásokban dolgozók számára Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére	2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának nyomon követésével.	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt személy(ek).	nem
7.	Gyermekvédelmi szakellátások Utógondozói ellátás A vármegye minden járásában vannak olyan települések, ahol a szolgáltatáshoz való hozzáférés korlátozott, kialakítására, fejlesztésére igény van.	A szolgáltatások egyes településen helyben nem, vagy csak korlátozottan érhetők el. Nincs elég szakember.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás Gyermekvédelmi szakellátás fejlesztése. Szupervízió a szolgáltatásokban dolgozók számára Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása	2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának nyomon követésével.	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt személy(ek).	nem

A szociális alap- és szakellátás, valamint gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás keretében nyújtott szolgáltatások hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermekek, idősök, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében

GYERMEKEK

1	Szociális alapszolgáltatások Családsegítés	A gyermekek számára nyújtott szolgáltatások elérhetősége és minősége változó. A nagyobb településeken általában kielégítő, de a kisebb falvakban korlátozott, ami különösen a hátrányos helyzetű családokat érinti kedvezőtlenül.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapszolgáltatásokhoz kapcsolódó szemléletformálás Közösségfejlesztő programok szervezése, csoportos készségfejlesztés (pl.: gyermekek és családtagjaik részére szociális, kommunikációs, döntéshozatali, konfliktuskezelési készségfejlesztés). Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Gyermekek (szünidei) szabadidős programjainak szervezése kulturális intézmények, szervezetek bevonásával. Óvodai és iskolai szociális segítők közösségi tevékenységeinek támogatása.	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
---	---	---	---	--------------------------------	--	---	-----

2	Gyermekjóléti alapellátások Gyermekjóléti szolgáltatások	A gyermekek számára nyújtott szolgáltatások elérhetősége és minősége változó. A nagyobb településeken általában kielégítő, de a kisebb falvakban korlátozott, ami különösen a hátrányos helyzetű családokat érinti kedvezőtlenül.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás Kommunikáció fejlesztését segítő programok (pl.: médiafoglalkozások, médiatartalmak létrehozása). Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Tehetségfejlesztő foglalkozások tartása tudományos és/vagy kulturális tevékenységek terén. Pénzügyi tudatosság fejlesztését segítő programok. Pályaorientációs, továbbtanulási tanácsadások, önértékelés fejlesztését elősegítő tréningek biztosítása a szülők bevonásával Tanórán kívüli, iskolai előrehaladást segítő tevékenységek megvalósítása, gyermekek korrepetálása, hátrányok mérséklése.	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
3	Gyermekjóléti alapellátások Gyermekek napközbeni ellátása	A gyermekek számára nyújtott szolgáltatások elérhetősége és minősége változó. A nagyobb településeken általában kielégítő, de a kisebb falvakban korlátozott, ami különösen a hátrányos helyzetű családokat érinti kedvezőtlenül.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása. A sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekek helyben történő fejlesztésének, tanításának támogatása Tanórán kívüli, iskolai előrehaladást segítő tevékenységek megvalósítása, gyermekek korrepetálása, hátrányok mérséklése.	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

			Közösségfejlesztő programok szervezése, csoportos készségfejlesztés (pl.: gyermekek és családtagjaik részére szociális, kommunikációs, döntéshozatali, konfliktuskezelési készségfejlesztés). Gyermekek (szünidei) szabadidős programjainak szervezése kulturális intézmények, szervezetek bevonásával.				
4	Gyermekjóléti alapellátások Gyermekek átmeneti gondozása	A gyermekek számára nyújtott szolgáltatások elérhetősége és minősége változó. A nagyobb településeken általában kielégítő, de a kisebb falvakban korlátozott, ami különösen a hátrányos helyzetű családokat érinti kedvezőtlenül.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
5	Gyermekjóléti alapellátások Gyermekek esélynövelő szolgáltatásai	: A gyermekek számára nyújtott szolgáltatások elérhetősége és minősége változó. A nagyobb településeken általában kielégítő, de a kisebb falvakban korlátozott, ami különösen a hátrányos helyzetű családokat érinti kedvezőtlenül.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Tanórán kívüli, iskolai előrehaladást segítő tevékenységek megvalósítása, gyermekek korrepetálása, hátrányok mérséklése. Pályaorientációs, továbbtanulási tanácsadások, önértékelés fejlesztését elősegítő tréningek biztosítása a szülők bevonásával	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

			<p>Tehetségfejlesztő foglalkozások tartása tudományos és/vagy kulturális tevékenységek terén. Pénzügyi tudatosság fejlesztését segítő programok. Kommunikáció fejlesztését segítő programok (pl.: médiafoglalkozások, médiatartalmak létrehozása). Ifjúságot megtartó programok, kapcsolódó tevékenységek megvalósítása Ifjúságot célzó tevékenységek Tematikus ifjúsági táborok szervezése Ifjúsági civil szervezetek által szervezett programok, programsorozatok</p>				
6	Gyermekvédelmi szakellátások Otthont nyújtó ellátások	A gyermekek számára nyújtott szolgáltatások elérhetősége és minősége változó. A nagyobb településeken általában kielégítő, de a kisebb falvakban korlátozott, ami különösen a hátrányos helyzetű családokat érinti kedvezőtlenül.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása.	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek ,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
7	Gyermekvédelmi szakellátások Utógondozói ellátás	A gyermekek számára nyújtott szolgáltatások elérhetősége és minősége változó. A nagyobb településeken általában kielégítő, de a kisebb falvakban korlátozott, ami különösen a hátrányos helyzetű családokat érinti kedvezőtlenül.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása.	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

IDŐSEK

1	<p>Szociális alapszolgáltatások Települési alapszolgáltatások</p>	<p>Az idősek számára biztosított szolgáltatások elérhetősége jelentős hiányosságokat mutat, különösen a kis településeken. Az idősek ellátása gyakran családi környezetben vagy önkéntes alapon történik, ami nem mindig nyújt megfelelő támogatást</p>	<p>a) és/vagy b) és/vagy c) Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapeljárásokhoz kapcsolódó szemléletformálás Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása. Infokommunikációs akadálymentesítés Kommunikáció fejlesztését segítő programok (pl.: médiafoglalkozások, médiatartalmak létrehozása).</p>	<p>2025-2030 között, folyamatosan</p>	<p>önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek</p>	<p>Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint</p>	<p>nem</p>
2	<p>Szociális alapszolgáltatások Családsegítés</p>	<p>Az idősek számára biztosított szolgáltatások elérhetősége jelentős hiányosságokat mutat, különösen a kis településeken. Az idősek ellátása gyakran családi környezetben vagy önkéntes alapon történik, ami nem mindig nyújt megfelelő támogatást.</p>	<p>a) és/vagy b) és/vagy c) Demenciával élők és hozzátartozóik támogatását biztosító szolgáltatások szervezése (pl.: Alzheimer Café). A kognitív zavarok kialakulását elősegítő, hajlamosító tényezők kiküszöbölésére/feltárására irányuló közösségi programok, és a demencia progresszióját lassító közösségi programok szervezése kulturális intézmények bevonásával. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása. A településen élők számára érzékenyítő programok szervezése. Szolgáltatásokhoz</p>	<p>2025-2030 között, folyamatosan</p>	<p>önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek ,</p>	<p>Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint</p>	<p>nem</p>

			való hozzáférés javítása, összehangolása				
3	Szociális alapszolgáltatások Átmeneti elhelyezés	Az idősek számára biztosított szolgáltatások elérhetősége jelentős hiányosságokat mutat, különösen a kis településeken. Az idősek ellátása gyakran családi környezetben vagy önkéntes alapon történik, ami nem mindig nyújt megfelelő támogatást.	a) és/vagy b) és/vagy c) Demenciával élők és hozzátartozóik támogatását biztosító szolgáltatások szervezése (pl.: Alzheimer Café). A kognitív zavarok kialakulását elősegítő, hajlamosító tényezők kiküszöbölésére/feltárására irányuló közösségi programok, és a demencia progresszióját lassító közösségi programok szervezése kulturális intézmények bevonásával. A településen élők számára érzékenyítő programok szervezése. Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapszolgáltatásokhoz kapcsolódó szemléletformálás. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása. Infokommunikációs akadálymentesítés Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek ,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
4	Szociális alapszolgáltatások Nappali ellátások	Az idősek számára biztosított szolgáltatások elérhetősége jelentős hiányosságokat mutat, különösen a kis településeken. Az idősek ellátása gyakran családi környezetben vagy önkéntes alapon	a) és/vagy b) és/vagy c) Infokommunikációs akadálymentesítés Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére.	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

		történik, ami nem mindig nyújt megfelelő támogatást	Demenciával élők és hozzátartozóik támogatását biztosító szolgáltatások szervezése (pl.: Alzheimer Café). A kognitív zavarok kialakulását elősegítő, hajlamosító tényezők kiküszöbölésére/feltárására irányuló közösségi programok, és a demencia progresszióját lassító közösségi programok szervezése kulturális intézmények bevonásával. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása. A településen élők számára érzékenyítő programok szervezése.				
5	Szociális alapszolgáltatások Közösségi ellátások	Az idősek számára biztosított szolgáltatások elérhetősége jelentős hiányosságokat mutat, különösen a kis településeken. Az idősek ellátása gyakran családi környezetben vagy önkéntes alapon történik, ami nem mindig nyújt megfelelő támogatást.	a) és/vagy b) és/vagy c) A településen élők számára érzékenyítő programok szervezése. Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapszolgáltatásokhoz kapcsolódó szemléletformálás Infokommunikációs akadálymentesítés Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
6	Szakosított ellátások Tartós bentlakásos ellátások	Az idősek számára biztosított szolgáltatások elérhetősége jelentős hiányosságokat mutat, különösen a kis településeken.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapszolgáltatásokhoz kapcsolódó szemléletformálás. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

			Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása				
7	Szociális alapszolgáltatások Átmeneti elhelyezés	Az idők számára biztosított szolgáltatások elérhetősége jelentős hiányosságokat mutat, különösen a kis településeken.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása. Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek ,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
8	Szociális alapszolgáltatások Lakóotthonok	Az idők számára biztosított szolgáltatások elérhetősége jelentős hiányosságokat mutat, különösen a kis településeken.	a) és/vagy b) és/vagy c) Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Infokommunikációs akadálymentesítés Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek ,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
9	Szakosított ellátások Rehabilitációs intézmények	Az idők számára biztosított szolgáltatások elérhetősége jelentős hiányosságokat mutat,	a) és/vagy b) és/vagy c) Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Közösségi programok a hátrányos helyzetű	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi	nem

		különösen a kis településeken.	csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Infokommunikációs akadálymentesítés. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása		szakellátó intézmények, szakemberek, civilek ,	szervezetekben megfogalmazottak szerint	
NŐK							
1	Szociális alapszolgáltatások Települési alapszolgáltatások	A nők számára nyújtott szociális szolgáltatások közül a gyermekgondozási támogatások és a családsegítő szolgáltatások elérhetősége a legkritikusabb. A munkaerőpiaci visszatéréshez szükséges szolgáltatások gyakran nem állnak rendelkezésre a kisebb településeken.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Ifjúságot célzó tevékenységek Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás.	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
2	Szociális alapszolgáltatások Családsegítés	A kisebb településeken gyakran hiányoznak alapvető szociális szolgáltatások, vagy csak korlátozott mértékben érhetők el. A szolgáltatások igénybevételéhez gyakran hosszú utazásra van szükség.	a) és/vagy b) és/vagy c) Felkészítés a szülőségre, a gyermekek életkori változásainak megértésére Szülők számára szülőket felkészítő programok szervezése prevenciós jelleggel (megelőző, szemléletformáló tevékenység): „Hogyan legyek jó, jobb szülő”, gyermek nevelési készséget fejlesztő csoportok, szülőkkel kapcsolatos problémákat feldolgozó csoportok.. Szolgáltatásokhoz való	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek ,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

			hozzáférés javítása, összehangolása				
3	Szociális alapszolgáltatások Nappali ellátások	A nők számára, különösen a kisgyermekes anyák számára nyújtott nappali ellátások (pl. gyermekfelügyelet) elérhetősége egyenetlen. A nagyobb városokban ezek a szolgáltatások többnyire rendelkezésre állnak, de a vidéki területeken korlátozottak.	a) és/vagy b) és/vagy c) Kommunikáció fejlesztését segítő programok (pl.: médiafoglalkozások, médiatartalmak létrehozása). Közösségfejlesztő programok szervezése, csoportos készségfejlesztés (pl.: gyermekek és családtagjaik részére szociális, kommunikációs, döntéshozatali, konfliktuskezelési készségfejlesztés). Gyermekek (szünidei) szabadidős programjainak szervezése kulturális intézmények, szervezetek bevonásával. Szülők számára szülőket felkészítő programok szervezése preventív jelleggel (megelőző, szemléletformáló tevékenység): „Hogyan legyek jó, jobb szülő”, gyermek nevelési készséget fejlesztő csoportok, szülőkkel kapcsolatos problémákat feldolgozó csoportok. Felkészítés a szülőségre, a gyermekek életkori változásainak megértésére. Óvodai és iskolai szociális segítők közösségi tevékenységeinek támogatása. Szupervízió a szolgáltatásokban dolgozók számára.	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
4	Szociális alapszolgáltatások Közösségi ellátások	A kisebb településeken gyakran hiányoznak alapvető szociális szolgáltatások, vagy csak korlátozott mértékben érhetők el.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás.	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben	nem

		A szolgáltatások igénybevételéhez gyakran hosszú utazásra van szükség.			intézmények, szakemberek, civilek	megfoglalmazottak szerint	
5	Szakosított ellátások Tartós bentlakásos ellátások	A kisebb településeken gyakran hiányoznak alapvető szociális szolgáltatások, vagy csak korlátozott mértékben érhetők el. A szolgáltatások igénybevételéhez gyakran hosszú utazásra van szükség.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfoglalmazottak szerint	nem
6	Szakosított ellátások Átmeneti elhelyezés	A nők számára, nyújtott ellátások elérhetősége egyenetlen. A nagyobb városokban ezek a szolgáltatások többnyire rendelkezésre állnak, de a vidéki területeken korlátozottak.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfoglalmazottak szerint	nem
7	Szakosított ellátások Lakóotthonok	A nők számára, nyújtott ellátások elérhetősége egyenetlen. A nagyobb városokban ezek a szolgáltatások többnyire rendelkezésre állnak, de a vidéki területeken korlátozottak	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfoglalmazottak szerint	nem
8	Szakosított ellátások Rehabilitációs intézmények	A nők számára, nyújtott ellátások elérhetősége egyenetlen. A nagyobb városokban ezek a szolgáltatások	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben	nem

		többnyire rendelkezésre állnak, de a vidéki területeken korlátozottak			intézmények, szakemberek, civilek ,	megfogalmazottak szerint	
9	Szakosított ellátások Támogatott lakhatás	A nők számára, nyújtott ellátások elérhetősége egyenetlen. A nagyobb városokban ezek a szolgáltatások többnyire rendelkezésre állnak, de a vidéki területeken korlátozottak	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapszolgáltatásokhoz kapcsolódó szemléletformálás	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek ,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
FOGYATÉKKAL ÉLŐK							
1	Szociális alapszolgáltatások Települési alapszolgáltatások	A fogyatékkal élők számára nyújtott szolgáltatások elérhetősége szintén jelentős különbségeket mutat a megyén belül. A hozzáférési problémák főként a fizikai akadálymentesség hiányából, illetve a megfelelő intézményi kapacitás hiányából adódnak.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapszolgáltatásokhoz kapcsolódó szemléletformálás	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
2	Szociális alapszolgáltatások Családsegítés	A fogyatékkal élők számára nyújtott szolgáltatások elérhetősége szintén jelentős különbségeket mutat a megyén belül. A hozzáférési problémák főként a fizikai akadálymentesség hiányából, illetve a	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapszolgáltatásokhoz kapcsolódó szemléletformálás Közösségfejlesztő programok szervezése, csoportos készségfejlesztés (pl.: gyermekek és családtagjaik részére szociális, kommunikációs, döntéshozatali,	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

		megfelelő intézményi kapacitás hiányából adódnak.	konfliktuskezelési készségfejlesztés). Gyermekek (szünidei) szabadidős programjainak szervezése kulturális intézmények, szervezetek bevonásával. Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére				
3	Szociális alapszolgáltatások Nappali ellátások	A fogyatékkal élők számára nyújtott szolgáltatások elérhetősége szintén jelentős különbségeket mutat a megyén belül. A hozzáférési problémák főként a fizikai akadálymentesség hiányából, illetve a megfelelő intézményi kapacitás hiányából adódnak.	a) és/vagy b) és/vagy c) Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Ifjúságot célzó tevékenységek A sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekek helyben történő fejlesztésének, tanításának támogatása. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Ifjúsági civil szervezetek által szervezett programok, programsorozatok	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
4	Szociális alapszolgáltatások Közösségi ellátások	A fogyatékkal élők számára nyújtott szolgáltatások elérhetősége szintén jelentős különbségeket mutat a megyén belül. A hozzáférési problémák főként a fizikai akadálymentesség hiányából, illetve a megfelelő intézményi	a) és/vagy b) és/vagy c) Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Ifjúságot célzó tevékenységek Ifjúsági civil szervezetek által szervezett programok, programsorozatok	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

		kapacitás hiányából adódnak.					
5	Szakosított ellátások Tartós bentlakásos ellátások	A fogyatékkal élők számára nyújtott szolgáltatások elérhetősége szintén jelentős különbségeket mutat a megyén belül. A hozzáférési problémák főként a fizikai akadálymentesség hiányából, illetve a megfelelő intézményi kapacitás hiányából adódnak.	a) és/vagy b) és/vagy c) Infokommunikációs akadálymentesítés Ifjúságot célzó tevékenységek Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek ,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
6	Szakosított ellátások Átmeneti elhelyezés	A fogyatékkal élők számára nyújtott szolgáltatások elérhetősége szintén jelentős különbségeket mutat a megyén belül. A hozzáférési problémák főként a fizikai akadálymentesség hiányából, illetve a megfelelő intézményi kapacitás hiányából adódnak.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Infokommunikációs akadálymentesítés Ifjúságot célzó tevékenységek Kommunikáció fejlesztését segítő programok (pl.: médiafoglalkozások, médiatartalmak létrehozása).	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek ,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
7	Szakosított ellátások Lakóotthonok	A fogyatékkal élők számára nyújtott szolgáltatások elérhetősége szintén jelentős különbségeket mutat a megyén belül. A hozzáférési problémák főként a fizikai akadálymentesség hiányából, illetve a megfelelő intézményi	a) és/vagy b) és/vagy c) Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

		kapacitás hiányából adódnak.					
8	Szakosított ellátások Rehabilitációs intézmények	A fogyatékkal élők számára nyújtott szolgáltatások elérhetősége szintén jelentős különbségeket mutat a megyén belül. A hozzáférési problémák főként a fizikai akadálymentesség hiányából, illetve a megfelelő intézményi kapacitás hiányából adódnak.	a) és/vagy b) és/vagy c) Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
9	Szakosított ellátások Támogatott lakhatás	A fogyatékkal élők számára nyújtott szolgáltatások elérhetősége szintén jelentős különbségeket mutat a megyén belül. A hozzáférési problémák főként a fizikai akadálymentesség hiányából, illetve a megfelelő intézményi kapacitás hiányából adódnak.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Infokommunikációs akadálymentesítés	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK							
1	Szociális alapszolgáltatások Települési alapszolgáltatások	A mélyszegénységben élők számára nyújtott szociális szolgáltatások elérhetősége korlátozott, különösen a települési	a) és/vagy b) és/vagy c) Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Ifjúságot célzó tevékenységek	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben	nem

		szegregációval küzdő területeken. Ezeken a helyeken gyakori, hogy az alapvető szolgáltatások is csak nehezen érhetőek el, ami tovább mélyíti a társadalmi különbségeket.	Ifjúságot megtartó programok, kapcsolódó tevékenységek megvalósítása Kommunikáció fejlesztését segítő programok (pl.: médiafoglalkozások, médiatartalmak létrehozása). Infokommunikációs akadálymentesítés Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Ifjúsági civil szervezetek által szervezett programok, programsorozatok			megfogalmazottak szerint	
2	Szociális alapszolgáltatások Családsegítés	A mélyszegénységben élők számára nyújtott szociális szolgáltatások elérhetősége korlátozott, különösen a települési szegregációval küzdő területeken. Ezeken a helyeken gyakori, hogy az alapvető szolgáltatások is csak nehezen érhetőek el, ami tovább mélyíti a társadalmi különbségeket	a) és/vagy b) és/vagy c) A sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekek helyben történő fejlesztésének, tanításának támogatása Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Infokommunikációs akadálymentesítés Ifjúsági civil szervezetek által szervezett programok, programsorozatok Ifjúságot célzó tevékenységek Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
3	Szociális alapszolgáltatások Nappali ellátások	A mélyszegénységben élők számára nyújtott szociális szolgáltatások elérhetősége korlátozott, különösen	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás Ifjúságot célzó tevékenységek	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben	nem

		a települési szegregációval küzdő területeken. Ezek a helyeken gyakori, hogy az alapvető szolgáltatások is csak nehezen érhetőek el, ami tovább mélyíti a társadalmi különbségeket	Infokommunikációs akadálymentesítés Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása		intézmények, szakemberek, civilek	megfoglalmazottak szerint	
4	Szociális alapszolgáltatások Közösségi ellátások	A mélyszegénységben élők számára nyújtott szociális szolgáltatások elérhetősége korlátozott, különösen a települési szegregációval küzdő területeken. Ezek a helyeken gyakori, hogy az alapvető szolgáltatások is csak nehezen érhetőek el, ami tovább mélyíti a társadalmi különbségeket	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Ifjúságot célzó tevékenységek Infokommunikációs akadálymentesítés Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfoglalmazottak szerint	nem
5	Szakosított ellátások Tartós bentlakásos ellátások	A mélyszegénységben élők számára nyújtott szociális szolgáltatások elérhetősége korlátozott, különösen a települési szegregációval küzdő területeken. Ezek a helyeken gyakori, hogy az alapvető szolgáltatások is csak nehezen érhetőek el, ami tovább mélyíti a	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás Infokommunikációs akadálymentesítés	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfoglalmazottak szerint	nem

		társadalmi különbségeket					
6	Szakosított ellátások Átmeneti elhelyezés	A mélyszegénységben élők számára nyújtott szociális szolgáltatások elérhetősége korlátozott, különösen a települési szegregációval küzdő területeken. Ezek a helyeken gyakori, hogy az alapvető szolgáltatások is csak nehezen érhetők el, ami tovább mélyíti a társadalmi különbségeket	a) és/vagy b) és/vagy c) Infokommunikációs akadálymentesítés Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
7	Szakosított ellátások Lakóotthonok	A mélyszegénységben élők számára nyújtott szociális szolgáltatások elérhetősége korlátozott, különösen a települési szegregációval küzdő területeken. Ezek a helyeken gyakori, hogy az alapvető szolgáltatások is csak nehezen érhetők el, ami tovább mélyíti a társadalmi különbségeket	a) és/vagy b) és/vagy c) Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Infokommunikációs akadálymentesítés Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
8	Szakosított ellátások Rehabilitációs intézmények	A mélyszegénységben élők számára nyújtott szociális szolgáltatások elérhetősége korlátozott, különösen a települési szegregációval küzdő	a) és/vagy b) és/vagy c) Infokommunikációs akadálymentesítés Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák,	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

		területeken. Ezekon a helyeken gyakori, hogy az alapvető szolgáltatások is csak nehezen érhetőek el, ami tovább mélyíti a társadalmi különbségeket	együttműködés erősítésére Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás		civilek		
9	Szakosított ellátások Támogatott lakhatás	A mélyszegénységben élők számára nyújtott szociális szolgáltatások elérhetősége korlátozott, különösen a települési szegregációval küzdő területeken. Ezekon a helyeken gyakori, hogy az alapvető szolgáltatások is csak nehezen érhetőek el, ami tovább mélyíti a társadalmi különbségeket	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

ROMÁK

1	Szociális alapszolgáltatások Települési alapszolgáltatások	A romák számára nyújtott szociális szolgáltatások elérhetősége korlátozott, különösen a települési szegregációval küzdő területeken. Ezekon a helyeken gyakori, hogy az alapvető szolgáltatások is csak nehezen érhetőek el, ami tovább mélyíti a társadalmi különbségeket.	a) és/vagy b) és/vagy c) Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
---	---	---	--	--------------------------------	--	---	-----

2	Szociális alapszolgáltatások Családsegítés	A romák számára nyújtott szociális szolgáltatások elérhetősége korlátozott, különösen a települési szegregációval küzdő területeken. Ezeken a helyeken gyakori, hogy az alapvető szolgáltatások is csak nehezen érhetők el, ami tovább mélyíti a társadalmi különbségeket.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás Közösségfejlesztőprogramok szervezése, csoportos készségfejlesztés (pl.: gyermekek és családtagjaik részére szociális, kommunikációs, döntéshozatali, konfliktuskezelési készségfejlesztés). Gyermekek (szünidei) szabadidősprogramjainak szervezése kulturális intézmények, szervezetek bevonásával. Szülők számára szülőket felkészítő programok szervezése preventív jelleggel (megelőző, szemléletformáló tevékenység): „Hogyan legyek jó, jobb szülő”, gyermek nevelési készséget fejlesztő csoportok, szülőkkel kapcsolatos problémákat feldolgozó csoportok. Felkészítés a szülőiségre, a gyermekek életkori változásainak megértésére. Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás Közösségfejlesztőprogramok szervezése, csoportos készségfejlesztés (pl.: gyermekek és családtagjaik részére szociális,	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
---	---	--	---	--------------------------------	--	---	-----

			<p>kommunikációs, döntéshozatali, konfliktuskezelési készségfejlesztés).</p> <p>Gyermekek (szünidei) szabadidős programjainak szervezése kulturális intézmények, szervezetek bevonásával.</p> <p>Szülők számára szülőket felkészítő programok szervezése preventív jelleggel (megelőző, szemléletformáló tevékenység): „Hogyan legyek jó, jobb szülő”, gyermek nevelési készséget fejlesztő csoportok, szülőkkel kapcsolatos problémákat feldolgozó csoportok. Felkészítés a szülőségre, a gyermekek életkori változásainak megértésére.</p> <p>Ifjúságot célzó tevékenységek</p> <p>A sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekek helyben történő fejlesztésének, tanításának támogatása Tehetségfejlesztő foglalkozások tartása tudományos és/vagy kulturális tevékenységek terén.</p> <p>Pénzügyi tudatosság fejlesztését segítő programok.</p>				
3	Szociális alapszolgáltatások Nappali ellátások	A romák számára nyújtott szociális szolgáltatások elérhetősége korlátozott, különösen a települési szegregációval küzdő területeken. Ezeken a helyeken gyakori, hogy az alapvető szolgáltatások is csak	a) és/vagy b) és/vagy c) Ifjúságot célzó tevékenységek Ifjúsági civil szervezetek által szervezett programok, programsorozatok Tematikus ifjúsági táborok szervezése Ifjúságot megtartó programok, kapcsolódó tevékenységek megvalósítása Kommunikáció fejlesztését segítő programok (pl.:	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

		nehezen érhető el, ami tovább mélyíti a társadalmi különbségeket.	médiafoglalkozások, médiatartalmak létrehozása). Tehetségfejlesztő foglalkozások tartalma tudományos és/vagy kulturális tevékenységek terén. Pénzügyi tudatosság fejlesztését segítő programok. Közösségfejlesztő programok szervezése, csoportos készségfejlesztés (pl.: gyermekek és családtagjaik részére szociális, kommunikációs, döntéshozatali, konfliktuskezelési készségfejlesztés). Gyermekek (szünidei) szabadidős programjainak szervezése kulturális intézmények, szervezetek bevonásával.				
4	Szociális alapszolgáltatások Közösségi ellátások	A romák számára nyújtott szociális szolgáltatások elérhetősége korlátozott, különösen a települési szegregációval küzdő területeken. Ezekben a helyeken gyakori, hogy az alapvető szolgáltatások is csak nehezen érhetőek el, ami tovább mélyíti a társadalmi különbségeket.	a) és/vagy b) és/vagy c) Infokommunikációs akadálymentesítés Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás Közösségfejlesztő programok szervezése, csoportos készségfejlesztés (pl.: gyermekek és családtagjaik részére szociális, kommunikációs, döntéshozatali, konfliktuskezelési készségfejlesztés). Gyermekek (szünidei) szabadidős programjainak szervezése kulturális intézmények, szervezetek bevonásával.	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

			<p>Szülők számára szülőket felkészítő programok szervezése preventív jelleggel (megelőző, szemléletformáló tevékenység): „Hogyan legyek jó, jobb szülő”, gyermek nevelési készséget fejlesztő csoportok, szülőkkel kapcsolatos problémákat feldolgozó csoportok. Felkészítés a szülőségre, a gyermekek életkori változásainak megértésére.</p> <p>Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás</p>				
5	<p>Szakosított ellátások Tartós bentlakásos ellátások</p>	<p>A romák számára nyújtott szociális szolgáltatások elérhetősége korlátozott, különösen a települési szegregációval küzdő területeken. Ezeken a helyeken gyakori, hogy az alapvető szolgáltatások is csak nehezen érhetőek el, ami tovább mélyíti a társadalmi különbségeket.</p>	<p>a) és/vagy b) és/vagy c) Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére</p> <p>Infokommunikációs akadálymentesítés</p> <p>Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás</p>	<p>2025-2030 között, folyamatosan</p>	<p>önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek</p>	<p>Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint</p>	
6	<p>Szakosított ellátások Átmeneti elhelyezés</p>	<p>A romák számára nyújtott szociális szolgáltatások elérhetősége korlátozott, különösen a települési szegregációval küzdő területeken. Ezeken a helyeken gyakori, hogy az alapvető szolgáltatások is csak</p>	<p>a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás</p> <p>Infokommunikációs akadálymentesítés</p> <p>Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás,</p>	<p>2025-2030 között, folyamatosan</p>	<p>önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek</p>	<p>Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint</p>	nem

		nehezen érhető el, ami tovább mélyíti a társadalmi különbségeket.	társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére				
7	Szakosított ellátások Lakóotthonok	A romák számára nyújtott szociális szolgáltatások elérhetősége korlátozott, különösen a települési szegregációval küzdő területeken. Ezek a helyeken gyakori, hogy az alapvető szolgáltatások is csak nehezen érhető el, ami tovább mélyíti a társadalmi különbségeket.	a) és/vagy b) és/vagy c) Infokommunikációs akadálymentesítés Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás Községi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
8	Szakosított ellátások Rehabilitációs intézmények	A romák számára nyújtott szociális szolgáltatások elérhetősége korlátozott, különösen a települési szegregációval küzdő területeken. Ezek a helyeken gyakori, hogy az alapvető szolgáltatások is csak nehezen érhető el, ami tovább mélyíti a társadalmi különbségeket.	a) és/vagy b) és/vagy c) Községi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Infokommunikációs akadálymentesítés Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók, szakellátó intézmények, szakemberek, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
9	Szakosított ellátások Támogatott lakhatás	A romák számára nyújtott szociális szolgáltatások elérhetősége korlátozott, különösen	a) és/vagy b) és/vagy c) Infokommunikációs akadálymentesítés Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szociális szakigazgatási szervek, szolgáltatók,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi	nem

		<p>a települési szegregációval küzdő területeken. Ezek a helyeken gyakori, hogy az alapvető szolgáltatások is csak nehezen érhetőek el, ami tovább mélyíti a társadalmi különbségeket.</p>	<p>alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás</p> <p>Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére</p>		<p>szakellátó intézmények, szakemberek, civilek</p>	<p>szerződésekben megfogalmazottak szerint</p>	
--	--	--	---	--	---	--	--

IV. Oktatás-képzés teljes szolgáltatási köre

Általános megállapítások

Óvodai, iskolai ellátás:

A vármegye települései közül összesen csak 6 településen nincs óvoda (Bodmér, Újbarok, Balinka, Bakonykúti, Moha, Sárkeszi). Ha az óvodai csoportok átlagos létszámát tekintjük, már kedvezőtlenebb képet kapunk. Az óvodai csoportok átlagos létszáma közelíti a 30 főt Kőszárhegyen (29), Cecén (29), Magyaralmáson (28), Daruszentmiklóson (27), Iszkaszentgyörgyön (27), Söréden (27). A legtöbb helyen egy óvodai csoport létszáma 20-25 fő. Egy óvodai csoportra átlagosan 2 óvónő jut. A legtöbb településen az óvodai ellátás elérhető és megfelelőnek ítélt, ami pozitívum. Ez biztosítja, hogy a kisgyermek nagy része részesül az alapvető nevelésben és gondozásban.

Az általános iskolák helyzetét a tanuló népesség szempontjából több jellemző segítségével vizsgálhatjuk. Az egy osztályra jutó nappali tagozatos tanulók száma két megközelítésből is jelentős. Egyrészt, ha ez az arány túlságosan magas, akkor az oktatás színvonala kerülhet a gondolkodás középpontjába, mivel a magas osztálylétszám a pedagógusok számára jelentős leterheltséggel járhat együtt, különösen, ha figyelembe vesszük az adminisztratív feladatok ellátását is. Az átlag nem emelkedik a vármegyében 30 fő közelébe, de azokban az esetekben, ahol jóval meghaladja a 20 főt, egy-egy osztály esetében már problémákat jelenthet. Ugyanúgy problémát vethet fel a túlságosan alacsony osztálylétszám is, mivel egyrészt demográfiai problémákra utalhat a településen. Néhány példa az igen alacsony átlagos osztálylétszámra. Mezőfalva (8), Tabajd (11), Alsószeniván (12), Sárkeresztúr (12), Csór (13), Zámoly (13), Zichyújfalu (13), Nagykarácsony (13). A Bicskei járási helyzethez képest magas a más településekről bejárók aránya Alcsútdobozon (33,9%), Mányon (32,7%), és Száron (31,2%). A Dunaújvárosi járásban Beloiannisz tűnik ki magas arányszámmal (45,1%), az Enyingi járásban pedig Lajoskomárom (54,2%). Az átlaghoz képest még nagyon magas a más településről bejáró tanulók aránya a következő településeken: Tác (41,1%), Kápolnásnyék (35,9%), Velence (31,1%), Tordas (41,1%), Kincsesbánya (45,5%) és Alsószentiván (63,8%). Mindez összefügg a jogszabályban rögzített körzethatár jellegzetességeivel. A hátrányos helyzetű tanulók aránya tíz százalék felé emelkedik a következő településeken: Pátka (10,3%), Kisláng (15,7%), Sárbogárd (15,3), Mezőszentgyörgy (17,7%), Cece (20,6%), Sárkeresztúr (21,9%), Sárosd (38,4%).

A vármegyében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, az integráltan oktatót sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési zavarokkal küzdő, a sajátos nevelési igényű tanulók a járási központok településein lévő általános iskolákban koncentrálódnak.

Fejér vármegyében a szakiskolák száma összesen 7, amelyből 3 Székesfehérváron, a vármegye székhelyén működik. Nincs szakiskola az Enyingi, Dunaújvárosi, Martonvásári járásokban.

Az Enyingi járás kivételével minden járásban van gimnázium, a Martonvásári járásban 3 településen, a Székesfehérvári járásban 3 településen, a Sárbogárdi járásban 2 településen található gimnázium. A vármegyében 34 gimnázium működik, ebből 15 Székesfehérváron, 8 pedig Dunaújvárosban. Technikum a vármegyében 7 található, ebből 5 a vármegye székhelyén.

A további köznevelési feladatok közül az alapfokú művészet oktatás a leggyakoribb. A vármegye 47 településén folyik ilyen oktatás. A többi oktatási feladat ebben a formában elvétve fordul elő.

Korai fejlesztés: A korai fejlesztési szolgáltatásokra egyre nagyobb igény mutatkozik vármegyei szinten. A Pedagógiai Szakszolgálat révén vármegyei szinten biztosított az ellátás, de lokális szinten átmeneti jelleggel felmerülhetnek személyi és kapacitási hiányok. Ezeknek a megoldása kiemelten fontos, különösen azért, hogy a speciális nevelési igényű gyermekek megkapják a szükséges támogatást.

Logopédiai és gyógytestnevelés ellátás: Ezek a szolgáltatások elérhetők, de néhány településen fejlesztésre szorulnak, ami azt jelzi, hogy a meglévő kapacitások nem elegendőek a teljes igény kielégítésére.

Pszichológiai ellátás: Az óvodai és iskolai pszichológiai ellátás több helyen hiányzik, bár lenne rá igény. Ez komoly problémát jelenthet, különösen a gyermekek mentális egészsége szempontjából.

Legsúlyosabb problémák

Speciális ellátásokhoz való hozzáférés: A korai fejlesztés, logopédiai, gyógytestnevelési és pszichológiai szolgáltatásokhoz való hozzáférés strukturális és szervezeti szempontból megoldott, azonban a jövőben kihívást jelenthet a családok részéről érkező igények növekedése. Helyi szinten előfordulhat, hogy időszakos jelleggel kapacitásproblémák alakulnak ki, amelyeket kezelni szükséges. Ez a veszélyforrás különösen a hátrányos helyzetű gyermekeket érinti, mivel ezek a problémák hosszú távú hatással lehetnek a gyermekek fejlődésére és iskolai előmenetelére. A családok részéről problémát jelenthet, hogy a szülők nem tartják fontosnak a gyermekek fejlesztését, titkolni szeretnék az ilyen típusú problémákat, illetve nem tudják megoldani a munkahelyi, közlekedési vagy anyagi szempontok miatt, hogy a gyermek komplex fejlesztésbe részesüljön. Utóbbi szempontból kiemelten veszélyeztetettek a kistéleplésen élő családok, akik bizonyos szolgáltatásokat más településen tudnak igénybe venni.

Az adatok alapján a Fejér vármegye járásainak településein a középfokú oktatás elérhetősége több szempontból változó képet mutat. Az alábbiakban összefoglaljuk a legfontosabb megállapításokat és problémákat.

Középfokú intézmények: Az általános iskolák mellett szakképző iskolák, szakiskolák, gimnáziumok és technikumok is elérhetők a legtöbb járásokban.

Tanulói létszám: Az általános iskolákban tanulók száma magas, és a lányok aránya is jelentős, azonban a hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók integrációja még fejlesztésre szorul. A középfokú oktatásban ez diverzifikált, a gimnáziumokban magasabb a lányok aránya, mint a szakképzésben tanulók között.

SNI és BTMN tanulók: A sajátos nevelési igényű (SNI) és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel (BTMN) küzdő tanulók száma jelentős, de ezek a csoportok gyakran nem kapnak elegendő támogatást a megfelelő oktatási intézményekben.

Intézményi elérhetőség: A középfokú intézmények járásközpontokban vagy nagyobb városokban elérhetők, ami problémát jelenthet a vidéki, kisebb településeken, ahol a diákoknak esetleg hosszabb utat kell megtenniük, hogy megfelelő oktatási lehetőségekhez jussanak.

Hátrányos helyzetű és SNI tanulók támogatása: A hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók száma a SZÚT alapján több járásban is jelentős, főleg az integrált oktatásban résztvevő SNI tanulók száma. A rendelkezésre álló támogatási és fejlesztési szolgáltatások nem minden esetben elegendőek, folyamatos fejlesztésükre szükség van a jövőben is.

Iskolarendszeren kívüli felnőttoktatás, képzés

A SZÚT alapján Fejér vármegye járásaiban a felnőttoktatás elérhetősége változó képet mutat, és több településen komoly hiányosságok figyelhetők meg. A felnőttoktatás elsősorban gimnáziumi keretek között érhető el, ahol a 9-12. évfolyamokon felnőtt tanulók is részt vesznek. A vármegye két szakképzési centruma a két megyei jogú városon kívül alig biztosít lehetőséget felnőttoktatás elérésére, jellemzően 1-18 hónapos képzési idővel, alapfokú vagy középfokú végzettséget igénylő bemeneti követelményekkel szakmai, vagy rész-szakmai képzésben történő részvétellel. Eltérő a képzések szintje.

Általános iskolai felnőttoktatás: A felnőttek általános iskolai képzése is elérhető bizonyos településeken, mint például Sárbogárd, de az ilyen lehetőségek korlátozottak.

A vármegye területén számos olyan – jellemzően magánszolgáltató – van jelen, amely felnőttek részére iskolán kívüli (és/vagy iskolarendszerű) képzést biztosít számos szakma elsajátításához. A Felnőttképzésről szóló törvény rendelkezései alapján a Pest Vármegyei Kormányhivatal tartja nyilván a felnőttképzésben érintett szolgáltatókat. A felnőttoktatás, felnőttképzés terén ugyanakkor jelentős szolgáltatást nyújtó szervezetek a hátrányos helyzetű célcsoport tagjai részére is tudnak szakma elsajátítására, vagy épp az önfejlesztésre, a meglévő tudás naprakészen tartására alkalmas képzési szolgáltatást nyújtani. Hallgatóik között egyaránt megtalálhatók a nők, az idősek, az iskolából lemorzsolódók, a fogyatékkal élők. A hátrányos helyzetűek, kiemelten a mélyszegénységben élők

esetében a hozzáférés korlátozott, hiszen ezen szolgáltatók többségében díj ellenében nyújtanak szolgáltatást, így a hátrányos helyzetű csoportok tagjainak hozzáférése jelentősen függ anyagi, egzisztenciális helyzetüktől. Az általuk biztosított oktatási-képzési lehetőségek ugyanakkor piacképes szakmák elsajátítására, szakmai, életvezetési ismeretek bővítésére tudnak hatékony képzést, ezáltal pedig a felzárkózásra lehetőséget biztosítani.

A felnőttoktatás a vármegyében a jelentőségéhez képest alacsony. Különösen a szakjellegű felnőttoktatás fejlesztése lenne kívánatos.

Az egyéb oktatási tevékenységek közül a gyógytestnevelés található meg a legtöbb településen 41 település). Gyógytestnevelési oktatás három járásban hiányzik: Dunaújvárosi, Martonvásári, Sárbogárdi járások.

Hátrányos helyzetű csoportok jellemzői

Óvodai ellátás

Gyermekek: A hátrányos helyzetű gyermekek különösen kiszolgáltatottak, ha az óvodai ellátás nem megfelelő vagy hiányos, mivel az óvoda az egyik első intézmény, amely támogatást nyújt számukra. A korai fejlesztéshez és speciális szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiánya miatt ezek a gyermekek jelentős hátrányba kerülhetnek.

Mélyszegénységben élők és romák: Ezen csoportok gyakran szembesülnek azzal, hogy a szükséges speciális ellátásokhoz nem férnek hozzá, ami tovább növeli az oktatási és szociális hátrányaikat.

Nők: Az óvodai ellátás elérhetősége különösen fontos a nők, különösen az egyedülálló anyák számára, akiknek így lehetőségük van a munkavállalásra vagy további képzésre, miközben gyermekük megfelelő gondozásban részesül.

Fogyatékkal élők: A fogyatékkal élő gyermekek számára a speciális szolgáltatások hiánya komoly akadályokat jelenthet a fejlődésükben, és az óvodai ellátás elérhetősége meghatározó lehet a későbbi integrációjuk szempontjából.

Összességében az óvodai ellátás Fejér vármegye településein többnyire megfelelő, de jelentős különbségek tapasztalhatók a speciális szolgáltatások elérhetőségében, ami komoly kihívásokat jelent a hátrányos helyzetű csoportok számára. Az igények pontosabb felmérése és a szolgáltatások bővítése kiemelten fontos lenne a gyermekek megfelelő fejlődésének biztosítása érdekében.

Általános iskolai ellátás

Gyermekek: Az iskolai oktatás elérhetősége jó, ugyanakkor a kisebb településeken élő, kollégiumi ellátás nélküli gyerekek számára a távolság hátrány, utazással jár. Mélyszegénységben élők és romák: Ezek a csoportok különösen kiszolgáltatottak, ha a középfokú oktatás nehezen elérhető. A szakképző intézmények nehéz elérhetősége tovább növelheti a szegénységi és társadalmi kirekesztettségi problémákat.

Nők: A lányok aránya az oktatásban jelentős, de a nők számára a továbbtanulási lehetőségek elérhetősége kiemelten fontos a munkaerőpiaci esélyeik javítása érdekében.

Fogyatékkal élők: Az SNI tanulók számára az integrált oktatási lehetőségek hiánya, vagy nem megfelelő volta jelentős akadályokat jelenthet a fejlődésükben és a társadalmi integrációjukban. Az évről évre növekvő számú sajátos nevelési igényű gyermekek korai fejlesztése – egyebek mellett – a korai diagnózis felállítás hiánya, alacsony száma miatt jelenleg is komoly kihívás, annak ellenére, hogy alapjaiban határozza meg a kisgyermekkor, gyermekkor fejlesztés az SNI-s, hátrányos helyzetű gyermekek jövőbeni lehetőségeit, életesélyeit. Az autizmussal, spektrumzavarral élők esetében az integrált oktatáshoz való hozzáférés speciális tudással bíró pedagógusokat, és kellően részletezett ismerettel bíró szülőket, csoporttársakat, osztálytársakat igényel a nevelés-oktatás minden szintjén. A pedagógusok képzésére, a szülők, gyermekek szemléletformálására korlátozott lehetőségek vannak.

Összességében a középfokú oktatás elérhetősége Fejér vármegyében a járásközpontokban lehetséges, ami hátrányosan érinti a vidéki és hátrányos helyzetű diákokat. Az oktatási intézmények hozzáférhetőségének javítása és a speciális igényű csoportok támogatása elengedhetetlen a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentéséhez.

Felnőttoktatás

Mélyszegénységben élők és romák: Ezek a csoportok különösen kiszolgáltatottak a felnőttoktatási lehetőségek - kiemelten az ingyenes, vagy támogatott képzések - hiányának, mivel számukra a megfelelő oktatás megszerzése fontos lenne a társadalmi és gazdasági integráció szempontjából. A felnőttoktatás hiánya tovább mélyítheti a társadalmi kirekesztettséget.

Nők: A nők számára a felnőttoktatás, különösen a gimnáziumi képzés, az iskolarendszeren kívüli képzések elérhetősége kulcsfontosságú lehet a munkaerőpiacon való érvényesüléshez és a szakmai fejlődéshez. Az elérhetőség hiánya itt is komoly akadályt jelenthet.

Fogyatékkal élők: A felnőttoktatás hozzáférhetősége a fogyatékkal élők számára gyakran korlátozott, ami gátolja az ő lehetőségeiket a munkaerőpiacon való versenyképesség szempontjából. A fizikai

akadálymentesítés mellett komoly kihívás a sajátos igényeket alapul vevő, a tanulási nehézségekkel küzdők részére szóló ismeretszerzési, szakmai képzések biztosítása.

Idősek: Az idősebb korosztály számára is fontos lenne a felnőttoktatás elérhetősége, különösen azok számára, akik új szakmát szeretnének tanulni vagy meglévő ismereteiket szeretnék bővíteni.

Összességében a szakképzési centrumok által biztosított felnőttoktatási szolgáltatás Fejér vármegyében jellemzően járásközponti városokban érhető csak el. Az ilyen oktatási lehetőségek bővítése különösen fontos lenne a hátrányos helyzetű csoportok integrációja és a társadalmi egyenlőség előmozdítása érdekében. Az iskolarendszeren kívüli felnőttoktatási, felnőttképzési szolgáltatások összehangolása, a magánszolgáltatókkal való együttműködés, részvételükkel pályázati támogatásból megvalósuló képzések szervezése a települési elérhetőséget javítani tudná.

Javasolt intézkedések, beavatkozások

Az alábbiakban táblázatban foglaltuk össze a javasolt intézkedéseket.

Az oktatás-nevelés teljes szolgáltatásai keretében nyújtott szolgáltatások lakossági hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások

Sorszám	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok az oktatás-nevelés terén (szolgáltatás megjelölésével)	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai lakosság körében	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok a) átfogó (vármegyei szintű) javaslatok b) fentiekben belül értelmezendő, a vármegye kiemelt projektje keretében megjelenő megoldások c) a települési/járási projektekből megjeleníteni javasolt megoldások	Ütemezés, beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek	A megvalósítáért felelős személy(ek)	Több vármegyegyüttműködésben megvalósuló beavatkozás-e (igen/nem)
1	Köznevelési alapeladatok Óvodai ellátás nem minden településen érhető el, a szolgáltatások minősége eltérő.	A szolgáltatás helyben nem érhető el, vagy korlátozott a hozzáférés.	a) és/vagy b) és/vagy c) Óvodai ellátás fejlesztése.	2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának nyomán követésével.	Helyi önkormányzatok, intézményfenntartók, szakszolgálatok, szakszemélyzet, szolgáltatók	Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt személy(ek).	nem
2	Köznevelési alapeladatok Általános iskolai ellátás	A szolgáltatás helyben nem érhető el, vagy korlátozott a hozzáférés.	a) és/vagy b) és/vagy c) Általános iskolai ellátás fejlesztése	2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának követésével.	Helyi önkormányzatok, intézményfenntartók, szakszolgálatok, szakszemélyzet, szolgáltatók	Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt személy(ek).	nem
3.	Köznevelési alapeladatok	A szolgáltatás helyben nem érhető el, vagy korlátozott	a) és/vagy b) és/vagy c) középfokú oktatás fejlesztése, kollégiumi férőhelyek növelése	2030-ig folyamatosan, helyi igények	Helyi önkormányzatok, Járási Hivatalok,	Szolgáltatásfejlesztési tervben	nem, agrárképzési intézmények esetén lehetséges.

	Középfokú oktatás jellemzően járasközpontokban érhető el (városokban), a kollégiumi férőhelyek kapacitása korlátozott, a kistéleplésen élők hozzáférés terén hátrányban vannak.	a hozzáférés. Az utazási idő és a költség növekszik.		alakulásának nyomon követésével.	Szakképzési centrumok, Tankerületek, Gyógypedagógiai Szakszolgálat,, stb. szak személyzet, szolgáltatók.	megjelölt személy(ek).	
4.	Köznevelési alapfeladatok További köznevelési feladatok terén hiányosságok vannak a vármegye minden járásában.	Több településen lenne igény a szolgáltatásokra, de ezek helyben nem érhetőek el. Ezek a hiányosságok hosszú távú hatással lehetnek a gyermekek fejlődésére és iskolai előmenetelére	a) és/vagy b) és/vagy c) A további köznevelési feladatok fejlesztése, együttműködések generálása a szolgáltatás helyben történő biztosítására.	2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának nyomon követésével.	Helyi önkormányza-tok, Járási Hivatalok, Szakképzési centrumok, Tankerületek, Gyógypedagógiai Szakszolgálat,, stb. szak személyzet, szolgáltatók.	Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt személy(ek).	nem
5	Köznevelési alapfeladatok Felnőttoktatás Járásközpontokban, városi középiskolákban érhető el, ami a kis településeken élőknek utazási költséggel, utazási idő többlettel jár.	Munka mellett nehezebb a tanulás, ha a képzőhelyre utazni kell. Az utazás időtöbblettel jár.	a) és/vagy b) és/vagy c) Digitális oktatási formák fejlesztése, alkalmazása, online képzési modulok bevezetése. Felnőttoktatás fejlesztése.	2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának nyomon követésével.	Helyi önkormányza-tok, Járási Hivatalok, Szakképzési centrumok, Tankerületek, Gyógypedagógiai Szakszolgálat,, stb. szak személyzet, szolgáltatók.	Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt személy(ek).	nem
6.	Egyéb oktatási-képzési feladatok Az egyéb oktatási-képzési feladatokhoz kapcsolódó szolgáltatások terén	Forrás és szakemberhiány, kapacitás korlátozottság. A szolgáltatás helyben nem érhető	a) és/vagy b) és/vagy c) Szolgáltatás fejlesztése, együttműködések kialakítása, fejlesztése	2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának nyomon követésével.	Helyi önkormányza-tok, Járási Hivatalok, Szakképzési centrumok, Tankerületek,	Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt személy(ek).	nem

hiányosságok vannak, amelyek hosszú távú hatással lehetnek a gyermekek fejlődésére és iskolai előmenetelére	el, vagy korlátozott a hozzáférés.			Gyógypedagógiai Szakszolgálat,, stb. szakszemélyzet, szolgáltatók.	
---	------------------------------------	--	--	--	--

Az oktatás-képzés teljes szolgáltatási köre keretében nyújtott szolgáltatásokhozáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében

Sorszám	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok az ... (ellátás, szolgáltatás neve)	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési javaslatok a) átfogó (vármegyei szintű) javaslatok b) fentiekben belül értelmezendő, a vármegye kiemelt projektje keretében megjelenő megoldások c) a települési/járási projekteknél megjeleníteni javasolt megoldások	Ütemezés, beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek	A megvalósításért felelős személy(ek)	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e (igen/nem)
GYERMEKEK							
1	Köznevelési alapeladatok Óvodai ellátás	A hátrányos helyzetű gyermekek különösen kiszolgáltatottak, ha az óvodai ellátás nem megfelelő vagy hiányos, mivel az óvoda az egyik első intézmény, amely támogatást nyújt számukra. A korai fejlesztés és speciális	a) és/vagy b) és/vagy c) Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

		szolgáltatások hiánya miatt ezek a gyermekek jelentős hátrányba kerülhetnek.					
2	Köznevelési alapfeladatok Általános iskolai ellátás	Az általános iskolai ellátás minden település esetében biztosított, ám számos településen helyben nem érhető el, a gyermekeknek utazni kell.	a) és/vagy b) és/vagy c) Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Tanórán kívüli, iskolai előrehaladást segítő tevékenységek megvalósítása, gyermekek korrepetálása, hátrányok mérséklése A sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekek helyben történő fejlesztésének, tanításának támogatása Általános iskolai oktatás kiegészítése iskolán, tanítási időn kívüli sport programokkal Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
3	Köznevelési alapfeladatok Középfokú oktatás	A középfokú oktatás iskolai a vármegye minden gyermeke számára biztosított, ám jellemzően járásközpontokban, nagyobb városokban vannak intézmények, a kistelepüléseken élő gyermekeknek utazni kell.	a) és/vagy b) és/vagy c) Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Tanórán kívüli, iskolai előrehaladást segítő tevékenységek megvalósítása, gyermekek korrepetálása, hátrányok mérséklése Pályaorientációs, továbbtanulási tanácsadások, önértékelés fejlesztését elősegítő tréningek biztosítása a szülők bevonásával	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

			<p>Tehetségfejlesztő foglalkozások tartása tudományos és/vagy kulturális tevékenységek terén</p> <p>Kommunikáció fejlesztését segítő programok</p> <p>A sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekek helyben történő fejlesztésének, tanításának támogatása</p> <p>Ifjúságot célzó tevékenységek</p> <p>Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása</p>				
4	<p>Köznevelési alapeladatok</p> <p>További köznevelési feladatok</p>	<p>A szolgáltatások hozzáférése terén különbség van a városokban illetve a kisebb településeken élő gyermekek között. A legtöbb szolgáltatás az iskolákhoz köthetően érhető el, ahol nincs iskola, ott egyéb szolgáltatások korlátozottan, vagy nem érhetőek el</p>	<p>a) és/vagy b) és/vagy c)</p> <p>Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása</p> <p>Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére</p> <p>A sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekek helyben történő fejlesztésének, tanításának támogatása</p> <p>Kommunikáció fejlesztését segítő programok</p> <p>Ifjúságot célzó tevékenységek</p>	<p>2025-2030 között, folyamatosan</p>	<p>önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,</p>	<p>Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint</p>	nem
5	<p>Köznevelési alapeladatok</p> <p>Felnőttoktatás</p>	<p>A tankerületek gimnáziumai szakképzési centrumok intézményei számos felnőttoktatáshoz kapcsolódó szolgáltatást biztosítanak, ám ezek járásközpontokban, városokban érhetőek el. A felnőttek</p>	<p>a) és/vagy b) és/vagy c)</p> <p>Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére</p> <p>Kommunikáció fejlesztését segítő programok</p> <p>Ifjúságot célzó tevékenységek</p>	<p>2025-2030 között, folyamatosan</p>	<p>önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,</p>	<p>Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint</p>	nem

		hozzáférése korlátozott, függ az utazási időtől, költségtől, illetve a munkahelyi leterheltségtől	Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása				
6	Egyéb oktatási-képzési feladatok	Az egyéb oktatási-képzési szolgáltatások elérhetősége terén különbségek vannak a városokban, járásközpontokban élők és a kisebb településeken lakók között.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Ifjúságot célzó tevékenységek Kommunikáció fejlesztését segítő programok A sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekek helyben történő fejlesztésének, tanításának támogatása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
IDŐSEK							
	Köznevelési alapfeladatok Felnőttoktatás	Az idősek a felnőttoktatáshoz kötődő szolgáltatások terén hátrányban vannak, bár egészségi és mentális állapotól függően potenciális igénybe vevők. A lakóhelyből adódó hátrányok esetükben is fennállnak, lévén, hogy a szakképzési centrumokban folyó oktatás igénybe vételéhez utazniuk kell.	a) és/vagy b) és/vagy c) Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
NŐK							

1	Köznevelési alapfeladatok Óvodai ellátás	A nők számára kiemelten fontos, hogy helyben elérhető szolgáltatás legyen, mivel munkaerőpiaci szerepvállalásuk, önképzésük, fejlődésük függ az oktatási-nevelési ellátások elérhetőségétől	a) és/vagy b) és/vagy c) Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokba n, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
2	Köznevelési alapfeladatok Általános iskolai ellátás	A helyben elérhető szolgáltatások terén a kistelepülések lakó nők hátrányban lehetnek, amely befolyásolhatja a munkaerőpiaci szerepvállalásukat, önképzésüket, fejlődésüket.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása A sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekek helyben történő fejlesztésének, tanításának támogatása Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Tanórán kívüli, iskolai előrehaladást segítő tevékenységek megvalósítása, gyermekek korrepetálása, hátrányok mérséklése Pályaorientációs, továbbtanulási tanácsadások, önértékelés fejlesztését elősegítő tréningek biztosítása a szülők bevonásával Tehetségfejlesztő foglalkozások tartása tudományos és/vagy kulturális tevékenységek terén Kommunikáció fejlesztését segítő programok Ifjúságot célzó tevékenységek	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokba n, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
3	Köznevelési alapfeladatok	A kisebb településeken élő nők hátrányba	a) és/vagy b) és/vagy c): Közösségi programok a	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi	Cselekvési tervben,	nem

	Középfokú oktatás	kerülnek a városokban, járásközpontokban elérhető középfokú oktatás igénybe vételekor az utazási távolság miatt	hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Tanórán kívüli, iskolai előrehaladást segítő tevékenységek megvalósítása, gyermekek korrepetálása, hátrányok mérséklése Pályaorientációs, továbbtanulási tanácsadások, önértékelés fejlesztését elősegítő tréningek biztosítása a szülők bevonásával Tehetségfejlesztő foglalkozások tartása tudományos és/vagy kulturális tevékenységek terén Kommunikáció fejlesztését segítő programok A sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekek helyben történő fejlesztésének, tanításának támogatása Ifjúságot célzó tevékenységek Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása		szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	
4	Köznevelési alapfeladatok Felnőttoktatás	A lányok aránya az oktatásban jelentős, de a nők számára a továbbtanulási lehetőségek elérhetősége kiemelten fontos a munkaerőpiaci esélyeik javítása érdekében.	a) és/vagy b) és/vagy c) Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Kommunikáció fejlesztését segítő programok Tehetségfejlesztő foglalkozások tartása tudományos és/vagy kulturális tevékenységek terén Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

FOGYATÉKKAL ÉLŐK							
1	Köznevelési alapfeladatok Óvodai ellátás	A fogyatékkal élő gyermekek számára megfelelő óvodai ellátás hiánya, jelentős akadályokat jelenthet a fejlődésükben és a társadalmi integrációjukban	a) és/vagy b) és/vagy c) Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
2	Köznevelési alapfeladatok Általános iskolai ellátás	Fogyatékkal élő tanulók számára az integrált oktatási lehetőségek hiánya, vagy nem megfelelő volta jelentős akadályokat jelenthet a fejlődésükben és a társadalmi integrációjukban	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapelátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
3	Köznevelési alapfeladatok Középfokú oktatás	Fogyatékkal élő tanulók számára az integrált oktatási lehetőségek hiánya, vagy nem megfelelő volta jelentős akadályokat jelenthet a fejlődésükben és a társadalmi integrációjukban	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapelátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
4	Köznevelési alapfeladatok További köznevelési feladatok	Több településen lenne igény a szolgáltatásokra, de ezek helyben nem érhetők el. Ezek a hiányosságok hosszú távú hatással lehetnek a gyermekek fejlődésére és iskolai előmenetelére.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapelátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

5	Köznevelési alapeladatok Felnőttoktatás	A fogyatékkal élő tanulók számára az integrált oktatási lehetőségek hiánya, vagy nem megfelelő volta jelentős akadályokat jelenthet a fejlődésükben és a társadalmi integrációjukban	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapeladásokhoz kapcsolódó szemléletformálás	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
6	Egyéb oktatási-képzési feladatok	Az egyéb oktatási-képzési feladatokhoz kapcsolódó szolgáltatások terén jelentkező a hiányosságok hosszú távú hatással lehetnek a gyermekek fejlődésére és iskolai előmenetelére.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapeladásokhoz kapcsolódó szemléletformálás	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK							
1	Köznevelési alapeladatok Óvodai ellátás	Ezek a csoportok különösen kiszolgáltatottak, ha az óvodai ellátás helyben nem, vagy nehezen elérhető.	a) és/vagy b) és/vagy c) Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
2	Köznevelési alapeladatok Általános iskolai ellátás	Mélyszegénységben élők különösen kiszolgáltatottak a az általános iskolai ellátás helyben elérhetősége miatt, mivel számukra az utazás	a) és/vagy b) és/vagy c) Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Tanórán kívüli, iskolai	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

		többletköltsége további hátrányt okoz.	előrehaladást segítő tevékenységek megvalósítása, gyermekek korrepetálása, hátrányok mérséklése Pályaorientációs, továbbtanulási tanácsadások, önértékelés fejlesztését elősegítő tréningek biztosítása a szülők bevonásával Tehetségfejlesztő foglalkozások tartása tudományos és/vagy kulturális tevékenységek terén Kommunikáció fejlesztését segítő programok Ifjúságot célzó tevékenységek Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása				
3	Köznevelési alapeladatok Középfokú oktatás	Mélyszegénységben élők és romák: Ezek a csoportok különösen kiszolgáltatottak a középfokú oktatási lehetőségek hiányának, mivel számukra a megfelelő oktatás megszerzése fontos lenne a társadalmi és gazdasági integráció szempontjából.	a) és/vagy b) és/vagy c) Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Tehetségfejlesztő foglalkozások tartása tudományos és/vagy kulturális tevékenységek terén Tanórán kívüli, iskolai előrehaladást segítő tevékenységek megvalósítása, gyermekek korrepetálása, hátrányok mérséklése Kommunikáció fejlesztését segítő programok Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Ifjúságot célzó tevékenységek	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
4	Köznevelési alapeladatok További köznevelési feladatok	Mélyszegénységben élők gyakran szembesülnek azzal, hogy a szükséges speciális ellátásokhoz	a) és/vagy b) és/vagy c) Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás,	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi	nem

		nem férnek hozzá, ami tovább növeli az oktatási és szociális hátrányaikat.	munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére A sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekek helyben történő fejlesztésének, tanításának támogatása		szolgáltatók, orvosok,	szervezőkben megfogalmazottak szerint	
5	Köznevelési alapfeladatok Felnőttoktatás	Mélyszegénységben élők különösen kiszolgáltatottak a felnőttoktatási lehetőségek hiányának, mivel számukra a megfelelő oktatás megszerzése fontos lenne a társadalmi és gazdasági integráció szempontjából. A felnőttoktatás hiánya tovább mélyítheti a társadalmi kirekesztettséget.	a) és/vagy b) és/vagy c) Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
6	Egyéb oktatási-képzési feladatok	Mélyszegénységben élők gyakran szembesülnek azzal, hogy a szükséges speciális ellátásokhoz nem férnek hozzá, ami tovább növeli az oktatási és szociális hátrányaikat	a) és/vagy b) és/vagy c) Ifjúságot célzó tevékenységek Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása A sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekek helyben történő fejlesztésének, tanításának támogatása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
ROMÁK							
1	Köznevelési alapfeladatok Óvodai ellátás	A roma gyermekek különösen kiszolgáltatottak, ha az óvodai ellátás nem megfelelő vagy hiányos, mivel az	a) és/vagy b) és/vagy c) A sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekek helyben történő fejlesztésének, tanításának támogatása Közösségi	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben	nem

		óvoda az egyik első intézmény, amely támogatást nyújt számukra. A korai fejlesztés és speciális szolgáltatások hiánya miatt ezek a gyermekek jelentős hátrányba kerülhetnek	programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére			megfoglalmazottak szerint	
2	Köznevelési alapfeladatok Általános iskolai ellátás	A hátrányos helyzetű gyermekek különösen kiszolgáltatottak, ha az általános iskolai ellátás nem megfelelő vagy hiányos. A korai fejlesztés és speciális szolgáltatások hiánya miatt ezek a gyermekek jelentős hátrányba kerülhetnek Ezen csoportok gyakran szembesülnek azzal, hogy a szükséges speciális ellátásokhoz nem férnek hozzá, ami tovább növeli az oktatási és szociális hátrányaikat.	a) és/vagy b) és/vagy c) Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek helyben szervezett, tanórán kívüli, naptári évet átívelő, fejlesztő tevékenységeinek természetbeni juttatások (pl.: rendszeres uzsonna biztosítása, tanszercsomag biztosítása) biztosításával kiegészített megvalósítása Tanórán kívüli, iskolai előrehaladást segítő tevékenységek megvalósítása, gyermekek korrepetálása, hátrányok mérséklése. Pályaorientációs, továbbtanulási tanácsadások, önértékelés fejlesztését elősegítő tréningek biztosítása a szülők bevonásával. Tehetségfejlesztő foglalkozások tartása tudományos és/vagy kulturális tevékenységek terén. Pénzügyi tudatosság fejlesztését segítő programok. Kommunikáció fejlesztését segítő programok (pl.: médiafoglalkozások, médiatartalmak létrehozása). Ifjúságot célzó tevékenységek Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfoglalmazottak szerint	nem

			Általános iskolai oktatás kiegészítése iskolán, tanítási időn kívüli sport programokkal				
3	Köznevelési alapfeladatok Középfokú oktatás	A romák különösen kiszolgáltatottak, ha a középfokú oktatás nehezen elérhető. A szakképző intézmények nehéz elérhetősége tovább növelheti a szegénységi és társadalmi kirekesztettségi problémákat.	a) és/vagy b) és/vagy c) Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek helyben szervezett, tanórán kívüli, naptári évet átívelő, fejlesztő tevékenységeinek természetbeni juttatások (pl.: rendszeres uzsonna biztosítása, tanszercsomag biztosítása) biztosításával kiegészített megvalósítása Tanórán kívüli, iskolai előrehaladást segítő tevékenységek megvalósítása, gyermekek korrepetálása, hátrányok mérséklése. Pályaorientációs, továbbtanulási tanácsadások, önértékelés fejlesztését elősegítő tréningek biztosítása a szülők bevonásával. Tehetségfejlesztő foglalkozások tartása tudományos és/vagy kulturális tevékenységek terén. Pénzügyi tudatosság fejlesztését segítő programok. Kommunikáció fejlesztését segítő programok (pl.: médiafoglalkozások, médiatartalmak létrehozása). Helyi fiatalok hasznos szabadidő eltöltését, információhoz jutását, társadalmi részvételét támogató tevékenységek, programok	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

4	Köznevelési alapfeladatok További köznevelési feladatok	A romák gyakran szembesülnek azzal, hogy a szükséges speciális ellátásokhoz nem férnek hozzá, ami tovább növeli az oktatási és szociális hátrányaikat.	a) és/vagy b) és/vagy c) A sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekek helyben történő fejlesztésének, tanításának támogatása Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
5	Köznevelési alapfeladatok Felnőttoktatás	Ezek a csoportok különösen kiszolgáltatottak a felnőttoktatási lehetőségek hiányának, mivel számukra a megfelelő oktatás megszerzése fontos lenne a társadalmi és gazdasági integráció szempontjából. A felnőttoktatás hiánya tovább mélyítheti a társadalmi kirekesztettséget.	a) és/vagy b) és/vagy c) Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Ifjúságot célzó tevékenységek Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	
6	Egyéb oktatási-képzési feladatok	Ezen csoportok gyakran szembesülnek azzal, hogy a szükséges speciális ellátásokhoz nem férnek hozzá, ami tovább növeli az oktatási és szociális hátrányaikat.	a) és/vagy b) és/vagy c) A sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekek helyben történő fejlesztésének, tanításának támogatása Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

V. Lakhatás, közszolgáltatások, infrastruktúra

Általános jellemzők és összefüggések

Fejér vármegye lakásállományát a folyamatos, de mérsékelt növekedés jellemzi, miközben a lakások átlagos alapterülete országos viszonylatban is nagynak számít, körülbelül 100 négyzetméter körül alakul. A vármegye ingatlanpiacát jelentős területi különbségek jellemzik: míg Székesfehérváron, Velencén vagy Martonvásáron magasabb négyzetméterárakkal találkozhatunk – köszönhetően a fejlett infrastruktúrájának és Budapest közelségének –, addig a kisebb településeken jóval alacsonyabbak az árak. Az utóbbi években nőtt az érdeklődés az új építésű, korszerű otthonok iránt, ugyanakkor a lakásállomány jelentős része még mindig régebbi építésű, felújítandó állapotban van. A népesség csökkenése és az elvándorlás hatására egyes térségekben nőtt az üresen álló ingatlanok száma, ami szintén befolyásolja a lakáspiaci viszonyokat a megyén belül.

A komfort nélküli, szükség és egyéb lakások aránya a vármegyében általában igen alacsony. Néhány településen azonban ez az arány jelentős: Igar (18%), Szabadhidvég (17,6%), Alsószentiván (13,5%), Csór (10,9%), Kisláng (8,3%). A vízvezetékkel, csatornával ellátott, valamint a közcsatorna hálózatba bekapcsolt lakások aránya a vármegyében szinte teljesnek mondható. A vezetékes internettel ellátott lakások aránya Igaron a legalacsonyabb (45,1%), majd Alsószentivánban (47%). A legtöbb településen ez az arány 50% felett van, több esetben meghaladja a 70%-ot. A zsúfoltnak mondható (10 nm-nél kisebb terület jut egy lakosra) lakások aránya a lakások egyötöde körüli arányt jelent a következő településeken: Gánt (21,1%), Igar (20,9%), Csór (19,9%), Füle (19,2%), Sáregres (19%), Alsószentiván (18,9%).

Javaslatok

Fejér vármegye lakásállományának fejlesztése több irányból is megközelíthető, és komplex szemléletet igényel, amely figyelembe veszi a társadalmi, gazdasági és környezeti szempontokat is. Kulcsfontosságú lehetőség a fejlesztésre:

Energetikai korszerűsítés és felújítás: A meglévő, jellemzően régebbi építésű lakások korszerűsítése – például szigetelés, nyílászárócsere, fűtésrendszerek modernizálása – jelentősen javíthatná az energiahatékonyságot és az ingatlanok komfortját. Ez nemcsak a lakók rezsiköltségeit csökkentené, hanem hozzájárulna a klímavédelmi célokhoz is.

Új lakások építésének ösztönzése: a vármegye nagyobb városaiban, különösen Székesfehérváron és a fővárosközeli településeken, nagy igény van korszerű, modern lakásokra. Az új építésű lakások kínálatának bővítése nemcsak a piacot élénkítené, hanem fiatal családokat is a térségben tarthatna, illetve vonzana.

Üresen álló ingatlanok hasznosítása: sok településen található kihasználatlan, elhagyott vagy alulhasznosított ingatlanok. Ezek felújításával, átalakításával (pl. bérlakásokká, szociális otthonokká,

diákszálókká) hatékonyabban ki lehetne használni a meglévő állományt, miközben csökkenne az új beépítések környezeti terhe.

Önkormányzati és állami lakásprogramok: célzott támogatások, kedvezményes hitelkonstrukciók vagy bérlakásprogramok révén ösztönözhető a lakásépítés és -felújítás, különösen a fiatalok, első lakásvásárlók vagy alacsonyabb jövedelmű családok számára. Emellett az önkormányzatok aktívabb szerepvállalása is kulcsfontosságú lenne a helyi igényekhez igazított lakáspolitikák kialakításában.

Fenntartható és okos megoldások alkalmazása: a zöld- és okosotthon-technológiák integrálása (napelemek, hőszivattyúk, intelligens vezérlés, esővízgyűjtés stb.) hosszú távon gazdaságosabb és környezetbarátabb lakásállományt eredményezne, növelve a régió vonzerejét.

Fejér vármegyei járások közszolgáltatásainak elérhetősége és a helyi közügyek biztosítása

A Fejér vármegyei járások településein a közszolgáltatások elérhetősége és a helyi közügyek biztosítása változatos képet mutat, amely nagyban függ a települések méretétől és urbanizáltsági szintjétől. Az alábbiakban összefoglalom a járások közszolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek jellemzőit, kiemelve a legfontosabb összefüggéseket és problémákat.

Fejér vármegye közszolgáltatásait alapvetően kiegyensúlyozott ellátottság jellemzi, azonban a települések között jelentős különbségek mutatkoznak. A vármegye gazdasági helyzete országos viszonylatban kedvező: alacsony munkanélküliségi ráta és magas foglalkoztatottság jellemzi, ami stabil alapot biztosít a közszolgáltatások működéséhez és fejlesztéséhez. A nagyobb városokban, különösen Székesfehérváron és Dunaújvárosban jól kiépített az egészségügyi, oktatási és közigazgatási infrastruktúra, ugyanakkor a kisebb, hátrányos helyzetű településeken ezek színvonala elmarad az elvárhatótól. Az oktatásban és egészségügyben érezhető a szakemberhiány, különösen a kisebb falvakban, ami korlátozza az ellátás elérhetőségét. A lakosság országosan és a vármegyében is egyre kritikusabban viszonyul a közszolgáltatások színvonalához, különösen az egészségügyi ellátással és a közlekedéssel kapcsolatban. A közszolgáltatások fejlesztése érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani a területi különbségek csökkentésére, a meglévő infrastruktúra korszerűsítésére, valamint a hátrányos helyzetű térségek célzott támogatására.

Általános jellemzők

Kulturális szolgáltatások

A muzeális intézmények száma növekedett 2018 és 2022 között, különösen 2022-ben emelkedett meg jelentősen. A kiállítások és látogatószámok változása is hullámzó, 2022-ben például jelentős látogatószám-növekedés volt tapasztalható. A nyilvános könyvtári ellátás és a közművelődési intézmények jelenléte széleskörű, azonban több helyen fejlesztésre szorulnak ezek az intézmények.

Fejér vármegye könyvtári szférájára vonatkozóan a Központi Statisztikai Hivatal adatai mutatják, hogy az elmúlt években kb. 42-56 ezer fő volt a beiratkozott olvasók száma évente a települési könyvtárakban. Továbbá az olvasók közel 14,4%-a iratkozott be valamely önkormányzati könyvtárba. Az egy lakosra jutó könyvtári állomány egységek száma kb. 4,2 volt, ami vármegyenként inkább az alsó-közép tartományt jelentette. Az alapterület-adatok is azt mutatták, hogy Fejér vármegyében 100 lakosra átlagosan 3,66 m² könyvtári alapterület jutott, ami alacsonyabb az országos átlagnál. Kulturális közösségi életben is megjelennek programok: például a Petőfi Kulturális Program keretében már majdnem minden településen működnek térségi szolgáltatások, programok Fejér vármegyében, amelyek sok helyi kulturális eseményt támogatnak. Emellett a “Múzeumok éjszakája” eseményen is részt vesznek Fejér vármegyei intézmények, például a vármegyei levéltár is kínál műsorokat, kiállításokat, zenés programokat. Összességében tehát Fejér vármegye kulturális szolgáltatásai jónak mondható.

Szórakoztató és ifjúsági szolgáltatások

Fejér vármegye ifjúsági szolgáltatásait alapvetően a közösségi programokra, oktatási-nevelési kiegészítő tevékenységekre és szabadidős lehetőségekre épülő kínálat jellemzi, de ezek elérhetősége településenként jelentős eltérést mutat. A vármegyeszékhelyen, Székesfehérváron és a nagyobb városokban – mint például Dunaújváros vagy Bicske – jól kiépített infrastruktúra várja a fiatalokat, például ifjúsági közösségi terek, művelődési házak, valamint olyan rendezvények, mint a Fejér Vármegyei Diáknapok, ahol évente több száz tanuló vehet részt művészeti, zenei és sporteseményeken.

A vármegye területén működő ifjúsági szállók és táborok, például a Velencei-tónál felújított tábor, korszerű körülményeket biztosítanak nyári programokhoz és közösségépítéshez. Emellett a Pedagógiai Szakszolgálat hálózata segíti a tanulási és viselkedési nehézségekkel küzdő fiatalokat, különösen a kisebb településeken, ahol kevésbé elérhetők más fejlesztő szolgáltatások.

A gyermekvédelmi rendszer szintén jelen van a vármegyében, lakásotthoni gondozással és szakmai központokkal. Ugyanakkor komoly kihívást jelent, hogy a vidéki, kisebb településeken élő fiatalok számára korlátozottabbak a lehetőségek: kevés az elérhető ifjúsági program, hiányoznak a korszerű közösségi terek, és nehézkes az információhoz való hozzáférés is. Bár számos kezdeményezés pályázati forrásokra épül, a fenntarthatóság és az esélyegyenlőség érdekében további fejlesztésekre, együttműködésekre és célzott támogatásokra lenne szükség, hogy a vármegye minden fiatalja számára biztosított legyen a minőségi ifjúsági szolgáltatásokhoz való hozzáférés.

A színházak és mozik száma alacsony, sok településen egyáltalán nem elérhetők. Különösen a filmszínházak és mozik esetében jelentkezik markánsabb igény, de több településen ezeket a szolgáltatásokat nem biztosítják. Ifjúsági központok és klubok szintén több településen hiányoznak, noha lenne rájuk igény.

Közművelődési Intézmények

A közművelődési intézmények száma viszonylag alacsony, és sok esetben szükséges lenne ezek fejlesztése. Ezek az intézmények fontos szerepet játszanak a helyi közösségi élet fenntartásában és a kulturális szolgáltatások biztosításában.

Fejér megyében a több mint száz településből 79-ben található művelődési ház vagy közösségi tér — tehát kb. háromnegyednyi településen van legalább egy ilyen intézmény. A megyében dolgozó népművelők száma is viszonylag korlátozott: 68 főállású és 74 részfoglalkozású népművelőt foglalkoztatnak, ebből 23 fő Székesfehérváron dolgozik, Dunaújvárosban öt, a kisebb településekre összesen kb. 40 főállású jut. A bejegyzett kulturális egyesületek száma 401, ami meglehetősen magas, különösen ha azt nézzük, hogy országosan sok településen nincs ilyen szervezet. A szakkörök számáról van szó 2024-ben: 74 szakkör működik a vármegyében kreatív technikákkal.

Ezek az adatok azt mutatják, hogy bár Fejér megyében alapvetően helyben van közművelődési infrastruktúra, és aktív civil/kulturális élet működik, az erőforrások (személyzet, intézmények) eloszlása nem kiegyenlített, a szolgáltatások nagy része koncentrálódik a nagyobb városokba. Az intézményi lefedettség sem túl jelentős, és kisebb településeken kevesebb a szakember és kevesebb a helyi programlehetőség is.

Összefoglaló és javaslatok

Fejér vármegye közművelődésének fejlesztése számos irányban lehetséges, melyek célja elsősorban az esélyegyenlőség növelése, a kulturális szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, valamint a közösségi élet megerősítése a kisebb településeken is. Az egyik legfontosabb fejlesztési irány a meglévő közösségi terek korszerűsítése és a közművelődési intézmények technikai felszereltségének javítása, hiszen sok helyen még mindig elavult infrastruktúrával működnek a művelődési házak. Ezzel párhuzamosan bővíteni kell a közművelődési szakemberek számát is, különösen a kistelepüléseken, ahol gyakran nincs főállású népművelő, így a programkínálat is szegényesebb.

Fontos fejlesztési irány a digitalizáció erősítése: online elérhető kulturális tartalmak, virtuális kiállítások, digitális tanfolyamok és hibrid rendezvények révén a fiatalabb korosztály is könnyebben bevonható a közművelődési programokba. A közösségépítés szempontjából különösen nagy jelentőséggel bír a helyi civil szervezetek, művészeti csoportok és önkéntesek bevonása a programok tervezésébe és megvalósításába, hiszen ez hosszú távon is fenntarthatóbbá teszi a működést.

További lehetőség a célzott állami vagy uniós pályázati források lehívása, amelyekkel új programok, eszközbeszerzések vagy akár épületfelújítások is megvalósíthatók. Emellett a regionális együttműködések – például szomszédos települések közös rendezvényei, vándorprogramok – hatékony megoldást nyújthatnak ott, ahol önállóan nincs elegendő erőforrás egy-egy kulturális szolgáltatás fenntartására. Összességében tehát a fejlesztés fő célja, hogy a közművelődés minden korosztályhoz és minden településre elérjen, korszerű, közösségformáló és érték közvetítő módon.

A többi közszolgáltatás elérhetősége és minősége Fejér vármegye járásaiban jelentős eltéréseket mutat. Különösen fontos lenne a kulturális és szórakoztató szolgáltatások bővítése, valamint a meglévő intézmények fejlesztése, hogy biztosítható legyen a helyi közösségek számára

szükséges szolgáltatások elérése. Külön figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű csoportok, köztük a gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők és romák hozzáférése, hogy esélyegyenlőségi szempontból is fenntartható és inkluzív közszolgáltatási rendszer jöhessen létre.

Fejér vármegye járásainak települési infrastruktúrája

Fejér vármegye járásainak infrastruktúrája jelentős eltéréseket mutat a települések között, mind az utak, járdák, zöldterületek, mind a közlekedési lehetőségek tekintetében. Az alábbiakban összefoglaljuk a legfontosabb megállapításokat és kihívásokat a települési szintű információk alapján.

Általános infrastruktúra jellemzők

Úthálózat

Fejér vármegye úthálózata az országos közúthálózat szerves részét képezi, és jelentős szerepet játszik a közlekedésben, gazdaságban és a mindennapi életben. A vármegye területén található az M1-es, M6-os és M7-es autópályák egyes szakaszai, amelyek fontos összeköttetéseket biztosítanak Budapest és a Balaton, valamint a Dunántúl többi része között. Ezek az autópályák a tranzitforgalom mellett a helyi közlekedést is jelentősen befolyásolják. A gyorsforgalmi utak mellett Fejér vármegyében jelentős szerepe van az országos és vármegyei közutaknak is. A vármegye országos közúthálózata összesen 1 521 km hosszú, amely az országos közúthálózat 4,1%-át teszi ki. A közúthálózat sűrűsége 34,3 km/100 km², ami az országos átlag alatt van. A vármegyei utak hossza 6 685 km, ami az országos közúthálózat 3,7%-át jelenti.

A közlekedési infrastruktúra fejlesztése érdekében az elmúlt években számos projekt valósult meg. Például az M8-as autópálya Székesfehérvár és Veszprém közötti szakaszának építése, valamint az M6-os autópálya bővítése. Ezek a fejlesztések javították a közlekedési kapcsolatokat és hozzájárultak a gazdasági fejlődéshez.

A közúthálózat fenntartása és fejlesztése folyamatos feladatot jelent. A közlekedési hatékonyság növelése érdekében fontos a meglévő utak karbantartása, a forgalomirányítási rendszerek korszerűsítése és az új közlekedési kapcsolatok kiépítése. Ezek a lépések hozzájárulnak a közlekedésbiztonság javításához és a gazdasági versenyképesség növeléséhez.

Összességében Fejér vármegye úthálózata jól kiépített és fontos szerepet játszik az országos közlekedési rendszerben. A folyamatos fejlesztések és korszerűsítések biztosítják, hogy a közlekedés megfeleljen a modern igényeknek és hozzájáruljon a vármegye gazdasági és társadalmi fejlődéséhez.

Járdák és kerékpárutak:

Fejér vármegye közlekedési infrastruktúrája az utóbbi évtizedekben jelentős fejlődésen ment keresztül, különösen a közúthálózat és a közlekedési kapcsolatok terén. Azonban a gyalogos- és

kerékpáros közlekedés, valamint a közlekedési kultúra terén még számos fejlesztési lehetőség kínálkozik.

A közlekedési infrastruktúra fejlesztése során fontos figyelembe venni a fenntarthatóságot és a környezettudatosságot. A közlekedési módok közötti átjárhatóság javítása, a közlekedési kultúra fejlesztése és a közlekedési eszközök közötti integráció elősegítése hozzájárulhat a közlekedési rendszer hatékonyságának növeléséhez és a környezeti terhelés csökkentéséhez.

A közlekedési infrastruktúra fejlesztése nemcsak a közlekedési hatékonyságot növeli, hanem hozzájárul a gazdasági fejlődéshez is. A jól kiépített közlekedési hálózat elősegíti a gazdasági kapcsolatok bővülését, a munkaerő mobilitását és a turizmus fejlődését.

Összességében Fejér vármegye közlekedési infrastruktúrája jól kiépített, de a fenntarthatóság és a közlekedési kultúra fejlesztése érdekében további intézkedések szükségesek. A közlekedési módok közötti átjárhatóság javítása, a közlekedési kultúra fejlesztése és a közlekedési eszközök közötti integráció elősegítése hozzájárulhat a közlekedési rendszer hatékonyságának növeléséhez és a környezeti terhelés csökkentéséhez.

Zöldterületek és közösségi terek:

Fejér vármegye zöldterületei változatosak és jelentős szerepet játszanak a vármegye környezeti és rekreációs értékeiben. A vármegye területén találhatóak erdők, természetvédelmi területek, parkok és egyéb zöldfelületek, amelyek hozzájárulnak a biológiai sokféleséghez és a lakosság életminőségéhez.

A vármegye erdőterülete összesen körülbelül 59 000 hektár, amely az erdőgazdálkodás és természetvédelem szempontjából kiemelt jelentőségű. Az erdők nemcsak a szén-dioxid megkötésében és oxigéntermelésben játszanak szerepet, hanem élőhelyet biztosítanak számos növény- és állatfaj számára. Ugyanakkor az erdőterületek fenntartható kezelése és védelme folyamatos kihívást jelent, különösen a klímaváltozás és az emberi tevékenységek hatásainak fényében.

A természetvédelmi területek, mint például a Velencei-tó környéki tájvédelmi körzetek, szintén fontos szerepet töltenek be a biológiai sokféleség megőrzésében és a környezeti nevelésben. Ezek a területek lehetőséget biztosítanak a természetjárásra, madármegfigyelésre és egyéb ökoturisztikai tevékenységekre.

A zöldfelületek fenntartása és fejlesztése érdekében fontos a közösségi parkok, játszóterek és pihenőhelyek kialakítása, különösen a városi és külvárosi területeken. Ezek a helyek hozzájárulnak a lakosság egészségéhez, a közösségi kapcsolatok erősítéséhez és a környezeti neveléshez.

Összességében Fejér vármegye zöldterületei jelentős természeti és társadalmi értéket képviselnek. A fenntartható gazdálkodás és a közösségi részvétel elősegítése kulcsfontosságú a zöldfelületek megőrzésében és fejlesztésében. A kisebb járásokban, zöldterületek nagysága jóval kisebb, ami korlátozza a közösségi terek lehetőségeit.

A játszóterek, tornapályák és pihenőhelyek száma szintén korlátozott, különösen a kisebb településeken, ahol ezek az elemek jelentős mértékben hozzájárulhatnak a közösségi élet minőségéhez.

Közlekedési jellemzők

Fejér vármegye közlekedési helyzete az utóbbi években jelentős fejlődésen ment keresztül, különösen a közúti és vasúti infrastruktúra terén. Azonban a közlekedési kultúra és a közlekedési eszközök közötti integráció terén még számos fejlesztési lehetőség kínálkozik.

A közlekedési infrastruktúra fejlesztése során fontos figyelembe venni a fenntarthatóságot és a környezettudatosságot. A közlekedési módok közötti átjárhatóság javítása, a közlekedési kultúra fejlesztése és a közlekedési eszközök közötti integráció elősegítése hozzájárulhat a közlekedési rendszer hatékonyságának növeléséhez és a környezeti terhelés csökkentéséhez.

A közlekedési infrastruktúra fejlesztése nemcsak a közlekedési hatékonyságot növeli, hanem hozzájárul a gazdasági fejlődéshez is. A jól kiépített közlekedési hálózat elősegíti a gazdasági kapcsolatok bővülését, a munkaerő mobilitását és a turizmus fejlődését.

Összességében Fejér vármegye közlekedési infrastruktúrája jól kiépített, de a fenntarthatóság és a közlekedési kultúra fejlesztése érdekében további intézkedések szükségesek. A közlekedési módok közötti átjárhatóság javítása, a közlekedési kultúra fejlesztése és a közlekedési eszközök közötti integráció elősegítése hozzájárulhat a közlekedési rendszer hatékonyságának növeléséhez és a környezeti terhelés csökkentéséhez.

A települések közötti közlekedési kapcsolatokban az utak állapota és a közösségi közlekedés elérhetősége meghatározó tényezők. A kisebb településeken gyakran korlátozottak a közösségi közlekedési lehetőségek, ami elszigeteltséghez vezethet. Az egyéni közlekedés dominanciája jellemző, különösen azokban a járásokban, ahol a közösségi közlekedési lehetőségek nem megfelelőek.

Legsúlyosabb problémák és javaslatok

Infrastruktúra hiányosságai: A kiépítetlen utak és járdák hossza jelentős, ami különösen a kisebb településeken okoz problémát. Ezek a hiányosságok korlátozzák az elérhetőséget és rontják az életminőséget.

Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése: A kerékpárutak hiánya és a meglévő utak alacsony minősége jelentős probléma. A kerékpáros közlekedés fejlesztése a fenntartható közlekedési módok támogatása érdekében kulcsfontosságú lenne.

Közösségi terek és zöldterületek: A közösségi terek és zöldterületek hiánya korlátozza a lakosság rekreációs lehetőségeit és a közösségi élet fejlődését. Különösen fontos lenne ezek fejlesztése a kisebb településeken. Fejér vármegye járásainak infrastruktúrája több területen fejlesztésre szorul, különösen a közlekedés és a közösségi terek biztosítása terén. A kerékpáros közlekedés fejlesztése, a közösségi közlekedés javítása, valamint a zöldterületek és közösségi terek bővítése kulcsfontosságú lépések lennének a járások infrastrukturális helyzetének javítására.

Hátrányos helyzetűekre vonatkozó sajátosságok, megállapítások

Gyermekek: Az elavult vagy komfort nélküli lakások, illetve a szükséglakásokban élő gyermekek körülményei aggasztóak, mivel ezek a körülmények nem biztosítanak megfelelő feltételeket a fejlődéshez és az egészséges életmódhoz.

Idősek: Az idősek számára a komfort nélküli lakások különösen problémásak, mivel ezek nem biztosítanak megfelelő fűtést, fürdési lehetőséget, vagy más alapvető szolgáltatásokat, amelyekre az időseknek nagy szükségük van.

Nők: A nők, különösen az egyedülálló anyák, gyakran élnek rosszabb körülmények között, és nagyobb eséllyel találhatók meg komfort nélküli, vagy szükséglakásokban. Ez növeli a szegénység és a társadalmi kirekesztés kockázatát.

Fogyatékkal élők: A fogyatékkal élők számára a komfort nélküli lakások különösen problémásak, mivel ezek a lakások nem felelnek meg az akadálymentesítés követelményeinek. A megfelelő lakáskörülmények hiánya jelentős akadályokat jelenthet a mindennapi életvitelükben.

Mélyszegénységben élők: A mélyszegénységben élők gyakran olyan lakásokban élnek, amelyek nem rendelkeznek alapvető infrastruktúrával, például vízvezetékekkel vagy fűtéssel. Az ilyen körülmények rontják az életminőséget, és növelik a szegénységből való kitörés nehézségeit.

Romák: A roma közösségek gyakran élnek a legrosszabb lakáskörülmények között, beleértve a komfort nélküli, vagy szükséglakásokat. Ezek a közösségek gyakran szembesülnek diszkriminációval is a lakáspiacon, ami tovább nehezíti a jobb lakáskörülmények elérését.

Hátrányos helyzetű csoportok hozzáférése

Gyermekek: A gyermekek számára elérhető kulturális és szórakoztató szolgáltatások (pl. mozik, ifjúsági központok) hiánya jelentős problémát jelent, különösen a kisebb településeken. Ez korlátozza a gyermekek kulturális fejlődését és közösségi részvételét.

Idősek: Az idősek számára fontos közművelődési és kulturális intézmények elérhetősége változó. Sok településen ezek az intézmények elérhetők, de nem mindig megfelelő minőségűek vagy könnyen hozzáférhetők.

Nők: A nők számára elérhető kulturális és szociális szolgáltatások (pl. könyvtárak, közművelődési intézmények) elérhetősége jónak mondható, de a fejlesztésekre és a szolgáltatások minőségének javítására szükség lenne, különösen a munka és családi élet összeegyeztethetősége érdekében.

Fogyatékkal élők: A fogyatékkal élők hozzáférése a közszolgáltatásokhoz gyakran akadályozott, különösen az infrastruktúra és az akadálymentesítés hiánya miatt. Több településen a közművelődési és kulturális intézmények nem rendelkeznek megfelelő akadálymentesítéssel.

Mélyszegénységben élők: A mélyszegénységben élők számára a közszolgáltatások elérése különösen nehéz. Az alacsony jövedelmek és a közlekedési lehetőségek hiánya tovább korlátozza hozzáférésüket a kulturális és szociális szolgáltatásokhoz.

Romák: A roma közösségek számára az oktatási, kulturális és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés gyakran korlátozott. Az esélyegyenlőségi programok fontos szerepet játszhatnak a romák közszolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek javításában, de sok településen még mindig jelentős hiányosságok tapasztalhatók.

Javasolt intézkedések, beavatkozások

Az alábbiakban táblázatban foglaltuk össze a javasolt intézkedéseket

A LAKHATÁS, KÖZSZOLGÁLTATÁSOK, INFRASTRUKTÚRA SZOLGÁLTATÁSOK lakossági hozzáféréseinek javításához javasolt/ tervezett beavatkozások

Sorszám	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a lakhatás és infrastruktúra terén (szolgáltatás megjelölésével)	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai a lakosság körében	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok a) átfogó (vármegyei szintű) javaslatok b) fentiekben belül értelmezendő, a vármegye kiemelt projektje keretében megjelenő megoldások c) a települési/járási projekteknél megjeleníteni javasolt megoldások	Ütemezés, beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek	A megvalósítáért felelős személy(ek)	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e (igen/nem)
1	Lakásállomány, lakáskörülmények Az elavult vagy komfort nélküli lakások, illetve a szükséglakásokban élő gyermekek körülményei aggasztóak, mivel ezek a körülmények nem biztosítanak megfelelő feltételeket a fejlődéshez és az egészséges életmódhoz.	Elavult, komfort nélküli lakások, szociális bérlakások alacsony száma, szükséglakások állapota kifogásolható. Forráshiány, felújítás elmaradása, karbantartás hiánya.	a), és/vagy b) és/vagy c) Komfort nélküli lakások állapotának javítása, bérlakások komfortnövelése, felújítások, karbantartások. Szociális bérlakások kialakítása.	2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának nyomán követésével.	önkormányzatok és szakmai szervezeteik, szolgáltatók, szakigazgatási szervek, hatóságok, civilek	Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt szervezetek, személy(ek).	nem
2	Közszolgáltatások A lakosság számára elérhető kulturális és szórakoztató szolgáltatások (pl. mozik, múzeumok, stb.) hiánya problémát jelent, különösen a kisebb településeken. Ez korlátozza a lakosok	Helyben elérhető közszolgáltatások hiánya, utazási költségek, idő.	a) és/vagy b) és/vagy c) Helyi közszolgáltatások fejlesztése. Infokommunikációs akadálymentesítés	2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának nyomán követésével.	önkormányzatok és szakmai szervezetek, szolgáltatók, szakigazgatási szervek, hatóságok, civilek	Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt személy(ek).	nem

A Lakhatás, közszolgáltatások, infrastruktúra szolgáltatások hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermek, idős, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében

Sorszám	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok az ... (ellátás, szolgáltatás neve)	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok a) átfogó (vármegyei szintű) javaslatok b) fentiekben belül értelmezendő, a vármegye kiemelt projektje keretében megjelenő megoldások c) a települési/járási projektekből megjeleníteni javasolt megoldások	Ütemezés, beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek	A megvalósításért felelős személy(ek)	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e (igen/nem)
GYERMEKEK							
1	Lakásállomány, lakáskörülmények	Az elavult vagy komfort nélküli lakások, illetve a szükséglakásokban élő gyermekek körülményei aggasztóak, mivel ezek a körülmények nem biztosítanak megfelelő feltételeket a fejlődéshez és az egészséges életmódhoz.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szükség lenne a meglévő lakások felújítására, különösen a komfort nélküli és szükséglakások esetében, hogy biztosítani lehessen az alapvető lakhatási feltételeket. Célzott Támogatási Programok: Különösen fontos lenne támogatási programokat indítani a hátrányos helyzetű csoportok számára, hogy javítani lehessen lakáskörülményeiket.	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok és szakmai szervezeteik, szolgáltatók, szakigazgatási szervek, hatóságok, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

			HEP-ek Használata: A Helyi Esélyegyenlőségi Programok (HEP) alkalmazása segíthet azonosítani a legkritikusabb területeket, és célzott intézkedéseket kidolgozni a lakáskörülmények javítása érdekében.				
2	Közszolgáltatások	A gyermekek számára elérhető kulturális és szórakoztató szolgáltatások (pl. mozik, ifjúsági központok) hiánya jelentős problémát jelent, különösen a kisebb településeken. Ez korlátozza a gyermekek kulturális fejlődését és közösségi részvételét.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása: Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
3	Infrastruktúra	Fejér vármegye járásainak infrastruktúrája jelentős eltéréseket mutat a települések között, mind az utak, járdák, zöldterületek, mind a közlekedési lehetőségek tekintetében. A települések közötti közlekedési kapcsolatokban az utak állapota és a közösségi közlekedés elérhetősége meghatározó tényezők. A kisebb településeken gyakran korlátozottak a közösségi	a) és/vagy b) és/vagy c) Fejér vármegye járásainak infrastruktúrája több területen fejlesztésre szorul, különösen a közlekedés és a közösségi terek biztosítása terén. A kerékpáros közlekedés fejlesztése, a közösségi közlekedés javítása, valamint a zöldterületek és közösségi terek bővítése kulcsfontosságú lépések lennének a járási infrastrukturális helyzetének javítására. Kerékpáros közlekedést népszerűsítő és/vagy közlekedésbiztonsági célú szemléletformáló tevékenységek megvalósítása hátrányos helyzetű	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok és szakmai szervezeteik, szolgáltatók, szakigazgatási szervek, hatóságok, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

		<p>közlekedési lehetőségek, ami elszigeteltséghez vezethet.</p> <p>A kerékpáros infrastruktúra hiányosságai miatt a kerékpáros közlekedés népszerűsége korlátozott. Bár vannak fejlesztések, a járások közötti különbségek jelentősek, és sok településen egyáltalán nincs kiépített kerékpárút.</p>	<p>csoportok, elsősorban gyermekek számára</p>				
4	<p>Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok</p>	<p>A bűnmegelőzési programokhoz való hozzáférés hiánya jelentős probléma. Gyakran ezek a közösségek szembesülnek a legnagyobb kihívásokkal a közbiztonság terén, és a megelőzési programok hiánya csak tovább rontja helyzetüket.</p> <p>A gyermekek bűnmegelőzési programokhoz való hozzáférése sok településen hiányos. Ez különösen fontos, mivel a gyermekek védelme és áldozattá válásuk megelőzése kritikus kérdés. A programokhiánya növeli a</p>	<p>a) és/vagy b) és/vagy c) Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok megvalósítása</p> <p>Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása: Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása</p>	<p>2025-2030 között, folyamatosan</p>	<p>önkormányzatok és szakmai szervezeteik, szolgáltatók, szakigazgatási szervek, hatóságok, civilek</p>	<p>Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint</p>	<p>nem</p>

		veszélyeztetettségüket, különösen a hátrányos helyzetű településeken.					
IDŐSEK							
1	Lakásállomány, lakáskörülmények	Az idősek számára a komfort nélküli lakások különösen problémásak, mivel ezek nem biztosítanak megfelelő fűtést, fürdési lehetőséget, vagy más alapvető szolgáltatásokat, amelyekre az időseknek nagy szükségük van.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szükség lenne a meglévő lakások felújítására, különösen a komfort nélküli és szükséglakások esetében, hogy biztosítani lehessen az alapvető lakhatási feltételeket. Célzott Támogatási Programok: Különösen fontos lenne támogatási programokat indítani a hátrányos helyzetű csoportok számára, hogy javítani lehessen lakáskörülményeiket. HEP-ek Használata: A Helyi Esélyegyenlőségi Programok (HEP) alkalmazása segíthet azonosítani a legkritikusabb területeket, és célzott intézkedéseket kidolgozni a lakáskörülmények javítása érdekében.	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok és szakmai szervezeteik, szolgáltatók, szakigazgatási szervek, hatóságok, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
2	Közszolgáltatások	Az idősek számára fontos közművelődési és kulturális intézmények elérhetősége változó. Sok településen ezek az intézmények elérhetők, de nem mindig megfelelő minőségűek vagy könnyen hozzáférhetők.	a) és/vagy b) és/vagy c) Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása: Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok és szakmai szervezeteik, szolgáltatók, szakigazgatási szervek, hatóságok, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

3	Infrastruktúra	<p>A települések közötti közlekedési kapcsolatokban az utak állapota és a közösségi közlekedés elérhetősége meghatározó tényezők. A kisebb településeken gyakran korlátozottak a közösségi közlekedési lehetőségek, ami elszigeteltséghez vezethet.</p> <p>A közösségi terek és zöldterületek hiánya korlátozza a lakosság rekreációs lehetőségeit és a közösségi élet fejlődését. A kerékpáros infrastruktúra hiányosságai miatt a kerékpáros közlekedés népszerűsége korlátozott. Bár vannak fejlesztések, a járások közötti különbségek jelentősek, és sok településen egyáltalán nincs kiépített kerékpárút.</p>	<p>a) és/vagy b) és/vagy c) Fejér vármegye járásainak infrastruktúrája több területen fejlesztésre szorul, különösen a közlekedés és a közösségi terek biztosítása terén. A kerékpáros közlekedés fejlesztése, a közösségi közlekedés javítása, valamint a zöldterületek és közösségi terek bővítése kulcsfontosságú lépések lennének a járások infrastrukturális helyzetének javítására.</p> <p>Kerékpáros közlekedést népszerűsítő és/vagy közlekedésbiztonsági célú szemléletformáló tevékenységek megvalósítása hátrányos helyzetű csoportok, elsősorban gyermekek számára Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása</p>	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok és szakmai szervezeteik, szolgáltatók, szakigazgatási szervek, hatóságok, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
4	Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok	<p>Sok településen egyáltalán nincsenek bűnmegelőzési és áldozatsegítő programok, bár jelentős igény mutatkozik rájuk. Ez komoly veszélyt jelent</p>	<p>a) és/vagy b) és/vagy c) Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok megvalósítása Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Szolgáltatásokhoz</p>	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok és szakmai szervezeteik, szolgáltatók, szakigazgatási szervek, hatóságok, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

		a lakosság biztonságára nézve. Az idősök védelme és bűnmegelőzési programokhoz való hozzáférése szintén korlátozott. Az idősebb generáció különösen érzékeny lehet a bűnözéssel szemben, ezért a közösségeknek kiemelten kellene foglalkozniuk az ő biztonságuk biztosításával.	való hozzáférés javítása, összehangolása				
NŐK							
1	Lakásállomány, lakáskörülmények	A nők, különösen az egyedülálló anyák, gyakran élnek rosszabb körülmények között, és nagyobb eséllyel találhatók meg komfort nélküli, vagy szükséglakásokban. Ez növeli a szegénység és a társadalmi kirekesztés kockázatát.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szükség lenne a meglévő lakások felújítására, különösen a komfort nélküli és szükséglakások esetében, hogy biztosítani lehessen az alapvető lakhatási feltételeket. Célzott Támogatási Programok: Különösen fontos lenne támogatási programokat indítani a hátrányos helyzetű csoportok számára, hogy javítani lehessen lakáskörülményeiket. HEP-ek Használata: A Helyi Esélyegyenlőségi Programok (HEP) alkalmazása segíthet azonosítani a legkritikusabb területeket, és célzott intézkedéseket kidolgozni a lakáskörülmények javítása érdekében.	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok és szakmai szervezeteik, szolgáltatók, szakigazgatási szervek, hatóságok, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
2	Közszolgáltatások	A nők számára elérhető kulturális és	a) és/vagy b) és/vagy c)	2030 ig, folyamatosan	önkormányzatok és szakmai	Cselekvési tervben,	nem

		<p>szociális szolgáltatások (pl. könyvtárak, közművelődési intézmények) elérhetősége jónak mondható, de a fejlesztésekre és a szolgáltatások minőségének javítására szükség lenne, különösen a munka és családi élet összeegyeztethetősége érdekében.</p>	<p>Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása: Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére⁴ Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása</p>		<p>szervezeteik, szolgáltatók, szakigazgatási szervek, hatóságok, civilek</p>	<p>együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint</p>	
3	Infrastruktúra	<p>Fejér vármegye járásainak infrastruktúrája jelentős eltéréseket mutat a települések között, mind az utak, járdák, zöldterületek, mind a közlekedési lehetőségek tekintetében. A közösségi terek és zöldterületek hiánya korlátozza a lakosság rekreációs lehetőségeit és a közösségi élet fejlődését.</p>	<p>a) és/vagy b) és/vagy c) Fejér vármegye járásainak infrastruktúrája több területen fejlesztésre szorul, különösen a közlekedés és a közösségi terek biztosítása terén. A kerékpáros közlekedés fejlesztése, a közösségi közlekedés javítása, valamint a zöldterületek és közösségi terek bővítése kulcsfontosságú lépések lennének a járások infrastrukturális helyzetének javítására. Kerékpáros közlekedést népszerűsítő és/vagy közlekedésbiztonsági célú szemléletformáló tevékenységek megvalósítása hátrányos helyzetű csoportok, elsősorban gyermekek számára Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére⁴</p>	2025-2030 között, folyamatosan	<p>önkormányzatok és szakmai szervezeteik, szolgáltatók, szakigazgatási szervek, hatóságok, civilek</p>	<p>Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint</p>	nem

4	Bűnmegelőzést és közbiztonság javításátsegítő programok	Sok településen egyáltalán nincsenek bűnmegelőzési és áldozatsegítő programok, bár jelentős igény mutatkozik rájuk. Ez komoly veszélyt jelent a lakosság biztonságára nézve. A nők számára elérhető bűnmegelőzési programok szintén korlátozottak. A nők gyakran kiemelten veszélyeztetettek lehetnek bizonyos bűncselekmények, például családon belüli erőszak tekintetében. Az ilyen programok hiánya súlyosbíthatja a helyzetet.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása: Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok megvalósítása Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére ⁴	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok és szakmai szervezeteik, szolgáltatók, szakigazgatási szervek, hatóságok, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
FOGYATÉKKAL ÉLŐK							
1	Lakásállomány, lakáskörülmények	A fogyatékkal élők számára a komfort nélküli lakások különösen problémásak, mivel ezek a lakások nem felelnek meg az akadálymentesítés követelményeinek. A megfelelő lakáskörülmények hiánya jelentős akadályokat jelenthet a mindennapi életvitelükben.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szükség lenne a meglévő lakások felújítására, különösen a komfort nélküli és szükséglakások esetében, hogy biztosítani lehessen az alapvető lakhatási feltételeket. Célzott Támogatási Programok: Különösen fontos lenne támogatási programokat indítani a hátrányos helyzetű csoportok számára, hogy javítani lehessen lakáskörülményeiket. HEP-ek Használata: A Helyi Esélyegyenlőségi Programok	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok és szakmai szervezeteik, szolgáltatók, szakigazgatási szervek, hatóságok, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

			(HEP) alkalmazása segíthet azonosítani a legkritikusabb területeket, és célzott intézkedéseket kidolgozni a lakáskörülmények javítása érdekében.				
2	Közszolgáltatások	A fogyatékkal élők hozzáférése a közszolgáltatásokhoz gyakran akadályozott, különösen az infrastruktúra és az akadálymentesítés hiánya miatt. Több településen a közművelődési és kulturális intézmények nem rendelkeznek megfelelő akadálymentesítéssel.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása: Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére ⁴ Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása infokommunikációs akadálymentesítés	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok és szakmai szervezeteik, szolgáltatók, szakigazgatási szervek, hatóságok, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
3	Infrastruktúra	Fejér vármegye járásainak infrastruktúrája jelentős eltéréseket mutat a települések között, mind az utak, járdák, zöldterületek, mind a közlekedési lehetőségek tekintetében. A közösségi terek és zöldterületek hiánya korlátozza a lakosság rekreációs lehetőségeit és a közösségi élet fejlődését. A kerékpáros infrastruktúra hiányosságai miatt a kerékpáros közlekedés népszerűsége	a) és/vagy b) és/vagy c) Fejér vármegye járásainak infrastruktúrája több területen fejlesztésre szorul, különösen a közlekedés és a közösségi terek biztosítása terén. A kerékpáros közlekedés fejlesztése, a közösségi közlekedés javítása, valamint a zöldterületek és közösségi terek bővítése kulcsfontosságú lépések lennének a járási infrastruktúrájának javítására. Kerékpáros közlekedést népszerűsítő és/vagy közlekedésbiztonsági célú szemléletformáló tevékenységek megvalósítása hátrányos helyzetű csoportok, elsősorban gyermekek számára	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok és szakmai szervezeteik, szolgáltatók, szakigazgatási szervek, hatóságok, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

		<p>korlátozott. Bár vannak fejlesztések, a járások közötti különbségek jelentősek, és sok településen egyáltalán nincs kiépített kerékpárút.</p>	<p>Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása</p> <p>Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére⁴</p> <p>Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása:</p>				
4	<p>Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok</p>	<p>Sok településen egyáltalán nincsenek bűnmegelőzési és áldozatsegítő programok, bár jelentős igény mutatkozik rájuk. Ez komoly veszélyt jelent a lakosság biztonságára nézve. A fogyatékkal élők bűnmegelőzési programokhoz való hozzáférése is korlátozott, ami tovább növeli sebezhetőségüket. Számukra különösen fontos lenne az akadálymentes hozzáférés biztosítása a megelőzési és áldozatsegítő szolgáltatásokhoz.</p>	<p>a) és/vagy b) és/vagy c) Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása: Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok megvalósítása</p> <p>Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása</p>	<p>2025-2030 között, folyamatosan</p>	<p>önkormányzatok és szakmai szervezeteik, szolgáltatók, szakigazgatási szervek, hatóságok, civilek</p>	<p>Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint</p>	<p>nem</p>
<p>MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK</p>							

1	Lakásállomány, lakáskörülmények	A mélyszegénységben élők gyakran olyan lakásokban élnek, amelyek nem rendelkeznek alapvető infrastruktúrával, például vízvezetékkel vagy fűtéssel. Az ilyen körülmények rontják az életminőséget, és növelik a szegénységből való kitörés nehézségeit.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szükség lenne a meglévő lakások felújítására, különösen a komfort nélküli és szükséglakások esetében, hogy biztosítani lehessen az alapvető lakhatási feltételeket. Célzott Támogatási Programok: Különösen fontos lenne támogatási programokat indítani a hátrányos helyzetű csoportok számára, hogy javítani lehessen lakáskörülményeiket. HEP-ek Használata: A Helyi Esélyegyenlőségi Programok (HEP) alkalmazása segíthet azonosítani a legkritikusabb területeket, és célzott intézkedéseket kidolgozni a lakáskörülmények javítása érdekében.	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok és szakmai szervezeteik, szolgáltatók, szakigazgatási szervek, hatóságok, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
2	Közszolgáltatások	A mélyszegénységben élők számára a közszolgáltatások elérése különösen nehéz. Az alacsony jövedelmek és a közlekedési lehetőségek hiánya tovább korlátozza hozzáférésüket a kulturális és szociális szolgáltatásokhoz.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása: Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére ⁴ Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok és szakmai szervezeteik, szolgáltatók, szakigazgatási szervek, hatóságok, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
3	Infrastruktúra	Fejér vármegye járásainak infrastruktúrája jelentős eltéréseket mutat a települések között, mind az utak, járdák, zöldterületek,	a) és/vagy b) és/vagy c) Fejér vármegye járásainak infrastruktúrája több területen fejlesztésre szorul, különösen a közlekedés és a közösségi terek biztosítása terén. A kerékpáros közlekedés	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok és szakmai szervezeteik, szolgáltatók, szakigazgatási szervek, hatóságok, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben	nem

		mind a közlekedési lehetőségek tekintetében. A települések közötti közlekedési kapcsolatokban az utak állapota és a közösségi közlekedés elérhetősége meghatározó tényezők. A kisebb településeken gyakran korlátozottak a közösségi közlekedési lehetőségek, ami elszigeteltséghez vezethet. A közösségi terek és zöldterületek hiánya korlátozza a lakosság rekreációs lehetőségeit és a közösségi élet fejlődését. A kerékpáros infrastruktúra hiányosságai miatt a kerékpáros közlekedés népszerűsége korlátozott. Bár vannak fejlesztések, a járások közötti különbségek jelentősek, és sok településen egyáltalán nincs kiépített kerékpárút.	fejlesztése, a közösségi közlekedés javítása, valamint a zöldterületek és közösségi terek bővítése kulcsfontosságú lépések lennének a járások infrastrukturális helyzetének javítására. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása: Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása. Kerékpáros közlekedést népszerűsítő és/vagy közlekedésbiztonsági célú szemléletformáló tevékenységek megvalósítása hátrányos helyzetű csoportok, elsősorban gyermekek számára.			megfogalmazottak szerint	
4	Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok	Sok településen egyáltalán nincsenek bűnmegelőzési és áldozatsegítő programok, bár jelentős igény mutatkozik rájuk. Ez	a) és/vagy b) és/vagy c) Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása: Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok megvalósítása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok és szakmai szervezeteik, szolgáltatók, szakigazgatási szervek, hatóságok, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben	nem

		komoly veszélyt jelent a lakosság biztonságára nézve. A mélyszegénységben élők számára a bűnmegelőzési programokhiánya különösen súlyos probléma. Ezen csoport tagjai gyakran fokozottan ki vannak téve a bűnözés hatásainak, és kevésbé képesek megvédeni magukat.	Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása			megfogalmazottak szerint	
ROMÁK							
1	Lakásállomány, lakáskörülmények	A roma közösségek gyakran élnek a legrosszabb lakáskörülmények között, beleértve a komfort nélküli, vagy szükséglakásokat. Ezek a közösségek gyakran szembesülnek diszkriminációval is a lakáspiacon, ami tovább nehezíti a jobb lakáskörülmények elérését.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szükség lenne a meglévő lakások felújítására, különösen a komfort nélküli és szükséglakások esetében, hogy biztosítani lehessen az alapvető lakhatási feltételeket. Célzott Támogatási Programok: Különösen fontos lenne támogatási programokat indítani a hátrányos helyzetű csoportok számára, hogy javítani lehessen lakáskörülményeiket. HEP-ek Használata: A Helyi Esélyegyenlőségi Programok (HEP) alkalmazása segíthet azonosítani a legkritikusabb területeket, és célzott intézkedéseket kidolgozni a lakáskörülmények javítása érdekében.	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok és szakmai szervezeteik, szolgáltatók, szakigazgatási szervek, hatóságok, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

2	Közszolgáltatások	A roma közösségek számára az oktatási, kulturális és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés gyakran korlátozott. Az esélyegyenlőségi programok fontos szerepet játszhatnak a romák közszolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek javításában, de sok településen még mindig jelentős hiányosságok tapasztalhatók.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása: Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére ⁴ Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok és szakmai szervezeteik, szolgáltatók, szakigazgatási szervek, hatóságok, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
3	Infrastruktúra	Fejér vármegye járásainak infrastruktúrája jelentős eltéréseket mutat a települések között, mind az utak, járdák, zöldterületek, mind a közlekedési lehetőségek tekintetében. A közösségi terek és zöldterületek hiánya korlátozza a lakosság rekreációs lehetőségeit és a közösségi élet fejlődését. A kerékpáros infrastruktúra hiányosságai miatt a kerékpáros közlekedés népszerűsége korlátozott. Bár vannak fejlesztések, a járások közötti különbségek	a) és/vagy b) és/vagy c) Kerékpáros közlekedést népszerűsítő és/vagy közlekedésbiztonsági célú szemléletformáló tevékenységek megvalósítása hátrányos helyzetű csoportok, elsősorban gyermekek számára Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása: Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok és szakmai szervezeteik, szolgáltatók, szakigazgatási szervek, hatóságok, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

		jelentősek, és sok településen egyáltalán nincs kiépített kerékpárút.					
4	Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok	Sok településen egyáltalán nincsenek bűnmegelőzési és áldozatsegítő programok, bár jelentős igény mutatkozik rájuk. Ez komoly veszélyt jelent a lakosság biztonságára nézve. A roma közösségek esetében a bűnmegelőzési programokhoz való hozzáférés hiánya szintén jelentős probléma. Gyakran ezek a közösségek szembesülnek a legnagyobb kihívásokkal a közbiztonság terén, és a megelőzési programok hiánya csak tovább rontja helyzetüket.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása: Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok megvalósítása Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok és szakmai szervezeteik, szolgáltatók, szakigazgatási szervek, hatóságok, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

VI. Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerőpiaci kompetenciák, együttműködés erősítésére

1. Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek számára nyújtott szolgáltatások, ellátások

A vármegye járásaiban nagyon kevés az olyan település, amelyen a hátrányos helyzetű csoportok számára a saját településen elérhetők lennének az őket érintő közösségi programok, szolgáltatások. A legtöbb esetben az ilyen programokat csak településükön kívül tudják elérni. A vármegye több mint száz településéből 64 település biztosít mélyszegénységben élő gyermekeknek, roma gyermekeknek és fiatal felnőtteknek természetbeni juttatást.

Az érintettek munkaerőpiaci elhelyezkedését szolgáló tanácsadásként, programként a vármegye alig 35 településén érhető csak el pályaaorientációs, pályaválasztási, továbbtanulási tanácsadás végzősöknél, míg 27 településen helyi hagyományokra épülő, piacképest kézműves tudás gyakorlati elsajátítását segítő programok érhetőek el. Tudományos, kulturális jellegű tehetségfejlesztő program mindössze 14 településen hozzáférhető csak. Pénzügyi tudatosságot fejlesztő program a vármegyében csak 7 járásszékelyeken érhető el (Enying kivételével).

2. Sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek számára nyújtott szolgáltatások, ellátások

A válaszok összegzése alapján elmondható, hogy a települések egy részén az óvoda és az iskola az SNI-s gyermekek fejlesztésére gyógypedagógust alkalmaz, a nevelési tanácsadón keresztül utazó gyógypedagógust foglalkoztat (megbízás), fejlesztő pedagógusokat foglalkoztat.

Az SNI (Sajátos Nevelési Igény) programok általában járásonként találhatóak, többnyire a járási központokban. Néhány kivétel azonban adódik ugyanis nincs ilyen program az Enyingi és Sárbogárdi járásban, viszont kettő található a Dunaújvárosi járásban. Az SNI-s gyerekek fejlesztését járási és/vagy társulási szinten kellene biztosítani, jellemzően járásközpontban, vagy a társulás által megegyezés alapján kijelölt településen. A települések többségében a szolgáltatás helyben nem érhető el, azért utazni kell. A települések érintett része az ellátás elérésében tudja segíteni az érintett családokat.

A vármegyét kötelező módon lefedő, működő Fejér Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat tagintézményei és telephelyei biztosítják a vármegyében élő SNI-s gyermekeknek a szakszolgáltatások elérhetőségét. A pedagógiai szakszolgálat szolgáltatásai jellemzően a városokban elérhetőek (tagintézmények, telephelyek), a szomszédos településeken élők itt tudnak a szolgáltatásokhoz hozzáférni.

Öröndetes összefogás, hogy van a megyében olyan település, ahol civil szervezetek bevonásával segítik a szakszolgálatok, iskolák, óvodák által biztosított szolgáltatás ellátását, más települések a Családsegítő Központokon keresztül is törekednek a szolgáltatás biztosítására, kiegészítésére.

Egyes települések törekednek a helyi óvodai szakemberek képzésével az integrált nevelés feltételeinek megteremtésére, de a források korlátozottsága miatt ez igen lassú folyamat, miközben a tapasztalatok alapján az SNI-s gyermekek száma évről évre nő. Égető igény jelentkezik a hasonló képzésekre a humán szolgáltató szférában (óvoda, iskola).

Az ellátórendszer szakemberei leterheltek, a kapacitás korlátozott, a tényleges integráció legtöbb esetben nem valósul meg. Az intézmények fogadnak SNI-s gyermekeket, de a tényleges együttnevelést biztosító megfelelő szolgáltatásokra, továbbképzésekre, workshopokra nincs megfelelő mértékű forrás biztosítva. A kisebb településeken élő érintettek az ellátáshoz való hozzáférésben hátrányba kerülnek.

3. Ifjúságot célzó tevékenységek

Fejér vármegyében az ifjúságot célzó tevékenységek és szolgáltatások elsősorban a fiatalok fejlődését, közösségi részvételét, tanulását és szabadidő eltöltését támogatják. Ezek a programok általában a 12–30 év közötti korosztály számára érhetőek el, és különböző területeket ölelnek fel, az oktatástól kezdve a szociális támogatásig.

Az egyik legfontosabb terület az oktatás és készségfejlesztés. Ide tartoznak például a Fejér vármegyei nyelvtanfolyamok, a digitális kompetenciafejlesztő képzések – mint a programozás vagy a videószerkesztés –, valamint a pályaaorientációs tanácsadás és a pénzügyi tudatosságot fejlesztő foglalkozások. Ezen kívül sok helyen – bár koránt sem mindenhol - érhető el tanulási segítségnyújtás vagy korrepetálás is azok számára, akik nehézségekkel küzdenek az iskolában.

A kulturális és művészeti programok szintén fontos szerepet játszanak a fiatalok életében. Ezek közé tartoznak a színház- és mozielőadások, a zenei, táncos vagy képzőművészeti műhelyek, valamint a kreatív írási vagy versmondó foglalkozások. Ezek elérhetősége erősen projektfüggő. Emellett sok helyen szerveznek fiataloknak szóló fesztiválokat, tematikus napokat vagy klubesteket is, ám ezek sem alapszolgáltatások.

A szabadidő hasznos eltöltését célzó közösségi programok között találunk ifjúsági táborokat, sportfoglalkozásokat és versenyeket, például labdarúgó- vagy kosárlabdatornákat. Ezek finanszírozása is projektekhez kötött, a két megyei jogú város saját szervezésben is biztosítja ezeket. A vidéki térségekben fontos szerep jut a közösségi tereknek is, mint az ifjúsági klubok, közösségi házak vagy ifjúsági rendezvények, ahol a fiatalok találkozhatnak, kapcsolatokat építhetnek, társasjátékesten vagy filmklubokon vehetnek részt.

Az ifjúsági szolgáltatások szociális és mentálhigiénés oldala is kiemelkedően fontos. Sajnos nagyon kevés helyen érhető el pszichológiai tanácsadás, drogprevenációs program, vagy éppen konfliktuskezelő tréning. A kortárssegítő képzések is leálltak a vármegyében az utóbbi évtizedben, melyek során a fiatalok egymást tudnák támogatni különböző élethelyzetekben.

A fiatalok társadalmi részvételét elősegítő programok közé tartozik a diákönkormányzatok működésének támogatása, különféle önkéntes lehetőségek biztosítása, ifjúsági fórumok és vitaklubok szervezése. E téren már jobb a helyzet, minden iskolában elérhető a szolgáltatás. Érdemes lenne ezeket vármegyei szinten is szervezni és koordinálni. A nemzetközi mobilitás is egyre hangsúlyosabb, például az Erasmus+ program keretében szervezett ifjúsági cserék és külföldi lehetőségek révén, melyet civil szervezetek és a Kodolányi Egyetem biztosítja a vármegyében.

Végül, de nem utolsósorban, az információs szolgáltatások is kiemelt szerepet töltenek be az ifjúsági munka területén. Ifjúsági információs pontok a releváns EU projekt megszűnése óta nincs a vármegyében, online portálok segítik a fiatalokat abban, hogy könnyen hozzáférjenek a számukra

releváns lehetőségekhez, legyen szó ösztöndíjakról, pályázatokról, munkalehetőségekről vagy tanulmányi támogatásról, ám ezek nem Fejér vármegye specifikusak. A két megyei jogú városban biztosítanak karrier- és életvezetési tanácsadást, illetve jogi segítségnyújtást is a fiatalok számára.

Ezek a tevékenységek együttesen segítik a fiatalokat abban, hogy magabiztos, aktív és felelős tagjaivá váljanak a társadalomnak. Az ifjúsági irányultságú programok közül kevés van olyan, amelyre teljes egészében elérhető az adott településen. Legjobb helyzetben ebből a szempontból a Móri, a Gárdonyi és a Székesfehérvári járás van. A legrosszabb helyzetben pedig ismét a Sárbogárdi és az Enyingi járás található.

Általánosságban elmondható, hogy a kisebb településeken a helyi programokban, rendezvények megszervezésében részt vesznek, elsősorban a kulturális, hagyományőrző, nemzetiségi sport és könnyűzenei programokra jellemzően.

Beazonosításra került jó gyakorlat is: a nagyobb településeken diákönkormányzatok, fiatalok által alapított civil szervezetek révén érdemi elérés, bevonás valósul meg. A kisebb településeken a hagyományőrző, nemzetiségi, kulturális és sport tevékenységekbe a helyi civil szervezeteken keresztül eredményesen bevonhatók.

A települési önkormányzatok jelentős erőfeszítéseket tesznek a fiatalok bevonására nem csak a helyi ügyek alakítása terén, de a helyi közösségi-kulturális élet eseményeihez kapcsolódóan is. Míg a nagyobb települések, városok esetében az iskolához kötődő, fiatalokat összefogó szervezetek révén magasabb az elérés, bevonás, a középiskolás korosztályon felüli életkorra a továbbtanulás vagy a munkába állás miatt ez jelentősen csökken. A kisebb települések esetében is megfigyelhető, hogy a településről középiskolába eljárók már kisebb arányban vonhatók be a település életébe, csökken a szabadidejük, a helyhez kötődésük. Ahol helyben biztosítottak egyes közösségi, kulturális, sport szolgáltatások, ott az iskolai közösségek és a civil szervezetek révén eredményesen vonhatók be a helyi ügyekbe.

4. Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat

A települések élhetőségét, az ott élők életminőségét számos szolgáltatás befolyásolja. A helyi kulturális, közösségépítő, közösségfejlesztő aktivitásoknak kiemelt jelentősége van abban, hogy a település a társadalmi-gazdasági környezet kedvezőtlen változásai révén megjelenő kihívásokra milyen gyorsan tud reagálni, adekvát választ adni. Erős, összetartó, egymásra figyelő, szociálisan érzékeny közösség rezilienciája magas, így a helyi közösségek fejlesztésének fontossága, a helyi identitás megőrzése, erősítése kiemelkedő jelentőségű.

A SZÚT alapján megállapítható, hogy a helyi közösségek célzott fejlesztésére a vármegye minden járásában van olyan település amelyen igény van és a kulturális közösségfejlesztő programok és szolgáltatások minden településen helyben elérhetők alapszolgáltatásként is. A közösségi aktivitások a helyi élet szervezésében, az életkörülmények javításában is segítséget nyújthatnak.

A Fejér vármegyei helyi kulturális közösségfejlesztés célja, hogy erősítse a települések lakóinak összetartozását, közösségi identitását, valamint lehetőséget teremtsen a helyi értékek és hagyományok megőrzésére, továbbadására és megújítására. Egy jól felépített kulturális közösségfejlesztési program nemcsak a kulturális életet élénkíti, hanem hozzájárul a társadalmi kohézió erősítéséhez is, különösen olyan településeken, ahol a közösségi élet visszaszorulóban van.

Az ilyen programok minden Fejér vármegyei településen elérhetők, ezek keretében gyakoriak a közösségi és hagyományőrző események, mint például a helyi ünnepekhez, falunapokhoz kapcsolódó rendezvények, néptáncházak, kézműves foglalkozások vagy gasztronómiai napok, ahol a helyi ételek és receptek bemutatása történik meg. Ezek az alkalmak nemcsak szórakozást nyújtanak, hanem megerősítik a helyi identitást is.

Fontos része a közösségfejlesztésnek a helytörténeti kutatás és a közös emlékezet ápolása, mely szintén minden településen elérhető. Ennek során a helyi lakosok bevonásával gyűjthetők régi fotók, dokumentumok és személyes történetek, amelyekből kiállítások vagy kiadványok készülhetnek. Egyre népszerűbbek az úgynevezett városi séták is, amelyek során a résztvevők idegenvezetés mellett fedezhetik fel a település rejtett értékeit.

A kulturális programok másik formája a művészeti műhelyek és amatőr csoportok működtetése. Ezek lehetnek irodalmi klubok, zenei együttesek, kórusok, színházi csoportok vagy képzőművészeti műhelyek, ahol a lakosok kreatív módon kapcsolódhatnak egymáshoz és a kultúrához. Ezek a kezdeményezések különösen fontosak a fiatalok és idősebb generációk együttműködésének elősegítésében.

A közösségi terek – mint például művelődési házak, könyvtárak, ifjúsági klubok vagy közösségi kávézók – kulcsszerepet játszanak az ilyen programok megvalósításában, ezek erősen felújításra szorulnak a megyében és fejlesztendő az ott dolgozók kompetenciája és képzettsége. Ezeken a helyszíneken lehetőség nyílik beszélgetős estek, előadások, közösségi fórumok vagy akár közös kertészkedési programok lebonyolítására is. A közösségi terek nemcsak fizikai helyszínt biztosítanak, hanem egyúttal a helyi civil és informális közösségek találkozó pontjai is lehetnek.

A tudásátadás szintén fontos eleme a közösségfejlesztésnek. Ennek része már most is a helyi mesterségek újratanítása, kézműves foglalkozások, nyelvklubok, de hiányoznak a digitális ismereteket nyújtó tanfolyamok szervezése. Ezekkel párhuzamosan kiemelt figyelmet kell fordítani a társadalmi befogadásra is: fontos, hogy a programok mindenki számára elérhetőek legyenek, beleértve a hátrányos helyzetű vagy fogyatékossgal élő embereket, valamint a kisebbségi közösségek tagjait is.

Végül, a közösségi kommunikáció és információmegosztás is elengedhetetlen. Ennek egyik formája a helyi kiadvány, közösségi média csoport, amely tájékoztatja a lakosokat az aktuális programokról és fejlesztésekről. Ezek mindegyike működik az összes településen, ellenben vármegyei szinten már vannak hiányosságok. Emellett hasznos lehet lakossági fórumok, ötletbörzék szervezése is, ahol a helyiek aktívan beleszólhatnak a kulturális élet alakításába.

Összességében a helyi kulturális közösségfejlesztési programok hosszú távon hozzájárulnak egy élhetőbb, összetartóbb, aktívabb közösség kialakulásához, ahol a kultúra nemcsak szórakozást jelent, hanem a közösségépítés egyik legfontosabb eszközévé válik. Ezen a területen a helyi közösségekben elérhető szolgáltatások vannak ám vármegyei szintű programok, vetélkedők, közösségi media aktivitás fejlesztendő.

5. Vármegyei és térségi identitás erősítése, térségfejlesztési együttműködések

A vármegyei önkormányzatok adatszolgáltatása alapján a vármegyén belül a helyi, térségi identitást erősítő, térségfejlesztési programok elérhetősége igen változatos képes mutat. A Gárdonyi, a Martonvásári és a Móri járásban elérhető a legtöbb program teljes egészében a településen helyben, illetőleg részlegesen helyben. Legkevésbé kedvező a helyzet ebben a vonatkozásban a Sárbogárdi, Az Enyingi és a Székesfehérvári járásokban (ez utóbbi esetében a városon kívüli településekre értve).

Fejér vármegyei identitás fontossága különösen kiemelkedő, hiszen a vármegye gazdag történelmi múltja, kulturális öröksége és természeti értékei olyan alapot biztosítanak, amelyekre a helyi közösségek építhetnek – nemcsak emlékezve a múltra, hanem aktívan formálva a jelent és a jövőt is. A Fejér vármegyéhez való tartozás érzése nem csupán földrajzi kötődést jelent, hanem egyfajta közösségi büszkeséget és összetartozást is, amely erősítheti a térség társadalmi kohézióját és lokálpatriotizmusát.

Fejér vármegye történelmi szerepe különösen meghatározó Magyarország életében: Székesfehérvár, a vármegye székhelye egykor királyi koronázóváros és az Árpád-kori magyar állam egyik központja volt. A vármegye számos történelmi emlékhelye – például a koronázó bazilika romjai, a Bory-vár vagy a móri csata helyszíne – mind hozzájárulnak a helyi identitás mélyebb megéléséhez. Ezek az emlékek nem csupán turisztikai látványosságok, hanem a közösségi emlékezet és az összetartozás élő szimbólumai is.

A Fejér vármegyei identitás megerősítése fontos szerepet játszhat a fiatalabb generációk nevelésében is. Ha a diákok megismerik a vármegye történelmét, hagyományait, híres szülötteit (mint például Gorsium, a római kori város vagy a Vörösmarty Mihályhoz kötődő emlékhelyek), nagyobb eséllyel alakul ki bennük a helyi kötődés, ami később segítheti őket abban, hogy aktív szerepet vállaljanak a közösségi életben. A kulturális nevelés, a hagyományörző programok, valamint a helyi

történelmi emlékek bemutatása mind erősítik azt az élményt, hogy a Fejér vármegyei múlt a jelenben is releváns és értékes.

A vármegye települései – legyen szó városokról, mint Dunaújváros, Bicske vagy Mór, vagy kisebb falvakról – saját kulturális arculattal, hagyományokkal és közösségi eseményekkel rendelkeznek. Ezek a helyi identitások sokszínűsége együttesen alkotják a Fejér vármegyei identitás gazdag mozaikját. A vármegyei szintű kulturális programok, közösségi fesztiválok, történelmi megemlékezések és ifjúsági kezdeményezések kiváló alkalmak arra, hogy a lakosok megerősítsék kötődésüket a térséghez, és közösen éljék meg annak értékeit.

Emellett a Fejér vármegyei identitás gazdasági szempontból is értéket képvisel. A térség híres borvidékei (pl. Mór), kézműves termékei, valamint helyi gasztronómiája mind hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a vármegye „saját márkát” építsen, amely turisztikai vonzerővel bírhat belföldön és nemzetközi szinten is. Ez pedig nemcsak a kulturális önazonosságot erősíti, hanem hozzájárul a gazdasági fejlődéshez, a helyi vállalkozások támogatásához és a munkahelyteremtéshez is.

Összességében tehát a Fejér vármegyei identitás ápolása nem csupán kulturális-történelmi kérdés, hanem egy sokrétű, közösségformáló erő, amely hozzájárul a vármegye társadalmi és gazdasági megerősödéséhez. A múlt értékeire építve, a jelen lehetőségeit kihasználva olyan élő, aktív közösség jöhet létre, amely büszkén vallja magát Fejér vármegyeinek – és ezt az identitást érték-ként adja tovább a következő generációk számára is.

A digitális és print tartalmak nem helyettesíthetik, de nagyon jól kiegészíthetik a helyi személyes részvétellel megvalósuló, identitást erősítő, értékteremtő közösségi kezdeményezéseket, programokat.

A települések válaszai alapján a helyi identitást erősítő programok, kezdeményezések hozzájárulhatnak a településen élők életminőségének növekedéséhez, a közösség megerősödéséhez, a kihívásokra közösen megadható válaszokhoz. A mai világban azonban a többség nem helyben dolgozik, számos gyermek ingázik iskolába, középiskolába, egyetemre, így a településhez való kötődés természetesen lazul, gyengül. A stabil helyi kötődésűek körében megfigyelhető, hogy a szülőfalujuk, szülővárosuk elhagyása után is megmarad a tágabb közösséghez tartozás igénye, amit jól támaszt alá a vármegye belső migrációs mutatója.

A vármegye közösségének fennmaradása, a területi egység gazdasági-társadalmi fejlődése szempontjából fontos, hogy a térségi identitás is minden lakosában tudatosan megélt legyen, ezáltal biztosítva e tágabb szülőhely iránti elköteleződést, azt, hogy a vármegye településeinek élők költözés esetén a vármegye más települését válasszák új lakhelyükként.

Térségfejlesztési együttműködések

A vármegye fejlődését alapvetően meghatározó fejlesztési koncepciók, stratégiák és tervek elkészítése során kialakult és jól működő gyakorlat az integrált tervezés módszere, mely a települések által elkészített stratégiai dokumentumok vármegyei szintű tervekbe történő beemelése mellett a helyi tervek felülvizsgálata, elkészítése során a vármegyei koncepcióval való összhangot is biztosítani tudja. Ugyanakkor – az elkészített interjúk alapján – azonosításra került az állandó fórumok hiánya, az együttműködések dinamikáját biztosító, a szakmai információk áramlását elősegítő programok, rendezvények szükségessége. A helyi igények megfogalmazása, becsatornázása a vármegyei koncepciókba, tervekbe biztosítja a globális kép rendelkezésre állását, a fejlesztési aktivitások szinergiáját, de a gyorsan változó gazdasági környezet kihívásaira egy operatív, interaktív együttműködés tud hatékony és gyors válaszok megfogalmazásához hozzájárulni. A vármegye belső migrációs mutatója mellett a bevándorlási adatok is azt támasztják alá, hogy már rövid idő alatt jelentős változás – és igény – jöhet létre települési szinten (munkaerőhiány, nevelési-oktatási intézményekben férőhelyek hiánya, stb.) merülhet fel, melyre gyors és hatékony válasz megtalálása szükséges.

6. Roma nők foglalkoztatását elősegítő felzárkózási programok

Fejér vármegyében a roma nők foglalkoztatása az elmúlt években számos kihívással nézett szembe. A Vármegyei Foglalkoztatási Paktum projektek keretében 2016 és 2025 között megvalósult kezdeményezések jelentős előrelépést hoztak a hátrányos helyzetű csoportok munkaerőpiaci integrációja terén, ugyanakkor a roma nők külön célcsoportként való kezelése csak részben valósult meg. A TOP (Terület- és Településfejlesztési Operatív Program) projektek által nyújtott foglalkoztatási támogatások és szolgáltatások lehetőséget biztosítottak a roma nők számára is, ám ezek a programok nem specifikusan rájuk irányultak.

Bár a felzárkózási programok közvetett módon előnyösek a roma nők számára, fontos lenne, hogy a jövőben olyan specifikus programok kerüljenek kidolgozásra, amelyek kifejezetten az munkaerőpiaci integrációjukat célozzák. A roma nők különleges kihívásokkal szembesülnek, mint például az alacsony iskolai végzettség, a munkaerőpiacon való diszkrimináció és a hagyományos családi szerepek, amelyek mind akadályozhatják a munkaerőpiacra való belépésüket. Ezekre a problémákra célzottan reagáló programok, mint például a munkahelyi képzések, mentorálás, rugalmas munkavégzési lehetőségek, nagyban hozzájárulhatnának a roma nők foglalkoztatási arányának növeléséhez.

Elmondható, hogy Fejér vármegyében a roma nők foglalkoztatási helyzete továbbra is kihívásokkal teli, bár az általános felzárkóztatási programok keretében elérhetőek számukra a szükséges támogatások. A jövőbeni fejlesztéseknek azonban figyelembe kellene venniük a roma nők

speciális igényeit és kihívásait, hogy valóban hatékonyan tudják segíteni az ő munkaerőpiaci integrációjukat. Ezáltal nemcsak a roma nők foglalkoztatási aránya növekedhetne, hanem a társadalmi egyenlőség felé vezető úton is jelentős lépéseket lehetne tenni.

7. Digitális kompetenciafejlesztés

Fejér vármegye diákjai az országos digitális kompetenciamérésben az országos átlagnál valamivel jobban szerepeltek. Az utolsó adat szerint Fejérben az átlagos pontszám 1476 volt, míg az országos átlag 1464 pont. Ez azt mutatja, hogy legalább a középiskolás és alsóbb évfolyamos tanulók körében a digitális kompetenciák fejlesztése működik, és Fejér nincs jelentős lemaradásban ezen a téren.

A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) is felmérte a lakossági digitális tevékenységet, különösen az alapszintű használatot. Fejérben az alapszinten digitálisan tevékenykedők száma — olyan embereké, akik rendszeresen, de nem mély szinten használják az internetet, eszközöket — 114 ezer fő volt. Ez az adat azt mutatja, hogy viszonylag sokan vannak, akik már valamilyen szinten aktívak a digitális világban. Az is kiderült ugyanakkor, hogy vannak olyanok is Fejérben, akik egyáltalán nem vesznek részt semmilyen digitális aktivitásban. Ez a szám kb. 67 ezer fő volt. Ez az arány nem kirívóan rossz, de jelzi, hogy létezik egy „digitális passzív” réteg, akinek hiányzik az eszközhasználat vagy a tudás.

A kisgyerekek (6–14 éves korosztály) esetében viszonylag alacsony ezen passzív csoport aránya: a népszámlálási adatok alapján Fejérben 37 ezer ilyen korú gyerek él, és közülük 4 ezren nem végeztek semmilyen digitális tevékenységet. Ez jó jel, mutatja, hogy a fiatalabb generáció viszonylag nagyobb mértékben kapcsolódik be.

Fontos országos projekt, amely Fejér vármegye esetében is hatással volt a helyzetre, az EFOP „Digitális kompetencia fejlesztése”. Ennek keretében a köznevelési intézmények infrastruktúráját — különösen a vezeték nélküli hálózatokat (Wi-Fi) — fejlesztették, valamint eszközöket, digitális taneszközöket juttattak az iskolákba, és pedagógus-továbbképzések is részét képezik.

Bár Fejér vármegye jól teljesít az országos átlaghoz képest, vannak területek, ahol fel kell zárkózni. Ilyen az alapszintű digitális tevékenységek terén nem tartozik az élvonalba Fejér. Az alapszintű használók száma, illetve aránya országos összehasonlításban mérsékelt szint.

A „digitális passzív” réteg léte — közel 67 ezer ember, aki semmilyen digitális tevékenységet nem folytat — azt jelzi, hogy vannak olyan közösségek, korosztályok vagy települési részek, ahol az eszközökhöz férés, a motiváció vagy a tudás hiányzik. Ez lehet különösen igaz az idősebb korosztályban vagy kisebb falvakban. Bár infrastruktúrafejlesztések zajlanak, nem minden intézmény, és nem minden tanár, diák van egyforma digitális eszközökkel, támogatással, módszertani felkészültséggel. Az eszközök megléte nem garantálja automatikusan a hatékony és kreatív digitális használatot.

Hiányozhatnak olyan tartós, helyi szintű felmérések és adatgyűjtések, amelyek részletesen feltárnák az egyes települések vagy iskolák közötti különbségeket. Ez fontos lenne, mert egy megyén belül is lehet jelentős eltérés például város és vidék között.

Összességében Fejér vármegye digitális kompetenciák tekintetében jó pozícióban van: az átlagosnál valamivel jobb eredmények, viszonylag alacsony passzív réteg a fiatalok között, és több olyan projekt, amely infrastruktúrát és képzést is támogat.

Ugyanakkor a közoktatás, az alapszintű digitális kompetencia elterjedése, az eszköz- és tudásbeli egyenlőtlenségek terén még van tér a fejlődésre. Az idősebb lakosok, a kisebb települések, valamint azok, akik eddig kevésbé használták a digitális technológiát — ezek potenciális fókuszpontok. A hétköznapi ügyek vitele mára szinte elképzelhetetlen digitális alkalmazások nélkül. Mind az egészségügyi ellátások, mind az önkormányzati ügyek, munkaügyek terén jelentős hátrányban van az, aki a digitális eszközök használatában nem rendelkezik biztos tudással.

Közösségi programok elérhetősége - összefoglalóan

Minden járásra vonatkozóan megállapítható, hogy

- van több olyan település, ahol a közösségi programok a hiányoznak, de lenne rájuk igény,
- azokon a településeken, ahol vannak ilyen programok, sok helyen szükség van további fejlesztésekre a hatékonyság növelése érdekében;
- a lakossági igény markánsan jelen van ezekre a programokra, a szabadidő eltöltési szokások helyi programok elérhetőségét indokolják;
- a településhez, vármegyéhez való kötődés, a települési, vármegyei identitás erősítésére igény van.

Hátrányos helyzetű csoportok közösségi programokhoz való hozzáférése

Gyermekek: A gyermekek közösségi programokhoz való hozzáférése alacsony szintű, bevonhatóságuk szintén, ami indokolt, hiszen a két fogalom szoros összefüggésben van. Azon településeken, ahol helyben elérhető az óvoda, iskola, középiskola, ott a gyermekek, fiatalok részvétele a helyi közösségi programokban nagyobb arányú, míg az iskolába a szomszédos településekre, vagy távolabb ingázók, kollégisták esetében ez drasztikusan csökken. Az utazás, a távol töltött hétköznapi csökkent szabadidőt eredményeznek, mely a helyi rendezvények látogatottságát, az azok szervezésében való részvételt csökkenti. Ez különös figyelmet érintő terület, mivel a helyhez

kötődés, a helyi identitás kialakulása, megmaradása a település jövőjét alapvetően meghatározó, a gyermekkorban, fiatal korban alakítható ki. A kisebb települések elnéptelenedését megakadályozó legfontosabb tényező a helyi kötődés, identitás megléte.

Idősek: Az idősek közösségi programokhoz való hozzáférése szintén korlátozott. Az idősebb generáció esetében a fizikai korlátok, az egészségügyi állapot, a távolság alapvetően határozza meg a szolgáltatások igénybevételét. Bár a közösségi szintek fizikai akadálymentesítése számos településen megtörtént, vagy folyamatban van, ezen a téren is van még tennivaló. A kommunikációs akadálymentesítést még mindig a számos településen kihívás. Az elszigetelődés, elmagányosodás, az ebből eredeztethető pszichés és pszichoszomatikus betegségek kialakulása jelentősen ronthatja az életminőségüket, melynek következménye lehet az, hogy korábban szorulnak gondozásra, ellátásra, így a szociális ellátások iránti szükséglet terén helyi és járási szinten is többletigényt generálhat.

Nők: A nők számára elérhető közösségi programok hozzáférése terén is megfigyelhető korlátozottság. A nők a gyermekszületés, kisgyermekgondozás, családi kötelezettségek terén jellemzően nagyobb mértékben lekötöttek, a minőségi énidőre, a mentális és fizikai egészségfejlesztésre, megóvásra, kikapcsolódásra kevesebb szabadidejük áll rendelkezésre. Az élethelyzetükhöz igazodó, helyben elérhető közösségi, kulturális programoknak esetükben kiemelt jelentősége van.

Fogyatékkal élők: A fogyatékkal élők esetében a legnagyobb kihívás a fizikai és kommunikációs akadálymentesítés megléte. Bár jelentős fejlesztések történtek az elmúlt években, ezen a téren számottevő fejlesztési igény van. Esetükben – hasonlóan a romákhoz – nagy hangsúlyt kap a befogadó, elfogadó közösség megléte, mely sok esetben ma is korlátozottan van csak meg. A fogyatékkal élők közösségi részvételét segítő, a település életében aktív részvételt biztosítani tudó szemléletformálásra, speciális igényeiket alapul vevő környezet kialakítására szükség van.

Mélyszegénységben élők: A mélyszegénységben élők számára a közösségi programok hiánya különösen súlyos probléma, tovább növeli elszigeteltségüket, kirekesztődésüket. Ezen csoport tagjai anyagi depriváltságuk, egészségi állapotuk, mobilitási lehetőségeik korlátait miatt a nem helyben biztosított közösségi programok igénybevétele terén jelentős hátrányban vannak. A célcsoport esetében a közösségi programokhoz való hozzáférést helyben, vagy az igénybevétel segítségével kell biztosítani. Mind a pénzügyi tudatosság fejlesztése, mind pedig a pályaorientációs, pályaválasztási tanácsadások elengedhetetlenül fontosak, szükségesek a szegénység leküzdéséhez, az életesélyek javításához.

Romák: A roma közösségek esetében a közösségi programok terén egyrészt a nemzetiségi identitásuk megőrzését biztosító rendezvények, másrészt a befogadásukat, elfogadásukat elősegítő közösségi programok helyben biztosítására van igény. A nagyobb városok szegregátumaiban élők, illetve a kisebb falvak roma közösségei ezen a téren eltérő kihívásokkal néznek szembe. A városban élőknek a helyi programok elérhetőek, a helyi roma önkormányzatok programjai biztosítani tudják a közösségi élményt, a nemzetiségi hovatartozás megélésének lehetőségét. A befogadásukat, elfogadásukat növelő, kirekesztettségüket csökkentő szemléletformáló közösségi programok szükségesek. A kisebb településeken élő roma közösségek helyi kötődése nagyban függ az elfogadottságuktól, a közösségi programokon való részvételük, helyi ügyekben történő részvételük pedig a szervezethez való kötődésüktől. Bár a helyi közösségi programokhoz való hozzáférés terén az esélyegyenlőség biztosított, a településeken kívül elérhető programokon való részvételüket befolyásolja az anyagi helyzetük, mobilitásuk. A nagyobb nemzetiségi közösségi eseményekre való eljutás terén (járási, vármegyei roma nemzetiségi programok, közösségi események) hátrányban vannak.

Legsúlyosabb problémák és javaslatok

Helyi közösségi programok hiánya: Számos kisebb településen évi egy-két alkalommal vannak csak közösségi programok, bár igény lenne rájuk. A helyi kötődés, a helyben élők összetartó közössége elengedhetetlen a település fennmaradásához, fejlődéséhez. A kis településeken a programok hiányát a forrás szűkössége vagy nemléte okozza. A nagyobb települések esetében a helyi közösségi programokhoz való hozzáférés anyagi helyzettől függ, utazási költség vállalását feltételezi.

A mindennapi életvitelhez szükséges digitális kompetenciákkal a 5 évnél idősebb lakosság jelentős része nem rendelkezik.

A helyi és térségi identitást fejlesztő programok egyes településeken nem biztosítottak, máshol fejlesztésük indokolt. A vármegyei identitás erősítése a belső migrációt erősítheti, a vármegyéből történő elvándorlást csökkentheti, mely a vármegye gazdasági teljesítményének javulásához járulhat hozzá.

Programok fejlesztésének szükségessége: A meglévő programok esetében gyakran szükséges azok fejlesztése, hogy hatékonyabban tudjanak reagálni a helyi közösségek igényeire, segítsék a települések megmaradását, az ott élők életkörülményeinek javítását.

Specifikus csoportok védelme: Különösen fontos a hátrányos helyzetű csoportok, mint a gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők és romák számára a közösségi részvétel, a közösségi programok akadálymentes elérhetőségének biztosítása, helyben megvalósuló és térségi programok esetében is.

Javasolt intézkedések, beavatkozások

A Közösségi programok LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások

Sorszám	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a közösségi programok (szolgáltatás megjelölésével)	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai a lakosság körében	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok a) átfogó (vármegyei szintű) javaslatok b) fentiekben belül értelmezendő, a vármegye kiemelt projektje keretében megjelenő megoldások c) a települési/járási projekteken megjeleníteni javasolt megoldások	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek	A megvalósítáért felelős személy(ek)	Több vármegyében megvalósuló beavatkozás-e (igen/nem)
1	Közösségi programok Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek számára nyújtott szolgáltatások, ellátások hiányosak, vagy korlátozottan hozzáférhetők.	A helyi közösségi programok elérhetősége egyes települések esetében korlátozott, és sok településen teljesen hiányoznak. A meglévő programok esetében is gyakran felmerül az igény azok fejlesztésére	a) és/vagy b) és/vagy c) Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat kezdeményezése és megvalósítása Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Szemléletformálás, infokommunikációs akadálymentesítés	2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának nyomán követésével.	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek, oktatási intézmények, vállalkozások, szakemberek.	Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt személy(ek).	nem
2	Közösségi programok Sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek számára nyújtott szolgáltatások,	Az SNI gyermekek közösségi programokhoz való hozzáférése korlátozott.	a) és/vagy b) és/vagy c) Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére	2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának nyomán követésével.	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek, oktatási intézmények,	Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt személy(ek).	nem

	ellátások hiányosak, korlátozottan hozzáférhető		Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Szemléletformálás, infokommunikációs akadálymentesítés		vállalkozások, szakemberek.		
3.	Közösségi programok Ifjúságot célzó tevékenységek hiányoznak, vagy korlátozottan hozzáférhető	Az ifjúság részvétele a közügyekben alacsony, nehezen bevonhatók.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Ifjúsági közösségfejlesztő és képzési programok, kapcsolódó tevékenységek Ifjúságot célzó tevékenységek Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Szemléletformálás, infokommunikációs akadálymentesítés	2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának nyomán követésével.	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek, oktatási intézmények, vállalkozások, szakemberek.	Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt személy(ek).	nem
4.	Közösségi programok Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamatok	A lakosok egy jó részének közösségi programokhoz való hozzáférése alacsony szintű, bevonhatóságuk szintén, ami indokolt, hiszen a két fogalom szoros összefüggésben van	a) és/vagy b) és/vagy c) Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat kezdeményezése és megvalósítása Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Ifjúságot célzó tevékenységek Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Szemléletformálás, infokommunikációs akadálymentesítés Ifjúságot célzó tevékenységek	2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának nyomán követésével.	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek, oktatási intézmények, vállalkozások, szakemberek.	Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt személy(ek).	nem
5	Közösségi programok Vármegyei és térségi identitás erősítése, térségfejlesztési együttműködések hiánya, vagy alacsony szintje	A helyi és térségi identitást fejlesztő programok egyes településeken nem biztosítottak. A térségfejlesztési együttműködések hiányában a helyi tudás nem	a) és/vagy b) és/vagy c) Vármegyei és térségi identitás erősítése, térségfejlesztési együttműködések Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi	2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának nyomán követésével.	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek, oktatási intézmények,	Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt személy(ek).	nem

		kerül becsatornázásra a vármegye fejlődését meghatározó folyamatokba.	befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Ifjúságot célzó tevékenységek Szemléletformálás, infokommunikációs akadálymentesítés		vállalkozások, szakemberek.		
6	Közösségi programok Roma nők foglalkoztatását elősegítő felzárkózási programok hiányoznak, vagy ismertségük alacsony.	A roma nők foglalkoztatását segítő felzárkózási programok lezárultak, hiányoznak, ismertségük alacsony.	a) és/vagy b) és/vagy c) Roma nők foglalkoztatását elősegítő felzárkózási programok felkutatása, népszerűsítése és a programba való becsatlakozás segítése Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása Szemléletformálás, infokommunikációs akadálymentesítés	2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának nyomon követésével.	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek, oktatási intézmények, vállalkozások, szakemberek.	Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt személy(ek).	nem
7	Közösségi programok Digitális kompetenciafejlesztés hiányos, korlátozottan hozzáférhető.	A közösségi programokhoz való hozzáférés, az információkhoz való jutását terén a digitális kompetenciák hiányában hátrányban vannak az érintettek.	a) és/vagy b) és/vagy c) Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek szervezése és a programra való eljutás segítése Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok megvalósítása Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Szemléletformálás, infokommunikációs akadálymentesítés	2030-ig folyamatosan, helyi igények alakulásának nyomon követésével.	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek, oktatási intézmények, vállalkozások, szakemberek.	Szolgáltatásfejlesztési tervben megjelölt személy(ek).	nem

**A közösségi programok szolgáltatások hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások
a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermekek, idősök, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében**

GYERMEKEK

1	Közösségi programok Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, fiatal felnőttek számára nyújtott szolgáltatások, ellátások	A helyi közösségi programok elérhetősége egyes települések esetében korlátozott, és sok településen teljesen hiányoznak. A meglévő programok esetében is gyakran felmerül az igény azok fejlesztésére.	a) és/vagy b) és/vagy c) Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat és kezdeményezése megvalósítása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
2	Közösségi programok Sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek számára nyújtott szolgáltatások, ellátások	Az SNI gyermekek közösségi programokhoz való hozzáférése korlátozott.	a) és/vagy b) és/vagy c) A sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekek helyben történő fejlesztésének, tanításának támogatása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
3	Közösségi programok	Az ifjúság részvétele a közügyekben	a) és/vagy b) és/vagy c)	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szakigazgatási	Cselekvési tervben,	nem
	Ifjúságot célzó tevékenységek	alacsony, nehezen bevonhatók.	Fiatalok bevonása a helyi ügyek alakításába települési szintű ifjúsági fejlesztések, valamint civil szervezetek helyi programjainak támogatásán keresztül. i. Tematikus ifjúsági táborok szervezése. Ifjúsági civil szervezetek által szervezett programok, programsorozatok Ifjúságsegítőknek, fiatalokkal foglalkozó szervezetek érdekében létrejövő és/vagy részvételével zajló nem formális képzési programok Helyi fiatalok hasznos szabadidő		szervek, szolgáltatók, civilek	együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	

			eltöltését, információhoz jutását, társadalmi részvételét támogató tevékenységek, programok. Ifjúságot célzó tevékenységek				
4	Közösségi programok Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamatok	A gyermekek közösségi programokhoz való hozzáférése alacsony szintű, bevonhatóságuk szintén, ami indokolt, hiszen a két fogalom szoros összefüggésben van	a) és/vagy b) és/vagy c) Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat kezdeményezése és megvalósítása A helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése, meglévő fórumainak fejlesztése, folyamatos működtetése, frissítése, aktualizálása Ifjúságot célzó tevékenységek	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
5	Közösségi programok Vármegyei és térségi identitás erősítése, térségfejlesztési együttműködések	A helyi és térségi identitást fejlesztő programok egyes településeken nem biztosítottak. A térségfejlesztési együttműködések hiányában a helyi tudás	a) és/vagy b) és/vagy c) Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Vármegyei és térségi identitás erősítése, térségfejlesztési együttműködések	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
		nem kerül becsatornázásra a vármegye fejlődését meghatározó folyamatokba	A közösségi akciókhoz, eseményekhez, programokhoz, rendezvényekhez kapcsolódó tudásmegosztó, kommunikációs platformok kialakítása és fenntartása Kiemelt térségi, járási szintű térségfejlesztési együttműködések Kiemelt térségi, járási szintű térségfejlesztési együttműködések				
6	Közösségi programok Digitális kompetenciafejlesztés	A gyermekek közösségi programokhoz való hozzáférés, az információkhoz való jutását terén a digitális kompetenciák hiányában hátrányban vannak.	Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek szervezése és a programra való eljutás segítése	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

IDŐSEK

1	Közösségi programok Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamatok	Helyi közösségi programok hiánya Az idősek közösségi programokhoz való hozzáférése szintén korlátozott. Az idősebb generáció esetében a fizikai korlátok, az egészségügyi állapot, a távolság alapvetően határozza meg a szolgáltatások igénybevételét.	a) és/vagy b) és/vagy c) Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat és kezdeményezése megvalósítása A helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése, meglévő fórumainak fejlesztése, folyamatos működtetése, frissítése, aktualizálása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
2	Közösségi programok Vármegyei és térségi identitás erősítése,	A helyi és térségi identitást fejlesztő programok egyes településeken nem biztosítottak. A	a) és/vagy b) és/vagy c) Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
	térségfejlesztési együttműködések	térségfejlesztési együttműködések hiányában a helyi tudás nem kerül becsatornázásra a vármegye fejlődését meghatározó folyamatokba.	Vármegyei és térségi identitás erősítése, térségfejlesztési együttműködések A közösségi akciókhoz, eseményekhez, programokhoz, rendezvényekhez kapcsolódó tudásmegosztó, kommunikációs platformok kialakítása és fenntartása Kiemelt térségi, járási szintű térségfejlesztési együttműködések				
3	Közösségi programok Digitális kompetenciafejlesztés	Az idősek a közösségi programokhoz való hozzáférés, az információkhoz való jutását, a mindennapi ügyek intézése terén a digitális kompetenciák hiányában hátrányban vannak	a) és/vagy b) és/vagy c) Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek szervezése és a programra való eljutás segítése	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

NŐK

1	Közösségi	Helyi közösségi	a) és/vagy b) és/vagy c)	2025-2030 között,	önkormányzatok,	Cselekvési	nem
---	-----------	-----------------	--------------------------	-------------------	-----------------	------------	-----

	programok Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamatok	programok hiánya A nők számára elérhető közösségi programok hozzáférése terén is megfigyelhető korlátozottság. A nők a gyermekszületés, kisgyermekgondozás, családi kötelezettségek terén jellemzően nagyobb mértékben leköttöttek, a minőségi énidőre, a mentális és fizikai egészségfejlesztésre, megóvásra,	Helyi kulturális közösségfejlesztési és kezdeményezése megvalósítása A helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése, meglévő fórumainak fejlesztése, folyamatos működtetése, frissítése, aktualizálása	folyamatosan	szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek	tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	
		kikapcsolódásra kevesebb szabadidejük áll rendelkezésre.					
2	Közösségi programok és Vármegyei identitás erősítése, térségfejlesztési együttműködések	A helyi és térségi identitást fejlesztő programok egyes településeken nem biztosítottak. A térségfejlesztési együttműködések hiányában a helyi tudás nem kerül becsatornázásra a vármegye fejlődését meghatározó folyamatokba.	a) és/vagy b) és/vagy c) Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása Vármegyei és térségi identitás erősítése, térségfejlesztési együttműködések A közösségi akciókhoz, eseményekhez, programokhoz, rendezvényekhez kapcsolódó tudásmegosztó, kommunikációs platformok kialakítása és fenntartása Kiemelt térségi, járási szintű térségfejlesztési együttműködések	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
3	Közösségi programok Digitális kompetenciafejlesztés	A nők a közösségi programokhoz való hozzáférés, az információkhoz való jutását terén a digitális kompetenciák hiányában hátrányban vannak	a) és/vagy b) és/vagy c) Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek szervezése és a programra való eljutás segítése	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
FOGYATÉKKAL ÉLŐK							

1	Közösségi programok Ifjúságot célzó tevékenységek	A fogyatékkal élő fiatalok a közösségi programok esetében jelentős hátránnyal küzdenek az elérés, hozzáférés terén. Kiemelt probléma számukra az infokommunikációs akadályok megléte.	a) és/vagy b) és/vagy c) Fiatalok bevonása a helyi ügyek alakításába települési szintű ifjúsági fejlesztések, valamint civil szervezetek helyi programjainak támogatásán keresztül. i. Tematikus ifjúsági táborok szervezése. Infokommunikációs akadálymentesítés	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
---	--	---	--	--------------------------------	---	---	-----

			<p>Ifjúsági civil szervezetek által szervezett programok, programsorozatok</p> <p>Ifjúságsegítőknek, fiatalokkal foglalkozó szervezetek érdekében létrejövő és/vagy részvételével zajló nem formális képzési programok</p> <p>Helyi fiatalok hasznos szabadidő eltöltését, információhoz jutását, társadalmi részvételét támogató tevékenységek, programok.</p> <p>Ifjúságot célzó tevékenységek</p>				
2	<p>Közösségi programok</p> <p>Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamatok</p>	<p>Helyi közösségi programok hiánya miatt a fogyatékkal élők a szolgáltatások elérése terén hátránnyal küzdenek</p>	<p>a) és/vagy b) és/vagy c)</p> <p>Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat kezdeményezése és megvalósítása</p> <p>A helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése, meglévő fórumainak fejlesztése, folyamatos működtetése, frissítése, aktualizálása</p> <p>infokommunikációs akadálymentesítés</p>	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
3	<p>Közösségi programok</p> <p>Vármegyei és térségi identitás erősítése, térségfejlesztési együttműködések</p>	<p>A helyi és térségi identitást fejlesztő programok egyes településeken nem biztosítottak. A térségfejlesztési együttműködések hiányában a helyi tudás nem kerül becsatornázásra a vármegye fejlődését meghatározó folyamatokba. A fogyatékkal élők esetében a legnagyobb kihívás a fizikai és kommunikációs</p>	<p>a) és/vagy b) és/vagy c)</p> <p>Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása</p> <p>Infokommunikációs akadálymentesítés</p> <p>Vármegyei és térségi identitás erősítése, térségfejlesztési együttműködések</p> <p>A közösségi akciókhoz, eseményekhez, programokhoz, rendezvényekhez kapcsolódó tudásmegosztó, kommunikációs platformok kialakítása és fenntartása</p>	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

		akadálymentesítés megléte.	Kiemelt térségi, járási szintű térségfejlesztési együttműködések				
4	Közösségi programok Digitális kompetenciafejlesztés	A fogyatékkal élők a közösségi programokhoz való hozzáférés, az információkhoz való jutását terén a digitális kompetenciák hiányában hátrányban vannak	a) és/vagy b) és/vagy c) Infokommunikációs akadálymentesítés. Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek szervezése és a programra való eljutás segítése	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK							
1	Közösségi programok Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek számára nyújtott szolgáltatások, ellátások	Helyi közösségi programok hiánya A mélyszegénységben élők számára a közösségi programok hiánya különösen súlyos probléma, tovább növeli elszigeteltségüket, kirekesztődésüket	a) és/vagy b) és/vagy c) Ifjúságot célzó tevékenységek Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása i. Tematikus ifjúsági táborok szervezése. Fiatalok bevonása a helyi ügyek alakításába települési szintű ifjúsági fejlesztések, valamint civil szervezetek helyi programjainak támogatásán keresztül.	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
2	Közösségi programok Ifjúságot célzó tevékenységek	A mélyszegénységben élő fiatalok közösségi programokhoz való hozzáférése anyagi depriváltságuk okán korlátozott,	a) és/vagy b) és/vagy c) Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat kezdeményezése és megvalósítása A helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése, meglévő fórumainak fejlesztése, folyamatos működtetése, frissítése, aktualizálása Fiatalok bevonása a helyi ügyek alakításába települési szintű	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

			<p>ifjúsági fejlesztések, valamint civil szervezetek helyi programjainak támogatásán keresztül.</p> <p>Ifjúsági civil szervezetek által szervezett programok, programsorozatok</p> <p>Ifjúságot célzó tevékenységek</p> <p>Helyi fiatalok hasznos szabadidő eltöltését, információhoz jutását, társadalmi részvételét támogató tevékenységek, programok.</p> <p>Ifjúsági civil szervezetek által szervezett programok, programsorozatok</p> <p>i. Tematikus ifjúsági táborok szervezése.</p>				
3	<p>Közösségi programok</p> <p>Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamatok</p>	<p>Helyi közösségi programok hiánya A helyi közösségi programok elérhetősége egyes településeken korlátozott, és sok településen teljesen hiányoznak. A meglévő programok esetében is gyakran felmerül az igény azok fejlesztésére.</p>	<p>a) és/vagy b) és/vagy c)</p> <p>Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat kezdeményezése és megvalósítása A helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése, meglévő fórumainak fejlesztése, folyamatos működtetése, frissítése, aktualizálása</p>	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
4	<p>Közösségi programok</p> <p>Vármegyei és térségi identitás erősítése, térségfejlesztési együttműködések</p>	<p>A helyi és térségi identitást fejlesztő programok egyes településeken nem biztosítottak</p>	<p>a) és/vagy b) és/vagy c)</p> <p>Vármegyei és térségi identitás erősítése, térségfejlesztési együttműködések A közösségi akciókhoz, eseményekhez, programokhoz, rendezvényekhez kapcsolódó tudásmegosztó, kommunikációs platformok kialakítása és fenntartása Kiemelt térségi, járási szintű térségfejlesztési</p>	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

			együttműködések Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása				
5	Közösségi programok Digitális kompetenciafejlesztés	A mélyszegénységben élők közösségi programokhoz való hozzáférése, az információhoz való jutás terén fennálló akadályok miatt kedvezőtlen, hátrányos.	a) és/vagy b) és/vagy c) Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek szervezése és a programra való eljutás segítése	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
ROMÁK							
1	Közösségi programok Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek számára nyújtott szolgáltatások, ellátások	Helyi közösségi programok hiánya Bár a helyi közösségi programokhoz való hozzáférés terén az esélyegyenlőség biztosított, a településeken kívül elérhető programokon való részvételüket befolyásolja az anyagi helyzetük, mobilitásuk. A nagyobb nemzetiségi közösségi eseményekre való eljutás terén (járási, vármegyei roma nemzetiségi programok, közösségi események) hátrányban vannak.	a) és/vagy b) és/vagy c) A roma közösségek esetében a közösségi programok terén egyrészt a nemzetiségi identitásuk megőrzését biztosító rendezvények, másrészt a befogadásukat, elfogadásukat elősegítő közösségi programok helyben biztosítása szükséges. Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
2	Közösségi programok	A roma gyermekek között a sajátos nevelési igényű	a) és/vagy b) és/vagy c) Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szakigazgatási szervek,	Cselekvési tervben, együttműködési	nem

	Sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek számára nyújtott szolgáltatások, ellátások	gyermek általánosságban véve kedvezőtlenebb helyzetben vannak a közösségi szolgáltatások igénybe vétele, a társadalmi részvétel terén.	érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása		szolgáltatók, civilek	megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	
3	Közösségi programok Ifjúságot célzó tevékenységek	A romák az ifjúságot célzó kezdeményezések, szolgáltatások elérése terén hátrányban vannak.	a) és/vagy b) és/vagy c) Fiatalok bevonása a helyi ügyek alakításába települési szintű ifjúsági fejlesztések, valamint civil szervezetek helyi programjainak támogatásán keresztül. Ifjúságot célzó tevékenységek Tematikus ifjúsági táborok szervezése. Ifjúsági civil szervezetek által szervezett programok, programsorozatok Ifjúságsegítőknél, fiatalokkal foglalkozó szervezetek érdekében létrejövő és/vagy részvételével zajló nem formális képzési programok Helyi fiatalok hasznos szabadidő eltöltését, információhoz jutását, társadalmi részvételét támogató tevékenységek, programok.	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem
4	Közösségi programok Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamatok	Helyi közösségi programok hiánya	a) és/vagy b) és/vagy c) Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat kezdeményezése és megvalósítása A helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése, meglévő	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

			fórumainak fejlesztése, folyamatos működtetése, frissítése, aktualizálása				
5	Közösségi programok és Vármegyei és térségi identitás erősítése, térségfejlesztési együttműködések	A helyi és térségi identitást fejlesztő programok egyes településeken nem biztosítottak. A térségfejlesztési együttműködések hiányában a helyi tudás nem kerül becsatornázásra a vármegye fejlődését meghatározó folyamatokba. Bár a helyi közösségi programokhoz való hozzáférés terén az esélyegyenlőség biztosított, a településeken kívül elérhető programokon való részvételüket befolyásolja az anyagi helyzetük, mobilitásuk. A nagyobb nemzetiségi közösségi eseményekre való eljutás terén (járási, vármegyei roma nemzetiségi programok, közösségi események) hátrányban vannak.	a) és/vagy b) és/vagy c) A roma közösségek esetében a közösségi programok terén egyrészt a nemzetiségi identitásuk megőrzését biztosító rendezvények, másrészt a befogadásukat, elfogadásukat elősegítő közösségi programok helyben biztosítása szükséges. Vármegyei és térségi identitás erősítése, térségfejlesztési együttműködések A közösségi akciókhoz, eseményekhez, programokhoz, rendezvényekhez kapcsolódó tudásmegosztó, kommunikációs platformok kialakítása és fenntartása. Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére Kiemelt térségi, járási szintű térségfejlesztési együttműködések	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, szakigazgatási szervek, szolgáltatók, civilek	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	
6	Közösségi programok Roma nők foglalkoztatását elősegítő	A roma nők foglalkoztatását elősegítő programok hiányoznak.	a) és/vagy b) és/vagy c) A programok felkutatása, ismertetése. Együttműködés a vármegyei Foglalkoztatási	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi	nem

	felzárkózási programok		Paktummal. Információmegosztás.		szolgáltatók, orvosok,	szerződésekben megfogalmazottak szerint	
7	Közösségi programok Digitális kompetenciafejlesztés	A romák a közösségi programokhoz való hozzáférés, az információkhoz való jutását terén a digitális kompetenciák hiányában hátrányban vannak	a) és/vagy b) és/vagy c) Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek szervezése és a programra való eljutás segítése	2025-2030 között, folyamatosan	önkormányzatok, egészségügyi szakigazgatási szervek, szolgáltatók, orvosok,	Cselekvési tervben, együttműködési megállapodásokban, konzorciumi szerződésekben megfogalmazottak szerint	nem

Komplex beavatkozások

A vármegyei szolgáltatási út térkép módszertani útmutatója nem biztosított keretet arra, hogy azon települések, vagy településrészek esetében, ahol egy időben több és komplex problémahalmaz van jelen, ott komplex beavatkozásokra vonatkozó javaslat kerülhessen megfogalmazásra. Ugyanakkor ezen – jellemzően szegregációk, vagy szegregációval veszélyeztetett területeken a problémák komplexitásából adódóan nem biztosít gyors és hatékony megoldást egy-egy szolgáltatási hiány megszüntetése, kezelése.

A vármegyei ITP-ben Fenntartható Városfejlesztés megvalósítására kijelölt négy település esetében (Székesfehérvár, Dunaújváros, Mór, Gárdony) HEP alapján három helyen van szegregátum, ahol a hátrányos helyzetű csoportok magas számban, koncentráltan vannak jelen. Problémáik kezeléséhez megoldást biztosít a Fenntartható Városfejlesztési Stratégia kerete, így az infrastruktúra fejlesztésével párhuzamosan humán fejlesztések, foglalkoztatást elősegítő kezdeményezések is megvalósulhatnak. A nem FVS-es települések esetében Ercsi, Sárbogárd és Enying érintett, ahol szegregációval veszélyeztetett területek vannak. Itt kimondottan fontos lenne ezek mielőbbi komplex fejlesztéssel történő kezelése, amely elkerülhetővé tenné ezen területek további erodálódását, a szegregátum kialakulását, az ott élők életkörülményeinek, életesélyeinek további romlását.

VII. Összegzés

A VEP a SZÚT-ban feltárt hiányosságok kezelésére vonatkozóan fogalmaz meg ajánlásokat, intézkedéseket, melyek a társadalmi felzárkózást elő tudják segíteni. A javaslatok a humán erőforrás fejlesztését, a lakosok egészségügyi- szociális, közösségi-kulturális helyzetét, az oktatáshoz, neveléshez való hozzáférését, az identitás erősítését, digitális kompetenciák javítását célzó intézkedések. A VEP kerete nem ad lehetőséget az infrastruktúra fejlesztésekre vonatkozó ajánlásokra, vagy épp a komplex, település- és/vagy városrehabilitációs beavatkozások szükségességének vizsgálatára. Ugyanakkor fontos szem előtt tartani, hogy a hatékony területfejlesztés e két fő terület együttes, összehangolt, egymást erősítő, komplementer beavatkozások révén tud hozzájárulni a vármegye gazdasági, társadalmi mutatóinak javulásához, az itt élők közérzetének, életesélyeinek javításához.

Fejér vármegye esélyteremtési kihívásai összetettek, és több társadalmi, gazdasági, oktatási és területi egyenlőtlenségből fakadnak. Bár a vármegye országos viszonylatban fejlettebb térségek közé tartozik, különösen a vármegyeszékhely, Székesfehérvár és környéke, ugyanakkor a településszerkezet, a város–vidék közötti különbségek, valamint a társadalmi csoportok közötti szakadékok komoly esélyegyenlőségi kihívásokat jelentenek.

Az egyik legfontosabb problémakör a **területi egyenlőtlenségek** kérdése. Fejér vármegyében a fejlettebb városi térségek – elsősorban Székesfehérvár, Dunaújváros és Bicske – jelentős előnyben vannak az infrastrukturális, oktatási és gazdasági lehetőségek szempontjából a kisebb településekhez, falvakhoz képest. A vármegye északi és déli részein, különösen a kistalvas térségekben élők számára nehezebben elérhetők a minőségi közszolgáltatások, így például a korszerű egészségügyi ellátás, a digitális infrastruktúra vagy a színvonalas oktatási intézmények.

Oktatási esélyegyenlőtlenség is tapasztalható a vármegyén belül. A hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek – elsősorban vidéki vagy szociálisan perifériára szorult családokból – gyakran már a köznevelési rendszerbe való belépéskor lemaradással indulnak. A kistelepülési iskolákban korlátozottabb a választék emelt szintű képzésekből, kevesebb a szakos tanár, és hiányos lehet a digitális felszereltség is. Ez a helyzet fokozza a lemorzsolódás kockázatát, és csökkenti a későbbi társadalmi mobilitás lehetőségét.

Fejér vármegyében jelen van a **romák társadalmi integrációjának kihívása** is. Bár a megye nem tartozik a legnagyobb arányú roma lakossággal rendelkező térségek közé, a kisebb településeken élő roma családok gyakran alacsony iskolai végzettséggel, alacsony foglalkoztatottsági szinttel és korlátozott lakhatási körülményekkel néznek szembe. Ez a társadalmi leszakadás nemcsak az egyének szintjén probléma, hanem hosszú távon a helyi közösségek társadalmi kohézióját is gyengíti.

A **munkaerőpiaci esélyek** tekintetében szintén nagy a különbség város és vidék között. Míg Székesfehérvár és Dunaújváros ipari parkjai, nagyvállalatai jelentős foglalkoztatási lehetőséget kínálnak, addig a kisebb településeken a munkalehetőségek beszűkültek, a közlekedési kapcsolatok pedig nem mindig teszik lehetővé az ingázást. Ez különösen érinti az alacsonyabb iskolai

végzettségűeket, a nőket és a fiatalokat, akik nehezen tudnak tartósan elhelyezkedni a munkaerőpiacon.

A **nők helyzete** Fejér vármegyében is összetett kérdés. Bár a nők egyre nagyobb arányban vesznek részt a munkaerőpiacon, még mindig megfigyelhető a nemek közötti bérkülönbség és a munkahelyi előrelépési lehetőségek korlátozottsága. Emellett a családi és munkahelyi kötelezettségek összehangolása, a gyermekgondozási és idősgondozási feladatok elosztása is jelentős kihívást jelent, különösen a kisebb településeken, ahol a támogató szolgáltatások kevésbé elérhetőek. Ez akadályozhatja a nők teljes körű társadalmi és gazdasági érvényesülését.

A **fogyatékkal élő személyek esélyei** szintén jelentős kihívásokkal terheltek. Bár a vármegyei önkormányzat és civil szervezetek próbálnak támogatást nyújtani, a fizikai és információs akadálymentesítés, a munkaerőpiaci integráció, valamint a speciális oktatási lehetőségek terén még mindig hiányosságok tapasztalhatók. A fogyatékkal élők számára nem minden településen érhető el megfelelő szolgáltatások, ami korlátozza önállóságukat és társadalmi részvételüket, továbbá a családjaikra is nagyobb terhet ró.

További kihívás a **digitális szakadék**, amely a pandémia idején különösen láthatóvá vált. Noha Fejér vármegye országos szinten viszonylag jól áll a digitális infrastruktúra tekintetében, a digitális kompetenciák, az eszközellátottság és a használati szokások szintjén jelentős különbségek vannak a társadalmi csoportok között. Az idősek, az alacsony jövedelmű háztartásokban élők és a kisebb települések lakói gyakran nem rendelkeznek azokkal a készségekkel és eszközökkel, amelyek szükségesek a digitális világban való aktív részvételhez.

A **fiatalok helyben tartása és jövőképük erősítése** szintén kiemelt kérdés Fejér vármegyében. A tehetséges fiatalok sok esetben a főváros vagy külföld irányába orientálódnak, mivel a helyi lehetőségeket szűknek érzik – különösen akkor, ha nem a nagyobb városok valamelyikében élnek. Ez hosszú távon hozzájárulhat az elöregedéshez, a közösségek meggyengüléséhez, és a helyi értelmiség elvándorlásához.

Összességében Fejér vármegye esélyteremtési kihívásai nem elszigetelt problémák, hanem egymással összefüggő társadalmi folyamatok eredményei. A vármegye erős gazdasági pozíciója és infrastrukturális adottságai jó alapot biztosítanak, de a társadalmi egyenlőtlenségek, a vidéki térségek lemaradása és az érintett csoportok alacsony esélyei mind olyan tényezők, amelyek tudatos, célzott beavatkozásokat igényelnek. Az esélyegyenlőség megteremtése nemcsak szociális, hanem gazdasági és közösségi érdek is, amely a vármegye hosszú távú fenntartható fejlődésének záloga lehet. Az esélyteremtést, felzárkózást szolgáló kezdeményezések között kiemelendő az együttműködés a vármegyei foglalkoztatási paktummal, a Foglalkoztatási Paktumot megvalósító szervezetekkel. Az intézkedések ismertté tétele, a támogatási lehetőségek széles körben való megismertetése a foglalkoztatásban való elhelyezkedés, a biztos jövedelem révén segítheti a felzárkózást, az esélyteremtést.

A Fejér Vármegyei Esélyteremtő Paktumban megfogalmazott intézkedésekre vonatkozó ajánlások széles körűek, a „lehetőségek minél tágabb biztosítása” szemléletében kerültek megfogalmazásra, lehetővé téve azt, hogy a beavatkozások, projektek megvalósítására vállalkozók kezdeményezései illeszkedhessenek a felzárkóztatás elősegítésének általános céljához.

Már elnyert pályázati forrással az alábbi konkrét beavatkozások kerülnek megvalósításra 2025-2030 között.

Megoldási javaslatok	Ütemezés	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Célcsoport	TOP_ Plusz 3.1.3 pályázati relevancia
Demenciával élőknek kulturális programot szervezünk	folyamatosan 2027. őszi	Sárbogárdi Egyesített Szociális Intézmény	időskorúak	2.1.1. B) a) a3) Időseknek nyújtott szociális alapszolgáltatások (házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali intézmények) esetén szemléletformálás
Sportprogramok (úszótábor, labdarúgó tábor, sportágválasztó napok)	folyamatosan 2027. őszi	Sárbogárd Sportegyesület	gyermek	2.1.1. B) d) d3) Közösség és egészségfejlesztést célzó sport és testmozgás programok
Szakirányú továbbképzések szakembereknek	folyamatosan 2027. őszi	Diligencia Tehetség gondozó Alapítvány	lakosság	2.1.1. B) a) a4) Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén szemléletformálás 2.1.1. B) b) b3) Ifjúságot célzó tevékenységek 2.1.1. B) d) d1) Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása
Digitális kompetenciafejlesztő program	folyamatosan 2027. őszi	Diligencia Tehetség gondozó Alapítvány	időskorúak, mélyszegénységben/roma, fogyatékkal élők	Digitális kompetencia fejlesztés
Tanulói Pályaorientációs program	folyamatosan 2027. őszi	Diligencia Tehetség gondozó Alapítvány	gyermek/ifjúság	2.1.1. B) b) b1) Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek helyben szervezett, tanórán kívüli, naptári évet átívelő, fejlesztő tevékenységeinek természetbeni juttatások biztosításával kiegészített megvalósítása
Lakossági életmód felmérés	2027.06.30	Diligencia Tehetség gondozó Alapítvány	lakosság	2.1.1. B) d) d2) Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása
Életmódformáló kommunikációs kampány	2027.06.30	Diligencia Tehetség gondozó Alapítvány	lakosság	2.1.1. B) d) d2) Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása
Óvodai családi napok	folyamatosan 2027. őszi	Sárbogárd Város Önkormányzata	gyermek	2.1.1. B) a) a4) Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén szemléletformálás
Óvodai egészség napok	folyamatosan 2027. őszi	Sárbogárd Város Önkormányzata	gyermek	2.1.1. B) d) d3) Közösség és egészségfejlesztést célzó sport és testmozgás programok
Szülőakadémia	folyamatosan 2027. őszi	Sárbogárd Város Önkormányzata	lakosság	2.1.1. B) a) a4) Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén szemléletformálás

Iskolai egészségnapok	folyamatosan 2027. őszig	Sárbogárd Város Önkormányzata	gyermek/ifjúság	2.1.1. B) d) d3) Közösség és egészségfejlesztést célzó sport és testmozgás programok
Települési egészségnap és szűrővizsgálat	évente	Sárbogárd Sportegyesület	lakosság	2.1.1. B) d) d1) Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása
Szupervízió	folyamatosan 2027. őszig	Sárbogárdi Egyesített Szociális Intézmény	Szakemberek	2.1.1. B) a) a2) Hajléktalan személyek számára nyújtott szociális alapszolgáltatások (nappali melegedő, utcai szociális munka) esetén szemléletformálás 2.1.1. B) a) a3) Időseknek nyújtott szociális alapszolgáltatások (házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali intézmények) esetén szemléletformálás 2.1.1. B) a) a4) Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén szemléletformálás
Erdei óvodai programok	évente	Sárbogárd Város Önkormányzata	gyermek	2.1.1. B) a) a4) Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén szemléletformálás
Tematikus táborok - gólyatábor	évente	Sárbogárd Város Önkormányzata	gyermek/ifjúság	2.1.1. B) b) b3) Ifjúságot célzó tevékenységek
Kerékpáros programok	évente	Sárbogárd Város Önkormányzata	lakosság	2.1.2.2. A) a2) Kerékpáros közlekedést népszerűsítő és/vagy közlekedésbiztonsági célú szemléletformáló tevékenységek megvalósítása hátrányos helyzetű csoportok, elsősorban gyermekek számára
Iskolai előrehaladást segítő tevékenységek megvalósítására a gyermekek korrepetálás	folyamatosan 2027. őszig	Sárbogárdi Egyesített Szociális Intézmény	gyermek	2.1.1. B) b) b1) Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek helyben szervezett, tanórán kívüli, naptári évet átívelő, fejlesztő tevékenységeinek természetbeni juttatások biztosításával kiegészített megvalósítása
tematikus tanácsadások és foglalkozások (pszichológus, logopédus, fejlesztő, családterapeuta stb)	folyamatosan 2027. őszig	Sárbogárd Város Önkormányzata	gyermek	2.1.1. B) b) b1) Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek helyben szervezett, tanórán kívüli, naptári évet átívelő, fejlesztő tevékenységeinek természetbeni juttatások biztosításával kiegészített megvalósítása
időskori klubok	folyamatosan 2027. őszig	Sárbogárdi Egyesített Szociális Intézmény	időskorúak	2.1.1. B) a) a3) Időseknek nyújtott szociális alapszolgáltatások (házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali intézmények) esetén szemléletformálás
klubfoglalkozások fogyatékkal élőknek	folyamatosan 2027. őszig	Sárbogárdi Egyesített Szociális Intézmény	fogyatékkal élők	2.1.1. B) a) a1) Fogyatékos személyek, pszichiátriai és szenvedélybeteg számára nyújtott szociális alapszolgáltatások (támogató szolgálat, közösségi alapellátás, nappali intézmények) esetén szemléletformálás

Konfliktuskezelési, kommunikáció fejlesztés, EQ fejlesztés, SNI	folyamatosan 2027. őszi	Sárbogárdi Egyesített Szociális Intézmény	gyermek	2.1.1. B) a) a4) Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén szemléletformálás
Szakirányú továbbképzések szakembereknek	folyamatosan 2027. őszi	Echo Innovációs Műhely	lakosság	2.1.1. B) a) a4) Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén szemléletformálás 2.1.1. B) d) d3) Közösség és egészségfejlesztést célzó sport és testmozgás programok 2.1.1. B) d) d1) Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása
Digitális kompetenciafejlesztő program	folyamatosan 2027. őszi	Echo Innovációs Műhely	időskorúak, mélyszegénységben/roma, fogyatékkal élők	Digitális kompetencia fejlesztés
Tanulói Pályaorientációs program	folyamatosan 2027. őszi	Echo Innovációs Műhely	gyermek/ifjúság	2.1.1. B) b) b1) Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek helyben szervezett, tanórán kívüli, naptári évet átívelő, fejlesztő tevékenységeinek természetbeni juttatások biztosításával kiegészített megvalósítása
Lakossági életmód felmérés	2027.06.30	Echo Innovációs Műhely	lakosság	2.1.1. B) d) d2) Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása
Életmódformáló kommunikációs kampány	2027.06.30	Echo Innovációs Műhely	lakosság	2.1.1. B) d) d2) Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása
Óvodai családi napok	folyamatosan 2027. őszi	Herceg Batthyány Fülöp Gimnázium és Általános Iskoláért Alapítvány	gyermek	2.1.1. B) a) a4) Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén szemléletformálás
Iskolai családi napok	folyamatosan 2027. őszi	Herceg Batthyány Fülöp Gimnázium és Általános Iskoláért Alapítvány	ifjúság	2.1.1. B) a) a4) Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén szemléletformálás
Egészségnapok	folyamatosan 2027. őszi	Herceg Batthyány Fülöp Gimnázium és Általános Iskoláért Alapítvány	gyermek	2.1.1. B) d) d3) Közösség és egészségfejlesztést célzó sport és testmozgás programok
Pénzügyi tudatosság fejlesztő program	folyamatosan 2027. őszi	Herceg Batthyány Fülöp Gimnázium és Általános Iskoláért Alapítvány	gyermek	2.1.1. B) b) b1) Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek helyben szervezett, tanórán kívüli, naptári évet átívelő, fejlesztő tevékenységeinek természetbeni juttatások biztosításával kiegészített megvalósítása

Szexuáledukációs program	folyamatosan 2027. őszig	Herceg Batthyány Fülöp Gimnázium és Általános Iskoláért Alapítvány	ifjúság	2.1.1. B) d) d1) Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása
Települési egészségnap	évente	Enying Város Önkormányzata	lakosság	2.1.1. B) d) d1) Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása
Szupervízió	folyamatosan 2027. őszig	Enyingi Család- és Gyermekjóléti Központ	Szakemberek	2.1.1. B) a) a3) Időseknek nyújtott szociális alapszolgáltatások (házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali intézmények) esetén szemléletformálás 2.1.1. B) a) a4) Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén szemléletformálás
Napközis tematikus táborok	évente	Herceg Batthyány Fülöp Gimnázium és Általános Iskoláért Alapítvány	gyermek	2.1.1. B) a) a4) Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén szemléletformálás
Tematikus klubfoglalkozások időseknek Demenciával küzdők programja	folyamatosan 2027. őszig	Enying Város Önkormányzata	időskorúak	2.1.1. B) a) a3) Időseknek nyújtott szociális alapszolgáltatások (házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali intézmények) esetén szemléletformálás
Tematikus klubfoglalkozások anyáknak (baba-mama klub, Anyaság és család)	folyamatosan 2027. őszig	Enying Város Önkormányzata	nők	2.1.1. B) a) a4) Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén szemléletformálás
Óvodai és iskolai mozgásfejlesztő programok és labdás foglalkozások - TSMT	folyamatosan 2027. őszig	Enyingi Család- és Gyermekjóléti Központ	gyermek	2.1.1. B) d) d3) Közösség és egészségfejlesztést célzó sport és testmozgás programok
Tematikus előadások fogyatékkal élők klubja	folyamatosan 2027. őszig	Enying Város Önkormányzata	fogyatékkal élők	2.1.1. B) d) d1) Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása
Mentális egészségfejlesztés	folyamatosan 2027. őszig	Enying Város Önkormányzata	nők	2.1.1. B) d) d1) Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása
Tematikus tanácsadások és foglalkozások (pl pszichológus, logopédus, fejlesztő, családterapeuta stb.)	folyamatosan 2027. őszig	Enyingi Család- és Gyermekjóléti Központ	gyermek	2.1.1. B) a) a4) Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén szemléletformálás
Nordic Walking	folyamatosan 2027. őszig	Enying Város Önkormányzata	időskorúak, nők	2.1.1. B) d) d2) Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása

Szakirányú továbbképzések szakembereknek	folyamatosan 2027. őszig	SZITI Szociális Szövetkezet	lakosság	2.1.1. B) b) b3) Ifjúságot célzó tevékenységek 2.1.1. B) a) a4) Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén szemléletformálás 2.1.1. B) d) d1) Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása
Digitális kompetenciafejlesztő program	folyamatosan 2027. őszig	SZITI Szociális Szövetkezet	idős korúak, mélyszegénységben/roma, fogyatékkal élők	Digitális kompetencia fejlesztés
Tanulói pályaorientációs program (természettudományos ismereteket bővítő szakkörök szervezése)	folyamatosan 2027. őszig	SZITI Szociális Szövetkezet Hazatalálás Alapítvány	gyermek	2.1.1. B) b) b1) Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek helyben szervezett, tanórán kívüli, naptári évet átívelő, fejlesztő tevékenységeinek természetbeni juttatások biztosításával kiegészített megvalósítása
Lakossági életmód felmérés	folyamatosan 2027. őszig	SZITI Szociális Szövetkezet	lakosság	2.1.1. B) d) d2) Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása
Életmódformáló kommunikációs kampány	folyamatosan 2027. őszig	SZITI Szociális Szövetkezet	lakosság	2.1.1. B) d) d2) Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása
YRBS kockázati magatartás kutatást	folyamatosan 2027. őszig	SZITI Szociális Szövetkezet	ifjúság	2.1.1. B) d) d2) Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása
tematikus napközis táborok	évente	"Sárosd Ifjúságáért" Alapítvány	gyermek	2.1.1. B) a) a4) Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén szemléletformálás
Baba-Mama Klubfoglalkozások	folyamatosan 2027. őszig	"Sárosd Ifjúságáért" Alapítvány	nők, romák	2.1.1. B) b) b1) Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek helyben szervezett, tanórán kívüli, naptári évet átívelő, fejlesztő tevékenységeinek természetbeni juttatások biztosításával kiegészített megvalósítása
Ifi Klub - működtetése	folyamatosan 2027. őszig	"Sárosd Ifjúságáért" Alapítvány	ifjúság	2.1.1. B) b) b3) Ifjúságot célzó tevékenységek
Szoptató anyák klubja	folyamatosan 2027. őszig	"Sárosd Ifjúságáért" Alapítvány	nők, romák	2.1.1. B) d) d2) Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása
Fejlesztő programok Beszéd-készség fejlesztése	folyamatosan 2027. őszig	"Sárosd Ifjúságáért" Alapítvány	gyermek	2.1.1. B) b) b1) Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek helyben szervezett, tanórán kívüli, naptári évet átívelő, fejlesztő tevékenységeinek természetbeni juttatások biztosításával kiegészített megvalósítása
Szülésre felkészítő programsorozat	folyamatosan 2027. őszig	"Sárosd Ifjúságáért" Alapítvány	nők, romák	2.1.1. B) d) d2) Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása

A fogyatékos gyermekeket/felnőtteket saját otthonukban nevelő családok (ideértve a nevelőszülői családokat) részére "Együtt könnyeb!" foglalkozás sorozat	folyamatosan 2027. őszig	Sárosd-Sárkeresztúr Szociális Alapellátó Központ és Konyha és Bölcsőde	fogyatékkal élők	2.1.1. B) a) a1) Fogyatékos személyek, pszichiátriai és szenvedélybetegek számára nyújtott szociális alapszolgáltatások (támogató szolgálat, közösségi alapellátás, nappali intézmények) esetén szemléletformálás
Demenciával élők és hozzátartozóik támogatását megvalósító workshop	folyamatosan 2027. őszig	Sárosd-Sárkeresztúr Szociális Alapellátó Központ és Konyha és Bölcsőde	időskorúak	2.1.1. B) a) a3) Időseknek nyújtott szociális alapszolgáltatások (házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali intézmények) esetén szemléletformálás
Közösségfejlesztő programok szervezése Meséd Program	folyamatosan 2027. őszig	Sárosd-Sárkeresztúr Szociális Alapellátó Központ és Konyha és Bölcsőde	gyermek	2.1.1. B) a) a4) Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén szemléletformálás
Közösségfejlesztő programok szervezése Közösségi főzőklub	folyamatosan 2027. őszig	Sárosd-Sárkeresztúr Szociális Alapellátó Központ és Konyha és Bölcsőde	nők, romák	2.1.1. B) a) a4) Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén szemléletformálás
Közösségi Alkotó Foglalkozások (varrás, dekopázs stb.)	folyamatosan 2027. őszig	Sárosd-Sárkeresztúr Szociális Alapellátó Központ és Konyha és Bölcsőde	nők, gyermekek	2.1.1. B) a) a4) Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén szemléletformálás
Élménypedagógia foglalkozások	folyamatosan 2027. őszig	SZITI Szociális Szövetkezet	gyermekek	2.1.1. B) a) a4) Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén szemléletformálás
Egészségnap, szűrővizsgálatok biztosítása	folyamatosan 2027. őszig	Sárosd Nagyközség Önkormányzat	lakosság	2.1.1. B) d) d1) Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása
Tehetségfejlesztő foglalkozások: drámaszakkör	folyamatosan 2027. őszig	Sárosd Nagyközség Önkormányzat	gyermek/ifjúság	2.1.1. B) b) b1) Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek helyben szervezett, tanórán kívüli, naptári évet átívelő, fejlesztő tevékenységeinek természetbeni juttatások biztosításával kiegészített megvalósítása
Tehetségfejlesztő foglalkozások zene művészeti foglalkozás	folyamatosan 2027. őszig	Sárosd Nagyközség Önkormányzat	gyermek/ifjúság	2.1.1. B) b) b1) Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek helyben szervezett, tanórán kívüli, naptári évet átívelő, fejlesztő tevékenységeinek természetbeni juttatások biztosításával kiegészített megvalósítása

Tehetségfejlesztő foglalkozások hirdós leszek médiakommunikációs ismeretek	folyamatosan 2027. őszig	Sárosd Nagyközség Önkormányzat	gyermek/ifjúság	2.1.1. B) b) b1) Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek helyben szervezett, tanórán kívüli, naptári évet átívelő, fejlesztő tevékenységeinek természetbeni juttatások biztosításával kiegészített megvalósítása
Pénzügyi tudatosság fejlesztését segítő programok: Gazdálkodj okosan	folyamatosan 2027. őszig	Sárosd Nagyközség Önkormányzat	gyermek/ifjúság	2.1.1. B) b) b1) Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek helyben szervezett, tanórán kívüli, naptári évet átívelő, fejlesztő tevékenységeinek természetbeni juttatások biztosításával kiegészített megvalósítása
drogprevenció	folyamatosan 2027. őszig	Sárosd Nagyközség Önkormányzat	gyermek/ifjúság	2.1.1. B) d) d1) Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása
Táplálkozz egészségesen klub	folyamatosan 2027. őszig	Sárosd Nagyközség Önkormányzat	gyermek/ifjúság	2.1.1. B) d) d1) Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása
Egészségklub	folyamatosan 2027. őszig	Sárosd Nagyközség Önkormányzat	gyermek/ifjúság	2.1.1. B) d) d1) Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása
Közösen jobban megy! Programsorozat, dohányzás leszokásra	folyamatosan 2027. őszig	Sárosd Nagyközség Önkormányzat	nők, mélyszegénységben élők, romák	2.1.1. B) d) d2) Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása
Kétkeréssel a világon! Kerékpáros közlekedési kultúra javítása, népszerűsítése	folyamatosan 2027. őszig	Sárosd Nagyközség Önkormányzat	lakosság	2.1.2.2. A) a2) Kerékpáros közlekedést népszerűsítő és/vagy közlekedésbiztonsági célú szemléletformáló tevékenységek megvalósítása hátrányos helyzetű csoportok, elsősorban gyermekek számára
Gyermekek korrepetálása, hátrányok mérséklése	folyamatosan 2027. őszig	Sárosd Nagyközség Önkormányzat	gyermek	2.1.1. B) b) b1) Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek helyben szervezett, tanórán kívüli, naptári évet átívelő, fejlesztő tevékenységeinek természetbeni juttatások biztosításával kiegészített megvalósítása
Pályaorientációs, továbbtanulási tanácsadások: Jövő műhely	folyamatosan 2027. őszig	Sárosd Nagyközség Önkormányzat	gyermek/ifjúság	2.1.1. B) b) b1) Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek helyben szervezett, tanórán kívüli, naptári évet átívelő, fejlesztő tevékenységeinek természetbeni juttatások biztosításával kiegészített megvalósítása
Egészségnevelési programok megvalósítása (Jóga, fitness, step aerobic, kangoo, zumba, pilates, trambulínfitness, nordwalking, időstorna)	folyamatosan 2027. őszig	Sárosd Nagyközség Önkormányzat	lakosság	2.1.1. B) d) d2) Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása

Közösség és egészségfejlesztést célzó sport és testmozgás programok - Óvodai mozgásfejlesztés	folyamatosan 2027. ősziig	Sárosd Nagyközség Önkormányzat	gyermek	2.1.1. B) d) d3) Közösség és egészségfejlesztést célzó sport és testmozgás programok
Szakirányú továbbképzések szakembereknek (Demencia gondozó képzés, gyermekvédelem szakos, integráló pedagógus szakirányú továbbképzés)	folyamatosan 2026. ősziig	Ercsi Szociális Szolgálat Jövő Sportesemények Alapítvány	lakosság	2.1.1. B) a) a3) Időseknek nyújtott szociális alapszolgáltatások (házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali intézmények) esetén szemléletformálás 2.1.1. B) a) a4) Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén szemléletformálás
Demenciával élők és hozzátartozóik támogatását biztosító szolgáltatások szervezése Alzheimer Café - Beszélgetés demenciával élőkkel Dokumentumfilm feldolgozása szakemberekkel. Szenior tánc	folyamatosan 2026. ősziig	Ercsi Szociális Szolgálat Adonyi Szociális Központ Iváncs Nagyközség Önkormányzata	időskorúak	2.1.1. B) a) a3) Időseknek nyújtott szociális alapszolgáltatások (házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali intézmények) esetén szemléletformálás
Szupervízió	folyamatosan 2026. ősziig	Adonyi Szociális Központ Iváncs Nagyközség Önkormányzata	Szakemberek	2.1.1. B) a) a3) Időseknek nyújtott szociális alapszolgáltatások (házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali intézmények) esetén szemléletformálás 2.1.1. B) a) a4) Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén szemléletformálás 2.1.1. B) a) a1) Fogyatékos személyek, pszichiátriai és szenvedélybetegség számára nyújtott szociális alapszolgáltatások (támogató szolgálat, közösségi alapellátás, nappali intézmények) esetén szemléletformálás
Családosi gyermeknapok	folyamatosan 2026. ősziig	Adonyi Szociális Központ	gyermek	2.1.1. B) a) a4) Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén szemléletformálás
Óvodai/iskolai kirándulások rászoruló gyermekeknek.	folyamatosan 2026. ősziig	Adonyi Szociális Központ	gyermek	2.1.1. B) a) a4) Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén szemléletformálás

Kommunikáció fejlesztését segítő programok (pl.: médiafoglalkozások, médiatartalmak létrehozása).	folyamatosan 2026. őszig	Adonyi Szociális Központ	gyermek	2.1.1. B) b) b1) Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek helyben szervezett, tanórán kívüli, naptári évet átívelő, fejlesztő tevékenységeinek természetbeni juttatások biztosításával kiegészített megvalósítása
Egészségnap. YRBS tanulók kockázati magatartás elemzése. Ifjúsági klubok szervezése (drogalternatíva programok)	folyamatosan 2026. őszig	Jövő Sportcsillagai Alapítvány	gyermek/ifjúság	
Pályaorientációs, továbbtanulási tanácsadások	folyamatosan 2026. őszig	Jövő Sportcsillagai Alapítvány	gyermek/ifjúság	2.1.1. B) b) b1) Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek helyben szervezett, tanórán kívüli, naptári évet átívelő, fejlesztő tevékenységeinek természetbeni juttatások biztosításával kiegészített megvalósítása
Digitális kompetenciafejlesztő program	folyamatosan 2026. őszig	Jövő Sportcsillagai Alapítvány	időskorúak, mélyszegénységben/roma, fogyatékkal élők	Digitális kompetenciafejlesztő program
kerékpáros kultúra emelésére hivatott népszerűsítő, oktató, ösztönző kampányok, rendezvények, biciklizés megvalósítása	folyamatosan 2026. őszig	Ivánca Község Önkormányzata	lakosság	2.1.2.2. A) a2) Kerékpáros közlekedést népszerűsítő és/vagy közlekedésbiztonsági célú szemléletformáló tevékenységek megvalósítása hátrányos helyzetű csoportok, elsősorban gyermekek számára
Életmódformáló kommunikációs kampány	folyamatosan 2026. őszig	Jövő Sportcsillagai Alapítvány	lakosság	2.1.1. B) d) d2) Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása
Lakossági életmód felmérés	folyamatosan 2026. őszig	Jövő Sportcsillagai Alapítvány	lakosság	2.1.1. B) d) d2) Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása
Virtuális Egészségprogram	folyamatosan 2026. őszig	Jövő Sportcsillagai Alapítvány	lakosság	2.1.1. B) d) d2) Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása
Az egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretek fejlesztése települési szinten.	folyamatosan 2026. őszig	Jövő Sportcsillagai Alapítvány	lakosság	2.1.1. B) d) d1) Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása

Mentális egészségfejlesztés – kitérve az önbántalmazás és a kapcsolati erőszak fogalmakra, valamint a stresszoldásra és a kiégés megelőzésére, minimalizálására, kezelésére.	folyamatosan 2026. őszig	Jövő Sportcsillagai Alapítvány	Szakemberek	2.1.1. B) d) d1) Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása
Szerhasználatot megelőző programok iskoláskorú korosztály esetében.	folyamatosan 2026. őszig	Jövő Sportcsillagai Alapítvány	ifjúság	2.1.1. B) d) d1) Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása
Hét-szin-virág program, a sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekek helyben történő fejlesztésének, tanításának támogatása	folyamatosan 2026. őszig	Civilek Ercsiért Egyesület	gyermekek	2.1.1. B) b) b2) A sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekek helyben történő fejlesztésének, tanításának támogatása
Szülésre / családdá válásra felkészítő tanácsadás.	folyamatosan 2026. őszig	Civilek Ercsiért Egyesület	nők, romák	2.1.1. B) d) d2) Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása
Óvodai mozgásfejlesztés	folyamatosan 2026. őszig	Civilek Ercsiért Egyesület	gyermekek	2.1.1. B) d) d3) Közösség és egészségfejlesztést célzó sport és testmozgás programok
Közösségfejlesztő napok (gyerekversenyek, Így tedd rá-hagyományos népi játékok óvodásoknak, családi nap szervezése gyerekszakemberek, gyermekjóléti szakemberek bevonásával)	folyamatosan 2027. nyaráig	Sárszentihály Község Önkormányzata Szabadbattyán Község Önkormányzata	gyermekek	2.1.1. B) a) a4) Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén szemléletformálás
Nyári vakációs programok	folyamatosan 2027. nyaráig	Sárszentihály Község Önkormányzata Szabadbattyán Község Önkormányzata	gyermekek	2.1.1. B) a) a4) Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén szemléletformálás

"Figyelj magadra" - Egészségtudatos életmód fejlesztése szűrővizsgálatok n való részvételre ösztönzés, egyéni állapotfelmérés és kockázatbecslés, illetve az ehhez kapcsolódó egyéni tanácsadás, továbbá a szűrővizsgálatok helyben történő biztosítása.	évente	Sárszentihály Község Önkormányzata Szabadbattyán Község Önkormányzata	lakosság	2.1.1. B) d) d1) Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása
"Ezt vedd, ezt edd"- Egészségtudatos életmód fejlesztése - egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretek fejlesztése program keretében, egészséges sütemények, ételek készítését, az egészséges táplálkozást segítő előadások szervezés	folyamatosan 2027. nyaráig	Sárszentihály Község Önkormányzata Szabadbattyán Község Önkormányzata	lakosság	2.1.1. B) d) d1) Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása
Egészségnevelési program - Az életmódváltó és közösségi egészségnevelési programok: egészséges futás, játékos verseny az egészséges testmozgás népszerűsítése, gyógytorna.	folyamatosan 2027. nyaráig	Sárszentihály Község Önkormányzata Szabadbattyán Község Önkormányzata	lakosság	2.1.1. B) d) d2) Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása
Óvodai gyermek sportprogram - sport és testmozgás programok keretében térségi sportnapok	évente	Sárszentihály Község Önkormányzata Szabadbattyán Község Önkormányzata	gyermek	2.1.1. B) d) d3) Közösség és egészségfejlesztést célzó sport és testmozgás programok
Iskolai gyermek sportprogram - iskolán belüli és kívüli rendszeres szabadidő sport tevékenység	folyamatosan 2027. nyaráig	Sárszentihály Község Önkormányzata Szabadbattyán Község Önkormányzata	gyermek/ifjúság	2.1.1. B) d) d3) Közösség és egészségfejlesztést célzó sport és testmozgás programok

"Közlekedj kétkeréken" kerékpáros közlekedést népszerűsítő és közlekedésbiztonsági napot.	évente	Sárszentihály Község Önkormányzata Szabadbattyán Község Önkormányzata	lakosság	2.1.2.2. A) a2) Kerékpáros közlekedést népszerűsítő és/vagy közlekedésbiztonsági célú szemléletformáló tevékenységek megvalósítása hátrányos helyzetű csoportok, elsősorban gyermekek számára
Digitális kompetenciafejlesztő programok az időskorúak számára	folyamatosan 2027. nyaráig	Sárszentihály Község Önkormányzata Szabadbattyán Község Önkormányzata	időskorúak	Digitális kompetenciafejlesztő program